

Pedofiele relaties

Nisso / Van Loghum Slaterus

REIN
SUKSUWALLEN

De afwijking van de
normale verdeling is
aanvaardbaar. De
verdeling is normaal.
De afwijking van de
normale verdeling is
aanvaardbaar. De
verdeling is normaal.

De afwijking van de
normale verdeling is
aanvaardbaar. De
verdeling is normaal.

Relatie en seksualiteit

**Onder redactie van
Ariane Amsberg
Willeke Bezemer
Walter Everaerd
Willem Henderikx
Jan Moors
Willem de Regt
Ben Witte**

**Onder auspiciën van het
Nederlands Instituut voor Sociaal Sexuologisch Onderzoek**

Pedofiele relaties

Van Loghum Slaterus

CIP-gegevens

Möller, Monique

Pedofiele relaties / Monique Möller; [ten geleide Ben Witte].
– Deventer: Van Loghum Slaterus. – (Relatie en seksualiteit)

Met lit. opg.

ISBN 90-6001-787-0

SISO 418.19 UDC 613.8

Trefw.: pedofilie.

© 1983 Van Loghum Slaterus bv, Deventer

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeefster.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means without the prior written permission from the publisher.

Ten geleide

Seksuele contacten tussen kinderen en volwassenen. Een moeilijk onderwerp dat tot voor kort steeds werd doodgezwegen. Het was abnormaal en pervers. Dergelijke contacten werden gezien als uitermate schadelijk voor de betreffende kinderen. Men dacht al gauw aan aanranding, verkrachting en het toebrengen van lichamelijk letsel. Daarbij werden alle soorten van seksuele contacten tussen kinderen en volwassenen op een hoop gegooid.

De laatste jaren is er een kentering gaande. Het onderwerp wordt bespreekbaar. Steeds meer wordt onderkend dat het een groot verschil maakt of een kind liefdevol wordt benaderd door een volwassene die zich ook erotisch tot hem of haar voelt aangetrokken of dat een kind met bruto geweld door haar vader tot geslachtsgemeenschap wordt gedwongen. En tussen deze uitersten ligt een heel scala van soorten contacten.

We weten daarvan nog heel weinig. Wetenschappelijk onderzoek op dit terrein is er nauwelijks gedaan. Er is nog veel onderzoek nodig. Maar het beperkte – en vaak ook gebrekkige – onderzoek dat er wel is toont op z'n minst aan dat het ongenueanceerde en brutale beeld dat hier boven werd aangegeven zeker niet voor alle seksuele contacten tussen kinderen en volwassenen opgaat.

Dit boekje gaat niet over machtsmisbruik en geweld in seksuele contacten tussen kinderen en volwassenen. Het gaat over de liefdevolle pedofiele relatie.

De accepterende manier waarop Monique Möller deze materie benadert zal niet door iedereen worden gewaardeerd. Dat is begrijpelijk waar het gaat om zo'n moeilijk en emotioneel geladen onderwerp. Toch hopen wij dat dit boekje stemt tot nadenken en leidt tot een meer genuanceerde kijk op pedofiele relaties.

Ben Witte

The first thing I noticed when I stepped
 out of the train was the cold. It was
 a sharp, biting cold that seemed to
 penetrate my coat. I shivered as I
 walked down the platform, my hands
 tucked into my pockets. The air was
 thick with the smell of coal and
 the distant hum of machinery. I
 looked up at the sky, a pale, overcast
 grey. The city was a blur of
 buildings and streets, a sea of
 grey and brown. I felt a sense of
 isolation, a feeling that I was
 alone in a vast, impersonal world.

1912

Inhoud

Woord vooraf 11

1. *Vooroordelen, definities en grenzen* 13

1. Het verloren land 13
2. De vicieuze cirkel 14
3. Enige ervaringen van kinderen 14
4. Enige definities 16
5. Grenzen 19
6. De wet, een doolhof 20
7. Geweld als maatstaf? 21

2. *Mythen en taboes* 23

1. Mythen 23
2. Taboes 28

3. *De pedofiel* 30

1. Geslacht, sociale status, levensbeschouwelijke achtergrond, seksuele gerichtheid 30
 - 1.1. Geslacht 30
 - 1.2. Sociale status 31
 - 1.3. Levensbeschouwelijke achtergrond 31
 - 1.4. Seksuele gerichtheid 31
2. De essentie van pedofiele gevoelens 32
 - 2.1. Identificatie met het kind 33
 3. Leeftijd waarop pedofiele gevoelens ontwaken 34
 4. Eigen houding met betrekking tot gerichtheid 35
 - 4.1. De ontdekking van de gevoelens 35
 - 4.2. Het gevecht tegen de eigen gerichtheid 35
 5. Isolatie 36
 - 5.1. Eenzaamheid 37
 - 5.2. Obsessie 38
 - 5.3. Psychische gestoordheid 39
 6. Pedofilie en pseudo-pedofilie 42

4.	<i>Het seksuele aspect in de relatie tussen pedofiel en kind</i>	45
1.	Inleiding	45
1.1.	Wetenschappelijk onderzoek	45
1.2.	Verontschuldiging	46
2.	De eerste ontmoeting	46
3.	Het eerste seksuele contact	47
3.1.	Seksueel onervaren kinderen	47
3.2.	Kinderen die al ervaring met een pedofiel hebben opgedaan	50
4.	Het seksuele aspect in de relatie	51
4.1.	Lichamelijke intimiteit	51
4.2.	Seksuele expressievormen	52
4.3.	Wie bepaalt wat er gebeurt en uit welke motieven?	53
4.4.	Het initiatief	55
4.5.	Actieve of passieve houding van het kind	55
4.6.	Niet altijd zin in seks	56
4.7.	Verliefdheid	56
4.8.	Eén of meer relaties	57
4.9.	Jaloezie	58
4.10.	Openhartigheid	59
5.	Conclusie	59
5.	<i>Niet-seksuele aspecten van de pedofiele relatie</i>	61
1.	Inleiding	61
2.	Omkeerbare aspecten van de pedofiele relatie	61
2.1.	Seksualiteit	61
2.2.	Gezamenlijke activiteiten	61
2.3.	Verantwoordelijkheidsgevoelens	62
2.4.	Ongelijkheid en manipulatie	63
3.	Niet-omkeerbare aspecten van de pedofiele relatie	65
3.1.	Introductie van seksualiteit	65
3.2.	Activiteiten waarbij de oudere helpt of leidt	65
3.3.	Vader- of moedergevoel	65
3.4.	Pedagogische gevoelens	66
3.5.	Gelijkwaardigheidsgevoel	66
4.	Samenvatting	67
6.	<i>Kinderen en volwassenen</i>	68
1.	Inleiding	68
2.	Macht in relaties met kinderen	68
3.	Seksualiteit in relaties met kinderen	71
4.	Betrokkenheid op het kind	75
5.	Het einde van de relatie met kinderen	76
6.	Samenvatting	79

7.	<i>Contacten tussen ouders en pedofielen</i>	80
1.	Inleiding	80
2.	Pedofielen willen contact met de ouders	81
3.	Stilzwijgende toestemming van ouders tot een pedofiele relatie	82
4.	Voorwaardelijke of gedeeltelijke toestemming	82
5.	Positieve instemming van de ouders	83
6.	Jaloezie van ouders ten aanzien van de pedofiel	83
7.	Wat zijn dat voor ouders?	84
8.	Voordelen van contact tussen ouders en pedofielen	85
8.	<i>Het kind in de pedofiele relatie</i>	86
1.	Erotiek	86
1.1.	Kinderen lokken uit	87
1.2.	Het kind ontkend	87
1.3.	Radar	88
1.4.	Vruchtbare bodem	88
1.5.	Keuzevrijheid van het kind	91
1.6.	Ongehoorzaamheid	91
2.	Wat zoekt het kind in een pedofiele relatie?	92
2.1.	Volwassen worden	92
2.2.	Het nieuwe, het avontuurlijke	93
2.3.	Voor vol worden aangezien	94
2.4.	Nieuwsgierigheid	94
2.5.	Zoeken naar seksuele gerichtheid	95
2.6.	Volwassen gedrag leren	95
2.7.	Vriendschap	95
2.8.	Het verbodene	96
2.9.	Genegenheid, geborgenheid	96
2.10.	Verrassingen	97
9.	<i>Gevolgen van pedofiele relaties</i>	98
1.	Inleiding	98
2.	Wat maakt een relatie goed, wat schadelijk?	100
2.1.	Negatieve gevolgen op korte termijn	101
2.2.	Positieve gevolgen op korte termijn	102
2.3.	Negatieve gevolgen op langere termijn	103
2.4.	Positieve gevolgen op langere termijn	103
3.	Mogelijke gevolgen voor het kind van ingrijpen in de relatie door de ouders	104
4.	Gevolgen van politieverhoor voor kinderen	107
5.	De kern van de zaak	108
	<i>Ten slotte</i>	111
	<i>Literatuur</i>	112

1. Introduction
2. Literature Review
3. Methodology
4. Results
5. Discussion
6. Conclusion
7. References
8. Appendix
9. Glossary
10. Index

Woord vooraf

Dit boekje gaat over pedofiele relaties, dus over een taboe. Een taboe is iets waarover niet mag worden gesproken en waar een sfeer van geheimzinnigheid om heenhangt. Het is dus iets waar weinig informatie over bestaat en, ten gevolge daarvan, iets wat heel wat misverstanden oproept. Pedofilie wordt voorgesteld als een modderpoel waarin je maar beter niet kunt roeren. Het beste is net te doen of die modderpoel niet bestaat. Er zit seks in, seks met kinderen nog wel, en daar weten we geen raad mee. Dus negeren we het maar liever. Maar wat je negeert, is daardoor nog niet weg. Ik heb geschreven over *relaties* met kinderen. Dit werkje gaat dus niet over seksueel misbruik van kinderen. Immers, een relatie veronderstelt wederkerigheid en de mogelijkheid vanuit de eigen belevingswereld te reageren. Er is een eigen inbreng van alle betrokkenen. Ik wil beslist niet ontkennen dat er volwassenen zijn die kinderen als seksobject misbruiken en hun daarbij soms grote schade toebrengen. Daarmee zou de waarheid geweld worden aangedaan. Maar wreedheid jegens kinderen en pedofiele relaties hebben in principe niets met elkaar te maken; het zijn afzonderlijke onderwerpen, die beter apart behandeld kunnen worden. Dat wil niet zeggen dat iedere vorm van wreedheid in een pedofiele relatie per definitie ontbreekt. Wreedheid, fysiek of psychisch, kan in elke relatie aanwezig zijn, ook als dat niet de bedoeling is. Ik wil slechts beweren dat geweld en wreedheid niet het kenmerk zijn van relaties, dus ook niet van pedofiele relaties.

Bij het schrijven heb ik gebruik gemaakt van gegevens en interviews uit:

- het rapport over de beraadslagingen van de ad-hoc Werkgroep Pedofilie, ingesteld door het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid, d.d. december 1976, getiteld: Pedofilie en Samenleving;
- de doctoraalscriptie sociale psychologie 'Pedoseksuele Kontakten en pedofiele relaties' van Theo Sandfort, d.d. mei 1979;
- de doctoraalscriptie voor het vak Algemene Sociologie van P. E. Kees, getiteld 'Sociogenese van de afkeer van Pedoseksualiteit', d.d. februari 1981;
- een onderzoek naar 'Het seksuele aspect van pedofiele relaties' van Theo Sandfort, d.d. maart 1981;
- protocollen van interviews die Monica Pietserse, juriste verbonden aan het Instituut voor Criminologie van de Rijksuniversiteit te Leiden, in 1981 hield met pedofielen en kinderen in pedofiele relaties.

Wetenschap is echter niet waarde vrij. Resultaten van onderzoek kunnen gekleurd zijn door persoonlijke ervaringen en overtuigingen van onderzoekers. De conclusie waartoe de onderzoeken leidden, dat pedofiele relaties niet schadelijk hoeven te zijn voor kinderen, leken me rooskleurig, zelfs als ik in aanmerking nam dat overwegend de 'goede' relaties werden onderzocht omdat de onderzoeker immers minder gemakkelijk toegang had gekregen tot meer problematische relaties. Wel wilde ik de mogelijkheid openhouden dat pedofiele relaties minder negatief zouden zijn dan algemeen wordt aangenomen en zelfs dat ze neutraal zijn. Een ervaring die ik zelf op jeugdige leeftijd had met een pedofiel was namelijk niet negatief. Aan het verzoek een boekje over pedofilie te schrijven gaf ik gevolg omdat het me nuttig leek het onderwerp bespreekbaar te maken. Er kwam echter een motivatie bij: ik sprak er over met mensen in mijn naaste omgeving en de overtuiging groeide dat pedoseksuele contacten en pedofiele relaties op veel groter schaal voorkomen dan ik aanvankelijk had gedacht. Het leek me onverantwoord er niet over te schrijven.

Maar er is meer. De mensen die me hun eigen verhaal vertelden, waren van mening dat *ter wille van kinderen* informatie over pedofilie moet worden verspreid. Wat ze me vertelden bevestigde en versterkte de indruk die ik bij het bestuderen van de wetenschappelijke documentatie had gekregen: pedofiele relaties kunnen positief zijn voor kinderen. Een maatschappelijk werkster zei: 'Ik heb er wel eens mee te maken en dan ga je twijfelen. Er zijn mensen die opgroeien met een scheef beeld van menselijke verhoudingen, die niet weten hoe je zuiver met emoties moet omgaan omdat ze nooit een warme relatie hebben gekend in hun jeugd. Daar moeten ze maar al te vaak mee leren leven, ze weten niet hoe ze moeten veranderen. Als ik zo'n relatie had gehad, zou ik het misschien niet zo verschrikkelijk moeilijk hebben gehad in mijn leven.' Een criminoloog die wel een pedofiele relatie had gehad, zei: 'Zonder die man was ik naar de bliksem gegaan.' Een betere motivatie tot het schrijven van dit werkje hadden ze me niet kunnen geven.

Hoewel pedofiele relaties vaak meer dan alleen maar seksuele relaties zijn, leek het me zinvol op dat aspect de klemtoon te leggen. Geen mens zal immers bezwaar maken tegen vriendschappelijke omgang met kinderen. Daar is men niet bang voor. Men is bang voor seksualiteit van en met kinderen, want dat wordt nog steeds gezien als iets wat niet bij kinderen hoort. Dat laatste is een misverstand, dat onder invloed van onze culturele traditie een taai leven leidt.

Willeke Bezemer en Walter Everaerd ben ik dankbaar voor hun inspirerende kritiek. Ook Ben Witte wil ik bedanken voor zijn prettige begeleiding en zijn op- en aanmerkingen. Mijn zonen Erik en Edgar bedank ik voor het besturen van het huishouden in de tijd dat ik aan dit boekje werkte.

M.M.

1. Vooroordelen, definities en grenzen

1. Het verloren land

Katja's poes had 6 jongen gekregen en mocht er maar 2 houden. De andere 4 gingen 'naar een andere poezemoeder', zei haar vader, die zijn dochtertje nog te jong vond om de harde waarheid te kunnen verwerken. Toen Katja de week daarop bij het kraambed van de buurvrouw stond die een tweeling had gekregen, zei ze: 'Fijn voor je dat het er maar twee waren, anders had je de rest naar een andere moeder moeten brengen.'

'Eindelijk gebeurt er bij ons ook wat. Met bijna alle kinderen uit mijn klas is wel iets interessants,' zei Ank toen haar ouders vertelden dat ze gingen scheiden.

Kinderen kunnen origineel reageren. Er zijn boekjes vol uitspraken en reacties van kinderen en ze worden grif verkocht. Uit heimwee naar het verloren kinderland? In elk geval geven ze ons inzicht in de denk- en gevoelswereld van kinderen, een wereld die ooit de onze was maar waarvan we vervreemd zijn. Op weg naar volwassenheid hebben we de denkpatronen overgenomen die, dachten we, van volwassenheid getuigden. Nu we ons doel bereikt hebben, reageren we met vertedering, boosheid, ongerustheid of verantwoordelijkheidsgevoel op het kind, soms met een beetje spijt over ons eigen volwassen-zijn. Voor de meeste mensen is er een scheiding tussen hun wereld en die van kinderen.

Als een kind ons iets vertelt, reageren we vaak niet op de feiten maar op de gevoelens die die verhalen bij ons wekken. Soms reageren we vanuit veronderstellingen over wat het gebeurde betekent voor het kind. Dat overkomt ook mensen die zich heel goed in de belevingswereld van een kind kunnen inleven of voldoende relativerend vermogen hebben om het kind te vragen hoe het zich voelt en die dat gevoel bij hun reactie betrekken. Ontelbare ouders die niet bang zijn in het donker laten een lampje branden in de kinderslaapkamer als hun kind wel bang is, en ze kunnen het verdriet aanvoelen van de peuter die zijn lievelingsbeertje in de trein heeft laten liggen.

Als er sprake is van seksualiteit en vooral als het gaat om seksualiteit

waar kinderen bij betrokken zijn, laat dat relativerende vermogen ons wel eens in de steek. Dat gebeurt ook degenen onder ons die met eigen seksualiteit weinig moeite hebben en hopen dat hun kinderen opgroeien tot mensen die spontaan zichzelf kunnen zijn op allerlei gebieden. We hebben maar al te vaak seksuele vrijheid moeten veroveren op onze eigen opvoeding en op de taboes die we daaruit hebben overgenomen. Eigen ervaringen en vooral de gevoelens die we daarbij hadden in onze kinderjaren werden vertroebeld door verboden of door het verzet daartegen, soms ook door de angst op ontdekking of de plezierige spanning die het oproept als we iets doen wat niet mag. Herinneringen aan deze ervaringen geven dan ook meestal niet alleen het plezier weer, maar ook de bijkomende gevoelens van spanning, schuld of schaamte. Rationele overwegingen achteraf maken eventueel destijds beleefde lustgevoelens nog onzichtbaarder. Dit alles versterkt het misverstand dat een kind niet kan genieten van seksualiteit.

2. De vicieuze cirkel

De meesten van ons hebben geen ervaring gehad met pedofielen in onze jeugd. We kennen geen feiten, we kennen alleen wat verhalen. Die zitten maar al te vaak vol vooroordelen. Wie wel dit soort ervaringen had en met feiten zou kunnen komen die de vooroordelen weerleggen, zwijgt in alle talen. Het onderwerp is nauwelijks bespreekbaar. Ook of juist als die ervaringen niet zo negatief waren als wordt verondersteld, is het heel moeilijk dat aan anderen te vertellen. We vertellen dan immers iets over gevoelens die indruisen tegen wat we behoren te voelen: weerzien, afschuw, angst, schaamte. Daardoor kunnen we de verdenking op ons laden af te wijken van het normale patroon. Iedereen wéét immers dat pedofielen gevaarlijk zijn en er op uit zijn kinderen als seksobject te misbruiken. Wie ook maar iets te maken heeft gehad met zo'n individu, moet daar een akelige herinnering aan hebben overgehouden. Als hij beweert dat dat niet zo is, is hij óf niet helemaal normaal, óf heeft hij met behulp van een geraffineerd psychisch mechanisme de verschrikking die deze ervaring met zich meebracht verdrongen. Zo blijft de cirkel gesloten en het voorgevormde beeld van de kinderlokker intact; we blijven door een gekleurde bril kijken naar de pedofiel.

3. Enige ervaringen van kinderen

Uit interviews van Pieterse (1981) en Sandfort (1981) met kinderen die ervaringen hadden met pedofielen, komt een ander beeld van deze mensen

naar voren dan dat van de verknipte figuur of de misdadiger die er op uit is een onschuldig kind in de afgrond van zedelijk en moreel verval te storten. Uitspraken van deze kinderen zelf wijzen er op dat in pedofiele relaties ook aspecten van niet-seksuele aard een rol spelen. Bovendien blijkt dat kinderen vaak niet zo onschuldig (lees: a-seksueel) zijn als we graag aannemen en dat ze minder weerloos zijn uitgeleverd aan de willekeur van de pedofiel dan we denken. Kinderen kunnen, zoals iedere opvoeder weet, soms heel geraffineerd zijn. Ze proberen vaak hun zin door te drijven en slagen er met hun beperkte mogelijkheden dikwijls in de oudere naar hun hand te zetten. Dat blijkt ook op te gaan voor pedofiele relaties. Van beide kanten wordt soms heel wat gemanipuleerd. De volgende uitspraken van kinderen tonen dat duidelijk aan.

Een jongen van 13 vertelt over zijn vriend van 36 jaar:

'Dan zegt-ie eh, kom we gaan slapen, en dan ga ik teevee kijken en zo, en dan zet hij de teevee uit. Dan zeg ik: als-tie uitgaat dan ga ik alléén slapen. En dan mag ik nog een poosje teevee kijken.'

Een jongen van 12:

'Ik mocht niet roken van hem, want daar is-tie tegen dat kleine jongens roken. En toen zei ik, dan kom ik woensdag niet en toen mocht ik een trekkie van zijn sigaret.'

Uit deze uitspraken mogen we afleiden dat sommige kinderen er zich van bewust zijn dat pedofielen seksualiteit met hen willen beleven en dat ze dat verlangen weten te hanteren. Ze kunnen het aangrijpen om zelf te bereiken wat ze willen. Er is wisselwerking tussen beiden; de macht ligt niet uitsluitend aan één kant maar schuift heen en weer. Kinderen ondergaan de relatie niet passief of weerloos, ze hebben er hun eigen aandeel in. De vraag rijst dan wat kinderen zelf zoeken in een verhouding tot een volwassene, op welke voordelen of waarden ze bewust of onbewust voor zichzelf uit zijn. Volwassenen die op jeugdervaringen met pedofielen terugkijken, doen uitspraken als de volgende:

Een 25-jarige man:

'Joost was een echte kameraad, geen vaderfiguur of zo, maar gewoon een erg goede vriend waarmee ik goed kon praten, beter dan met mijn ouders want die begrepen me toch niet.'

Een 36-jarige vrouw, die als 13-jarige een relatie met een volwassen vrouw had:

'Voor zover ik nu achteraf kan bepalen had het allemaal niets met erotiek te maken, maar met eenzaamheidsgevoelens.'

Ook een uitspraak van een jongen van 13 jaar, die op het moment dat hij geïnterviewd werd een relatie had met een oudere man, wijst er op dat hij voor zichzelf voordelen ziet in deze vriendschap:

'Ik vind het fijn om bij hem te zijn. Ik voel me bij hem thuis. Hij streelt me. Mijn ouders doen dat niet. Als ik verdrietig ben dan zegt ie, kom maar lekker bij me. Hij troost je, geeft je een zoen. Wat je thuis niet kunt zeggen, dat kun je bij hem wel.'

Bovenstaande interviewfragmenten bewijzen niets over pedofiele relaties in het algemeen. Wel mogen we er uit concluderen dat ze althans voor sommige kinderen niet de negatieve betekenis hebben die er doorgaans aan wordt toegeschreven. Er zijn kennelijk pedofielen die begrip kunnen opbrengen voor een kind en zelfs de seksuele aspecten van zo'n contact blijken niet altijd bedreigend te zijn. Dat kinderen daarover genuanceerd kunnen denken, blijkt uit wat een meisje van 14 jaar zegt over de contacten met een buurman waarin ze zich alles had laten welgevalen:

'Dat van vorig jaar was meer een vergissing. Als ik het had geweten, had ik het niet gedaan maar ik heb er geen spijt van. Ik ben weer een goede ervaring rijker.'

4. Enige definities

Om misverstanden te voorkomen zal ik een nadere aanduiding geven van enige begrippen zoals ze in dit boekje worden gebruikt. Aan het rapport van de werkgroep Pedofilie, ingesteld door het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid (NCGV) in 1974, ontleen ik de volgende omschrijvingen:

- *Pedofilie* is de menselijke gegevenheid die erdoor gekenmerkt is dat het zich aangetrokken voelen tot kinderen, ook in seksuele zin, als erg belangrijk wordt ervaren.
- Een *pedofiel* is ieder voor wie die aantrekkingskracht fundamentele betekenis heeft, zolang deze aantrekking die waarde voor hem of haar blijkt te hebben.
- Een *pedofiele relatie* is gekenmerkt door wederkerige gevoelens van aantrekking tussen de jongere en de oudere.
- Sandfort (1979) geeft de volgende omschrijving van het begrip *pedoseksueel contact*: een pedoseksueel contact is een vorm van lichamelijk contact tussen een volwassene en een kind, waarbij het primair de bedoeling is van op z'n minst één van beide partners, om bij de ander, bij zichzelf of bij beiden, lichamelijke lustgevoelens in de zin van opwinding, op te wekken.

Aan deze omschrijvingen wil ik me in dit boek houden; ze zijn ruim genoeg om mee te werken. Opvallend is dat het woord 'pedofilie' niet is ontleend in

de samenstellende delen pedo en filie, resp. kind en liefde. Dat lijkt me terecht, omdat we bij het woord pedofilie niet denken aan de liefde van ouders voor hun kinderen of aan liefde die kinderen voor elkaar kunnen voelen. Deze komen in dit boek niet ter sprake.

Ook incestueuze pedoseksualiteit valt er buiten. In de zeer specifieke opvoedkundige relatie tussen ouders en kinderen heeft pedoseksualiteit namelijk een andere waarde. Het heeft voor een kind ook andere, vaak veel verder reikende gevolgen dan de seksualiteit in een pedofiele relatie. In de eerste plaats is incest in onze tijd in onze cultuur zozeer een taboe dat ouders zullen vermijden de geslachtsdelen van hun eigen kinderen aan te raken. Alleen als het strikt noodzakelijk is om hygiënische redenen of als een jongetje met plassen wordt geholpen, wordt het kind tussen de beentjes aangeraakt. Het hele lijfje van een baby wordt door de ouders geknuffeld, geaaid en gezoend, behalve die plek. Ouders die samen met hun kinderen torentjes bouwen, schommelen en kleuren doen doorgaans toch niet mee met doktertje spelen en ouders die hun kinderen masturberen zullen wel met een lantaarntje te zoeken zijn. Daarbij komt dat seksuele omgang met andere volwassenen althans nog enigszins ter sprake komt, namelijk als het kind wordt gewaarschuwd tegen kinderlokken. De mogelijkheid dat één van de ouders incestueuze handelingen wil, komt nooit ter sprake. Voor een kind wordt het een natuurlijke, vanzelfsprekende zaak dat er geen seks tussen hem en zijn ouders is. Het wordt een van de sterkste fundamenten van zijn latere seksuele gedrag. Een kind komt in een complete psychische chaos terecht als deze basishouding wordt aangetast. Als een van de ouders de verschrikkelijke dingen met hem of haar doet die het alleen van geheimzinnige, vieze, slechte mannen zou kunnen verwachten, moet die ouder vies en slecht zijn. Voor vrijwel alle kinderen is dat volstrekt onaanvaardbaar. Omdat incest doorgaans gepaard gaat met bedreiging voor het geval dat het kind het aan de andere ouder zou vertellen, kan het kind geen kant meer op. De ouderfunctie vervalt, het vertrouwen in volwassenen wordt onherstelbaar geschonden. Immers, wie kun je nog vertrouwen als zelfs je vader of moeder intens slecht blijkt te zijn. En de andere ouder kun je niet in vertrouwen nemen uit angst voor de bedreigingen of uit angst niet serieus genomen te worden of omdat je de ouders nog als eensgezind ziet. Een kind dat tegen zijn zin heeft deelgenomen aan een pedoseksueel contact van niet-incestueuze aard heeft de mogelijkheid terug te vallen op steun en hulp van de ouders. Deze mogelijkheid ontbreekt doorgaans als een van de ouders incestueuze handelingen met het kind pleegt.

Bij de definities van het NCGV en van Sandfort valt op dat de woorden: kind, relatie, seksueel contact en oudere geen scherp-omlijnde begrippen dekken. We kunnen er alle kanten mee op. De centrale begrippen pedofiel en pedoseksueel zijn evenmin afgegrensd en het verschil tussen contact en relatie is niet uitgewerkt. Daarom wordt het nodig deze begrippen nader te bekijken.

Er bestaat geen eensluidende mening over wie men pedofiel kan noemen.

In de omschrijving van het NCGV zijn leeftijdsgrenzen, geslacht en aanduidingen over homo- of heteroseksuele gerichtheid weggelaten. Het accent valt daardoor op de emotionele beleving. Als essentie van pedofiele gevoelens noemt het NCGV: 'het verlangen naar een zodanig nabij zijn van een geliefd kind dat binnen die betrekking ook enigerlei vorm van een seksueel contact *kan* passen' (curs. van MM). Dat wil zeggen dat het *verlangen* naar seksueel contact pedofiele gevoelens onderscheidt van alle andere gevoelens die ouderen voor jongeren hebben. Het sluit alle andere gevoelens niet uit. Het verlangen hoeft niet vervuld te worden om te kunnen spreken van pedofiele gevoelens; het seksuele contact hoeft niet te worden gerealiseerd.

Onder pedoseksueel contact valt ieder seksueel contact tussen een kind en een volwassene en ook dit begrip dekt veel mogelijkheden. Sandfort (1981) schrijft: 'Een seksueel contact is een contact waar één van de partners of beide er op gericht zijn bij zichzelf en/of bij de partner lichamelijke, genitale lustgevoelens op te wekken.' Het gaat er daarbij dus niet om of die lustgevoelens ook gewekt worden, maar om de *bedoeling*. Als die aanwezig is in een relatie tussen een volwassene en een kind, is er sprake van een pedoseksueel contact. Dat begrip dekt een groot aantal zeer uiteenlopende handelingen, zoals: oogcontact, het geven van snoepjes, een aai over het hoofd van een kind, seksueel misbruik van een kind.

Pedoseksuele contacten kunnen voorkomen in een pedofiele relatie. Het woord relatie houdt *wederkerigheid* in en geeft aan dat er ook *andere dan seksuele bedoelingen* zijn. Er is een oneindig aantal relatievormen tussen kinderen en volwassenen denkbaar. Bij een relatie zijn immers minstens twee mensen betrokken en beiden zijn uniek en veranderbaar. Hun relatie zal daarom ook veranderen, bijvoorbeeld na een bepaalde ervaring die ze met elkaar hebben of als één van beiden er een andere vorm aan wil geven. Dat kan gebeuren omdat ze door die ervaringen iets geleerd hebben of veranderd zijn.

In iedere relatie, dus ook in die tussen een pedofiel en een kind, zitten aspecten als gezag, liefde, macht, boosheid, vriendschap. Deze kunnen afwisselend en tegelijkertijd voorkomen. Het kenmerkende ervan is dat ze niet op zichzelf staan, dat het niet iets is van slechts één van de betrokkenen, maar dat het gericht is op de ander. Er kan geen macht of liefde zijn als er niet iemand is over wie men macht kan uitoefenen of voor wie men liefde kan voelen. Een relatie is per definitie een wisselwerking, een interactie. Een pedofiele relatie kan, zoals iedere andere, opbouwend, neutraal of destructief zijn. Dat wordt niet bepaald door de aspecten ervan. Zelfs van liefde kan bijvoorbeeld niet gezegd worden dat het altijd positief is; we kennen ook de weekhartige liefde waardoor kinderen te veel verwend of niet weerbaar gemaakt worden. Boosheid kan, als ze gerechtvaardigd is, soms heel positief werken. Misschien is egoïsme, het op zichzelf gericht zijn, het negeren van de ander, het enige dat uitsluitend

afbrekend werkt. Het is niet-relationeel en vernietigt daarom de verhouding tussen mensen.

Pedoseksuele contacten kunnen vernietigend zijn als de volwassene, met voorbijgaan van de gevoelens van het kind, zijn eigen zin doorzet. Helaas komt dat voor en als het gebeurt, is het kind de dupe. Soms wordt het kind zelfs geweld aan gedaan. Van een relatie is dan uiteraard geen sprake.

5. Grenzen

Met deze summiere uiteenzetting van de begrippen zoals ze in dit boekje zullen worden gebruikt, zijn we nog niet veel verder gekomen. Het heeft wellicht de verwarring zelfs groter gemaakt. Dat was althans voor mij het geval toen er, terwijl ik de omschrijving van pedofiele gevoelens las, een herinnering van 20 jaar geleden boven kwam drijven. Ik gaf mijn dochtertje de borst en merkte dat het zuigen aan mijn tepel seksuele lustgevoelens bij me opwekte. Het leidde er weliswaar niet toe dat ik van de voedingstijden afweek, maar wel dat ik me op de volgende voeding verheugde, mede om de prikkels die ik daardoor kreeg. Had ik destijds pedofiele gevoelens? Was het een pedoseksueel contact? Toen ik hierover praatte met een vrouw die in een woongemeenschap woont, vertelde ze me dat ze kort geleden 's middags was gaan slapen en dat toen een kind uit de gemeenschap bij haar in bed was gekropen:

'... en ineens stak zij haar hand in mijn bloes en zij aaide mijn borsten. "Wat een kanjers", zei ze. Maar het meest idiote was dat er ineens vonken door mijn clitoris schoten. Ik wist niet wat me overkwam, dat ik zo kon reageren op een kind, een meisje nog wel'.

Het is geen alledaags verhaal. Maike was 30 en 'zij' zes jaar. Zij heeft gevoelens van tederheid voor het meisje en zij is dol op Maike. Was hier sprake van een pedoseksueel contact? Van Maike uit bekeken zeker niet, want ze had niet de bedoeling lustgevoelens bij zichzelf of het kind op te wekken. Het meisje was waarschijnlijk alleen maar nieuwsgierig naar haar lichaam of haar reactie. Is er sprake van een pedofiele relatie? We laten Maike weer aan het woord:

'Ik wist niet wat ik er mee aan moest, maar natuurlijk vond ik het leuk. Lustgevoelens zijn altijd fijn en ik wil best dat ze weer eens bij me in bed kruipt. Ik heb er met Marian (moeder van het kind; MM) over gepraat. Die weet ook niet wat we er mee moeten. We weten niet of het goed is voor Jessica. Als ze het leuk vindt, ontnem je haar iets als je het niet toestaat; dan rem je misschien haar spontane seksuele ontwikkeling af. Maar het kan ook zijn dat je haar fixeert op volwassenen.'

De grens van 16 jaar, die de wet trekt tussen 'volwassene' en 'kind', geeft ook niet veel houvast:

'Volgens de wet ben ik een pedofiel, want ik wil met Wolfram naar bed en die is nog geen zestien,' zei Marijke, een meisje van 16, nadat ze een t.v.-programma over pedofilie had gezien'.

'Als twee kinderen van 15 met elkaar slapen, zijn ze dan beiden pedofiel,' vroeg haar vriend?

Leeftijdsgrenzen trekken is een willekeurige zaak en tamelijk arrogant omdat gepretendeerd wordt dat men zou kunnen vaststellen wanneer iemand seksueel 'rijp' is. Het is bovendien dom, want 'rijpheid' is niet door grenzen aan te geven. Het trekken van leeftijdsgrenzen belemmert kinderen in hun vrije ontplooiing en keuze van relaties, terwijl ook ouders die hun kinderen een actieve seksuele opvoeding willen geven, erdoor worden gedwarsboemd. Om deze redenen druist het trekken van leeftijdsgrenzen in seksuele aangelegenheden in tegen de rechten van de mens.

6. De wet, een doolhof

Het zoeken naar grenzen is het zoeken naar wat wel en niet mag. Zolang je niet buiten de aangegeven paden loopt, ben je niet strafbaar. Als je het wel doet, hoef je je nog niet altijd schuldig te voelen, maar als het uitkomt kun je in een conflict met de wetgever gewikkeld raken. Wat seksualiteit met kinderen onder de zestien jaar betreft, is ons Wetboek van Strafrecht niet erg doorzichtig en biedt het zeker geen afdoende bescherming van kinderen. Iemand die 'vleselijke gemeenschap' heeft, dat wil zeggen zijn penis in een vagina steekt, bij een meisje onder de 12 jaar, kan 12 jaar gevangenisstraf krijgen. Doet hij het bij een meisje van 12 tot 16 jaar, dan krijgt hij hoogstens 8 jaar gevangenisstraf. De dader kan echter alleen vervolgd worden als de wettelijke vertegenwoordiger van het meisje dat wil. Hij kan dus niet vervolgd worden op verzoek van het meisje zelf! Uit dit wetsartikel blijkt dat een meisje geen 'vleselijke gemeenschap' kan hebben; ze heeft immers geen penis. Wat zij wel kan, is 'ontuchtige handelingen plegen'. Dat zijn seksuele handelingen met wellustige bedoelingen, gepleegd met jongens of meisjes onder de zestien jaar.

Afgaande op het Wetboek van Strafrecht zijn twee kinderen van 15 die met elkaar slapen niet pedofiel, want dat woord kent het wetboek niet. Ze hebben wel beiden een misdrijf begaan, maar niet hetzelfde misdrijf. De één pleegde 'ontuchtige handelingen' en de ander had 'vleselijke gemeenschap' met een kind onder de 16. De jongen kan worden vervolgd als de vader van het meisje een klacht indient, het meisje kan ook worden vervolgd als de vader van de jongen geen klacht indient, namelijk door de officier van justitie. De jongen kan hoogstens 8 jaar gevangenisstraf krijgen en het meisje hoogstens 6 jaar.

Wat 'ontuchtige handelingen' zijn, wordt niet duidelijk aangegeven, zodat ook daardoor de wetsbepalingen nogal mistig zijn. De criteria van de wet

zijn niet hanteerbaar, ze zijn hoogstens een goedbedoelde poging het belang van jonge mensen te beschermen en hun recht op lichamelijke ongereptheid veilig te stellen.

7. Geweld als maatstaf?

Het lijkt zinvoller geweld als maatstaf te nemen voor strafbaarheid met betrekking tot seksualiteit. Maar hoe definieer je geweld? Alleen lichamelijk of ook psychisch? In het laatste geval kunnen we denken aan pure chantage, aan het omkopen van kinderen, maar ook aan het geleidelijk beïnvloeden en manipulatie. En zelfs het opleggen van omgangsvormen – en wat is seksualiteit anders dan een vorm van omgaan met elkaar? – valt, zeker als het drastisch gebeurt, onder een ruime interpretatie van psychisch geweld. Volwassenen proberen regelmatig voor kinderen te regelen met wie ze omgaan en hoe, zoals de volgende fragmenten uit gesprekken met kinderen illustreren:

Een leerling uit mijn klas:

‘Mijn ouders willen niet dat ik met Rob omga, omdat zijn ouders uit een minder milieu komen.’

Een andere leerling:

‘Ik mag van mijn ouders alleen maar met meisjes omgaan.’

Een kind over zijn relatie met een oudere man:

‘Ja, dat kan niet van thuis, hè. Ik vertel ze zo weinig mogelijk en van Bouke helemaal niets, want dan mag het niet meer natuurlijk. Ik weet wel zeker dat het dan niet meer mag, want je mag niets op dat gebied.’

Op de vraag wie er met seksueel contact begonnen is, antwoordt een ander kind:

‘Nou, ik denk hij, want ik wist er niks van af. Hij dus, denk ik. Niet omdat ik niet wou, maar ik wist er geen moer van. Ik ging geloof ik op bed liggen. Toen begon hij me een beetje uit te leggen van hoe je je eigen moet aftrekken en zo.’

Een pedofiel zegt over manipulatie:

‘Ik ging Katinka strelen, over haar benen, toen over haar kutje. Ze vond het allemaal fijn. Ik dacht nog van zeg nou dat het niet mag, maar ze vond het heerlijk. Petra, dat vriendinnetje, die zag het een keer door het raam en die heeft het meteen aan haar tante verteld. Daar woonde ze bij. Nou, je snapt wel, toen kon het niet meer, ik was veel te bang dat ze er werk van zou maken’.

Er wordt heel wat afgemanipuleerd als het om relaties gaat. Het is me zelfs een paar keer overkomen dat ouders van leerlingen me wilden inschakelen om hun verbod aan kinderen met een bepaald klasgenootje om te gaan, kracht bij te zetten. Meestal manipuleren ouders uit verantwoordelijkheidsgevoel en als het gaat om relaties waarbij seksualiteit vermoed wordt, doen ze het doorgaans uit angst of uit oprechte bezorgdheid. Als het om een vermoede pedofiele relatie gaat spelen mythevorming, onwetendheid of overtrokken angst, aangewakkerd door sensationele krante-artikelen als er een kind is verkracht, vaak een belangrijke rol. Vrijwel alle ouders willen hun kinderen voor lichamelijke en zedelijke ondergang behoeden en dat is dan ook de reden waarom de mythen over de kinderlokker van generatie op generatie worden overgeleverd. In het volgende hoofdstuk zullen we wat nader ingaan op deze mythen en het daarmee samenhangende taboe op pedofiele relaties.

2. Mythen en taboes

1. Mythen

Een mythe is een oud overgeleverd verhaal dat niet op waarheid is getoetst en een wereldbeschouwing bevat van een volk. Daarin liggen zowel religieuze visies besloten als mensbeelden, en bij beide spelen de visie op seksualiteit en daarmee samenhangende (voor)oordelen mee. Sommige mythen zijn vrijwel onaantastbaar omdat we ons er liever hardnekkig aan vastklampen dan de werkelijkheid te leren kennen. Het is alsof we er psychische weerstand tegen hebben de feiten onder de loep te nemen, omdat het geloof in de mythe bepaalde voordelen oplevert. Met mythen rondom pedofilie lijkt dat het geval te zijn. We laten er een paar de revue passeren.

Mythe nr. 1: het beeld van de kinderlokker

'Hoe stelde jij je vroeger een kinderlokker voor?' vroeg ik aan vrienden en kennissen. Hun antwoorden getuigden nooit van originaliteit van hun opvoeders. Onveranderlijk werd me het beeld opgedist van een man die . . . en dan volgde iets engs. Hij had zijn zakken weliswaar vol stereotiepe snoepjes die hij met gulle hand uitdeelde, of hij beloofde kinderen dat ze met een lief konijntje of een trein mochten spelen die hij thuis had, maar in het gras lag de adder op de loer. De snoepjes waren soms vergiftigd, zodat je bewusteloos op straat neerviel en dan droeg hij je zijn huis in, waar hij lugubere, geheimzinnige dingen met je deed waar je dood van kon gaan. Het was nooit een vrouw die kinderen lokte, want vrouwen hadden zelf al kinderen om toffees aan te geven en ze waren écht lief.

De welvaart is de kinderlokkers niet voorbijgegaan. De jongere generatie leerde dat ze kinderen uitnodigen voor een autoritje en de trein is geëlektrificeerd. De mannelijkheid van het beeld bleef onaangetast; ondanks het voortschrijdend feminisme zijn er nog steeds geen kinderloksters.

Helaas helpt de ouderlijke waarschuwing niet altijd. Sommige kinderen zijn erg nieuwsgierig of erg avontuurlijk. Twee mensen vertelden me dat ze

het verhaal over de kinderlokker zo spannend vonden dat ze gehoopt hadden er één te ontmoeten. Eén van hen was zo ver gegaan dat ze aan vreemde mensen vroeg of ze snoepjes voor haar hadden. 'Als ik beet had, liep ik een eindje met ze mee, maar er gebeurde nooit wat,' zei ze teleurgesteld. Een jongeman van 24 vertelde me dat hij over iemand in zijn straat gefantaseerd had dat hij kleine jongetjes lokte. 'Hij prutste vaak aan zijn motor en dan ging ik hem helpen, maar ik mocht nooit bij hem binnen komen.'

Getrouwde kennissen van mijn eigen (middelbare) leeftijd beweerden nooit door een kinderlokker te zijn aangesproken. Toch hebben degenen onder hen die nu zelf kinderen hebben hun vrijwel allemaal het bekende kinderlokkerbeeld voorgehouden. Niemand kwam op de gedachte dat pedofielen inmiddels toch ook op de hoogte moeten zijn van de verhalen die over hen worden verteld, en dat zij een subtielere strategie kunnen hebben ontwikkeld om hun prooi in de val te lokken. Stereotiepe verhalen hebben een taai leven.

'Heb ik je vroeger gewaarschuwd voor kinderlokkers,' vroeg ik elk van mijn tweelingzonen die nu bijna volwassen zijn. 'Ja,' zei de één, en hij vertelde er ongevraagd bij dat hij zich die voorstelde als lieve mannen die snoepjes uitdeelden of je uitnodigden naar hun konijntje te komen kijken. Ze hadden zelf geen kinderen en waren er op uit kinderen van anderen te stelen. Daar waren ze heel lief voor, maar je mocht nooit meer naar je eigen huis. Ik schaamde me maar een beetje. Ik hield van mijn kinderen, ik wou ze beschermen. En bovendien: wist ik veel. De andere zoon had een beeld van een oud, kwaadaardig mannetje met een bochel en een stok, een soort mannelijke heks. Dat beeld is beslist niet van mij afkomstig. De kinderlijke fantasie springt eigenaardig om met die van ons.

Het beeld dat ouders hun kinderen voorhouden is *noodzakelijkerwijs* stereotiep. De angst dat kinderen iets vreselijks zal overkomen is groot en om deze tot hanteerbare proporties terug te brengen, wordt de kinderlokker *herkenbaar* gemaakt door hem bepaald gedrag toe te schrijven. Daar kun je voor waarschuwen. Als ouders zouden moeten erkennen dat iedere vrouw of iedere man pedofiel kan zijn en dat dat niet hoeft te blijken uit bepaalde, vastgestelde gedragingen, zou de angst te groot worden. Dan zou je iedereen moeten wantrouwen, dan is geen enkel kind op geen enkele plaats meer veilig. Als we het kind een beeld kunnen doorgeven van de kinderlokker, kunnen we het leren op zijn hoede te zijn; dan kan het het gevaar ontlopen door snoepjes te weigeren of een autoritje af te slaan.

Mythe nr. 2: een pedofiel is er op uit zijn seksuele lusten op het kind bot te vieren

Voor ouders van toen was het heel moeilijk uit te leggen wat die

kinderlokker nu precies met je deed. Er vlogen destijds nog veel ooievaars over ons land. Ook ouders van nu hebben het er moeilijk mee concreet te worden, al komt dat vooral omdat hummeltjes van drie nog niet veel kunnen begrijpen van seksualiteit. Het blijft dus een mistige aangelegenheid, maar er moet wel wat geweld bij, anders wordt het beoogde effect niet bereikt. De kinderlijke fantasie maakt het allemaal nog wat pikanter, zodat de kinderlokker in het geheugen gegrift wordt als een soort vage Blauwbaard. Zijn motieven worden niet duidelijk. Dat gebeurde vroeger op de leeftijd van de schuine moppen en nu als aan kinderen is uitgelegd waar Abraham de mosterd haalt. Aan het gewelddadige aspect wordt het seksuele toegevoegd: een pedofiel verkracht kinderen. Sensationele verhalen in de pers bevestigen het schrikbeeld als er inderdaad een kind wordt verkracht of vermoord. Helaas komt dat voor. Ook seksueel misbruik alléén van kinderen komt voor, zoals blijkt uit hulpvragen die bij de kindertelefoon binnenkomen en uit soms schrijnende verhalen van vrouwen en meisjes over hun vader of een familielid dat hen verkrachtte.

Mythe nr. 2 dient om mythe nr. 1 te versterken. Uiteraard is het verkrachtingsaspect uit mythe nr. 2 de oorzaak van onze sterke emotionele reacties op alles wat met pedofilie te maken heeft.

Mythe nr. 3: een pedofiel is een onbekende

Er is reden om aan te nemen dat er vaker een kind seksueel contact heeft met iemand die de ouders kennen dan met een vreemde. Ook nu weer blijkt de geruststellende functie van dit soort mythen. We kunnen ons kind moeilijk waarschuwen voor onze echtgenoot of onze broer; het móet een vreemde zijn, anders stort onze wereld in elkaar.

Mythe nr. 4: een pedofiel is psychisch gestoord

Popularisering van de wetenschap der psychologie is voor een groot deel verantwoordelijk voor deze mythe. We willen begrijpen en we zoeken dus naar oorzaken. Wie seks wil met kinderen móet gestoord zijn, of althans een onrijp mens die in geestelijke nood verkeert, of iemand die oud en eenzaam is en daardoor niet meer in staat bevredigende seksuele relaties op te bouwen. Een variant op deze voorstelling is die van de schuwe, teruggetrokken man, die bang is voor andere volwassenen. En als dat allemaal niet het geval is, heeft de vrouw het wel gedaan en ontstaat het beeld van de emotioneel afhankelijke man die onder de plak zit van zijn echtgenote, die hem frustreert in zijn seksuele behoeften. Verzwakte controle van de driften door hersenletsel, alcoholisme, epilepsie of hormonale storing worden ook wel als oorzaak van pedofilie gezien. Deze mythe heeft het voordeel dat het de categorie mensen die een gevaar is voor kinderen verkleint: het kan niet iedereen zijn, ons wantrouwen kan zich richten op bepaalde mensen. Bovendien kunnen we nu tenminste

hopen dat het gevaar te beteugelen is door psychotherapie, hormooninjecties of medicijnen.

Mythe nr. 5: seksueel contact met een volwassene is schadelijk voor het kind

Mensen die wat beter zijn ingelicht, weten dat masturbatie de meest voorkomende seksuele activiteit is tussen kind en pedofiel. Ze denken niet onmiddellijk aan geweld, ze denken genuanceerder. Sommigen zijn zelfs bereid te erkennen dat een pedofiel niet altijd boosaardige bedoelingen hoeft te hebben. Het is echter een te grote stap aan te nemen dat het kind geen schade ondervindt van seksueel contact met een volwassene. Het wordt immers beïnvloed, gestoord in zijn vrije seksuele ontplooiing? Het is nog niet rijp voor seksualiteit en geeft alleen maar toe aan de pedofiel omdat het cadeautjes krijgt of mee mag naar de kermis. In deze redenering ligt een aantal vooronderstellingen besloten:

- het kind is a-seksueel;
- het moet zich zonder beïnvloeding van volwassenen seksueel kunnen ontplooiën; dat is beter;
- invloed van volwassenen op de seksuele ontplooiing van het kind is schadelijk voor het kind.

Als we 'a-seksueel' vervangen door 'a-muzikaal' of door 'analfabeet', kunnen we een consistente redenering opbouwen die ook nergens op slaat. Overigens blijft het de vraag waarom we juist met betrekking tot seksualiteit ons zoveel zorgen maken of we het kind niet iets opdringen waar het nog niet rijp voor is. We vragen ons dat ook niet af als we het kind blokfluitlessen geven of als het aardrijkskunde moet leren. Ook dan gaat het initiatief meestal van volwassenen uit. Of het kind het vervelend of fijn vindt, is dan geen punt. We vinden het goed voor het kind en dus gebeurt het. Het kind zelf kan, evenals bij een eerste pedoseksueel contact, pas achteraf beoordelen wat het er van vindt. Er is wel een verschil: als de beoordeling door het kind negatief uitvalt, kan het zich moeilijker onttrekken aan muziek- of aardrijkskundelessen dan aan een tweede seksueel contact. Daarover beslist het zelf. Een pedofiel vertelt hierover:

'Ik heb hem één keer gevraagd naar mij toe te komen en op mijn kamer heb ik toen een zekere pressie op hem uitgeoefend seksueel contact met me te hebben. Dat is de enige keer dat ik zoiets gedaan heb en het werd natuurlijk een totaal fiasco. De spanning was veel te groot. Daarna heeft hij me radicaal afgewezen.'

Een ander:

'Ik wilde wel eens ontzettend graag met kinderen seksen. En wat blijkt dan? Dat je dingen gaat doen waar ze nog niet aan toe waren, die ze eigenlijk niet wilden en die ze dan maar deden omdat ze je sympathiek vinden. Maar daarna blijven ze weg.'

Ouders en opvoeders dragen verantwoordelijkheid voor kinderen. Dat wil echter niet zeggen dat we kunnen bepalen wat schadelijk voor het kind is. We willen er gelukkige mensen van maken. Het blijft echter al eeuwen lang de vraag of we dat kunnen door hun onze opvattingen door te geven over wat wel of niet goed voor ze is. Misschien willen we ze aanpassen bij onze ideeën om er nuttige burgers van te maken. Wat nuttig is voor onze samenleving kan echter alleen de toekomst uitmaken en die is in de loop der eeuwen steeds bedreigender geworden. Wat schadelijk is en wat niet blijken we niet zo goed te weten.

Het voordeel van mythe nr. 5 is dat we ons enigszins kunnen blijven vasthouden aan wat we geleerd hebben, nl. dat kinderen a-seksueel zijn en het seksueel contact met een volwassene het kind schaadt. De continuïteit blijft gehandhaafd; we hoeven geen gedachten te ontwikkelen die tegenstrijdig zijn met vroegere ideeën. Die ideeën geven ons houvast, dus veiligheid. Verandering is voor velen bedreigend, ook als we niet zo gelukkig zijn met de situatie zoals die is.

Mythe nr. 6: het kind wordt er homofiel van

Ook deze mythe berust op vooronderstellingen: er is alleen maar seksueel contact tussen een kind en een volwassene van hetzelfde geslacht. En: heteroseksualiteit kan door seksueel contact in de jeugd jaren worden omgebogen naar homoseksualiteit.

De feiten wijzen uit dat de eerste vooronderstelling niet klopt. Er zijn vrouwen die op jongetjes vallen en mannen die op kleine meisjes verliefd worden. De tweede is hoogst onwaarschijnlijk. We weten niet met zekerheid hoe homoseksualiteit ontstaat. Wel zijn er aanwijzingen dat de richting waarin zich de seksualiteit ontwikkelt al vóór de kleuterschoolleeftijd vast ligt en daarna niet meer verandert. Een jongen van 14 zei in dit verband over zijn contact met een man: 'Ja, ik vond het lekker, nou, voor de rest vond ik er niet veel aan' en op de vraag of hij er spijt van had, antwoordde hij: 'Nou, ik heb er geen spijt van, dat niet. Maar ik heb geen zin meer om het te doen. Ja, ik weet nou ook hoe het met meisjes is, dat bevalt me veel meer. D'r zit heel wat verschil in.' Een jongen van 15 na een pedofiel contact dat drie jaar duurde:

'Ik heb nu die verkering. Ik denk, ik heb het gewoon niet meer nodig. Ik denk dus, eh, dat ik nu maar beter kan ophouden met Karel.'

Er is geen reden om aan te nemen dat een kind homo wordt door een pedoseksueel contact of een pedofiele relatie. Onwetendheid en wellicht ook afkeer van homoseksualiteit houden deze mythe in stand.

Mythe nr. 7: het kind wordt door pedofiele contacten geïsoleerd van zijn vriendjes

Dit kan niet zonder meer worden aangenomen. Uit de interviews met

kinderen die een oudere vriend hadden, bleek niet dat de omgang met leeftijdgenootjes verschilde van kinderen die zo'n contact niet hadden. Wel zijn er aanwijzingen dat kinderen zwijgen over hun relatie met pedofielen; ze verwachten dat hun vrienden er negatief tegenover zullen staan:

'Nou, dat zeg ik niet, want dan krijg je meteen van "flikker". En dat vinden ze iets abnormaals en dan wordt het een soort scheldwoord.'

'Ze verwachten dat je achter grieten aanloopt. Dat denk ik tenminste.'

'Ze snappen er toch niets van. Ze weten niet hoe het is. Als ze het weten, mogen ze er best tegen zijn, dat is dan hun zaak, vind ik. Maar als ze je uitlachen of zo en ze weten er niks van, dat vind ik stom. Dus ik hou m'n kiezen op elkaar.'

Een pedofiel vertelt over een jongetje:

'Als ik daar logeer en zijn vriendje is er ook, dan wil hij bij zijn vriendje slapen. Dan komt hij niet bij mij. Hij komt er niet voor uit, hè. Maar als hij alleen is en ik logeer daar, dan komt hij wel bij mij in bed.'

En een ander:

'Dat Turkse jongetje, nou die verraadt me bij het leven. Die scheldt mee met z'n vriendjes van flikker en weet ik wat allemaal. Die kiest heel duidelijk voor zijn vriendjes, en terecht. Alleen, hij is wel verbaasd dat ik het accepteer, dat ik hem weer ergens tegenkom en dan even vrolijk 'hoi, Tim' zeg. En dan loopt hij handje in hand met me mee.'

2. Taboes

Een taboe is een verbod waarvan we de herkomst en de zin niet duidelijk kunnen aangeven en dat niet altijd berust op een logische redenering. Op het gebied van seksualiteit bestaan niet alleen heel wat mythen maar ook heel wat taboes. Ze handhaven elkaar. Een mythe houdt de angst in stand en een taboe laat de mythe bestaan. Als iets voor onszelf taboe is, doen we er immers geen ervaringen mee op. We komen dan ook niet tot nieuwe inzichten die de angst kunnen bestrijden.

In het taboe op pedofilie kunnen we voornamelijk vier elementen onderscheiden:

- a. er zit een seksueel aspect aan;
- b. er is een kind bij betrokken;
- c. er wordt een generatiekloof overschreden;
- d. het beslissings- en beschikkingsrecht dat ouders op hun kinderen menen te hebben, wordt geweld aangedaan.

Onderstaande fragmenten uit interviews met kinderen die pedoseksuele contacten hadden, illustreren dat ze er zich van bewust waren dat ze taboes overtraden:

- a. 'Tja, eh, je doet van die gekke dingen die je eigenlijk niet mag doen. Eh, aftrekken en zoentjes geven en zo.'
- 'Seks, eh, ja dat is geil hè, dat zeggen ze dan meteen dat je geil bent. En dat doe je dus niet, hè, dat mag niet.'
- b. 'Tja, voor de grote mensen, dat is wat anders, hè. Maar ik zeg het tegen niemand. Het is gek, eh, voor kinderen, zo doen eigenlijk gewone kinderen niet.'
- 'Zij hebben hun meningsvrijheid en ik niet. Want daar ben je een kind voor, zeggen ze dan. En met seks ook, dat mag ook alleen als je een volwassene bent.'
- c. 'Nou, eh, eigenlijk ben je ondeugend als je een jongetje bent van kleinere leeftijd en met een grote volwassene naar bed gaat, dat is eigenlijk stout.'
- 'Als ik me aftrek, waarom zouden ze dat niet goed vinden? Dat moet ik toch zeker zelf weten. Maar met Bart, die is te oud, ik denk dat ze die te oud vinden. En dat vinden ze dan niet goed, denk ik.'
- d. 'Ik neem aan dat d'r wel mensen zijn die dat niet zo goed vinden, maar ik doe het lekker toch. Bijvoorbeeld mijn moeder, die zou het niet goed vinden en mijn vader waarschijnlijk ook niet.'
- 'Ik kan toch moeilijk zeggen aan mijn ouders ik heb een pedofiele verhouding. Dat willen ze niet, denk ik. Dat is wel lullig, hè. Maar dat moet ik toch zeker zelf weten?'
- 'Ze vinden het heel gewoon dat je, eh, een meisje hebt. Dat is hun mening. Maar dit zouden ze niet pikken. Ik vind dat eigenlijk wel stom hoor. Waarom zouden ze het niet pikken? Het is toch zeker mijn lijf?'

Wat deze kinderen, in leeftijd variërend van 10 tot 15 jaar, zelf over het taboe op pedoseksueel contact zeggen, geeft tevens enig inzicht in hun houding tegenover dat taboe. Ze zijn het er niet mee eens dat seksualiteit een zaak is die uitsluitend aan volwassenen is voorbehouden en vinden het evenmin vanzelfsprekend dat er bepaalde mensen zijn met wie je het wel mag doen en anderen met wie het niet mag. Ze overtreden het verbod of nemen het zekere voor het onzekere en vertellen hun ouders niets over hun relatie tot de pedofiel, omdat ze vermoeden dat dezen het zullen afkeuren. Ze zijn bang dat het hun verboden wordt en daaruit blijkt op zijn minst dat ze deze contacten plezierig genoeg vinden om tegen de ongeschreven regels in te gaan. Hun ervaringen ontzenuwen een paar mythen op afdoende wijze.

3. De pedofiel

Het is onmogelijk een geschreven portret van *de* pedofiel te maken, want pedofielen lijken even veel of even weinig op elkaar als andere mensen. Daarvan verschillen ze alleen door hun seksuele gerichtheid.

1. Geslacht, sociale status, levensbeschouwelijke achtergrond, seksuele gerichtheid

1.1. Geslacht

Zowel mannen als vrouwen kunnen pedofiel zijn, maar er komen meer mannen als pedofiel in de picture. In de werkgroepen van de NVSH die zich met pedofilie bezighouden, zitten voornamelijk pedofiele mannen. Dat wil niet zeggen dat er minder vrouwen dan mannen pedofiel zouden zijn. Misschien is dat zo, maar het is ook mogelijk dat vrouwen zich minder bewust zijn van hun eventuele pedofiele gerichtheid of dat het zich bij hen minder manifesteert. In elk geval valt pedofilie bij vrouwen minder op. Van vrouwen wordt verwacht dat ze graag met kinderen omgaan en dat ze behalve hun eigen kinderen ook die van anderen aandacht geven. Ze mogen ze ook knuffelen. Op het gebied van lichamelijkeheid met kinderen kunnen ze zich heel wat meer veroorloven dan mannen. Veel vrouwen hebben een verzorgende taak en ze werken vaak in beroepen die een camouflage kunnen zijn voor pedofiele gerichtheid. Bovendien zijn vrouwen in hun seksueel gedrag en beleven minder genitaal gericht dan mannen (De Bruijn, 1980) en zullen ze zichzelf minder snel als pedofiel beschouwen. Biologisch hebben ze het voordeel dat ze, als ze seksueel opgewonden raken door een kind, geen erectie krijgen en de gevoelens dus makkelijker kunnen verbergen dan mannen. Ik denk dat het door al deze gegevens voor pedofiele vrouwen gemakkelijker is een conflict met de maatschappelijke opvattingen te vermijden en dat bewustwording van hun seksuele gerichtheid niet zo'n schok voor hen is als voor mannen.

1.2. Sociale status

Seksuele gerichtheid houdt geen rekening met de maatschappelijke ladder. Pedofielen komen uit alle mogelijke kringen en ze oefenen zeer uiteenlopende beroepen uit. Onder de geïnterviewden waren onderwijzers, maatschappelijk werkers, huis- en kunstschilders, een buffetbediende en een econoom, een pedicure en een leraar, een filiaalhoudster van een bank en een arts.

1.3. Levensbeschouwelijke achtergrond

Ook levensbeschouwelijke achtergronden zijn in allerlei schakeringen onder pedofielen vertegenwoordigd. Er waren katholieken en protestanten, een atheïst geworden ex-jezuïet, een hedonist en een Bhagwanvolgeling bij de geïnterviewden.

1.4. Seksuele gerichtheid

Onder pedofielen komen zowel mensen met homoseksuele als met heteroseksuele verlangens voor. Sommigen voelen zich zowel tot jongens als tot meisjes aangetrokken. De gerichtheid op het kind is dan sterker dan die op een bepaald geslacht. Weer anderen hebben ook seksuele contacten met leeftijdgenoten.

Fred: 'Ik heb altijd al een warm gevoel gehad voor jonge meisjes.' Even later zegt hij: 'Hij was 8, een schitterend jochie, heel lief, vol energie.'

Maarten: 'Ik wordt verliefd op meisjes en op vrouwen, maar ik heb toch vooral een voorkeur voor jongens.'

Bea: 'Ik val op jongetjes en op meisjes, maar ik prefereer meisjes. Maar ik heb ook een vriend van mijn eigen leeftijd.'

Veel pedofielen denken zelf, als ze hun gerichtheid nog maar kort geleden ontdekt hebben, dat ze homofiel zijn. Later komen ze er soms achter dat dat niet het geval is. Soms hangt die ontdekking samen met de ontdekking dat ze ook op kinderen van het andere geslacht verliefd kunnen worden:

'Ik dacht eerst een tijdje dat ik homo was. Dat dacht ik ook nog toen ik een jaar of vijftien was en leeftijdgenootjes nog net aantrekkelijk vond.'

'Op gegeven ogenblik in mijn jeugd ging ik me vragen stellen, ben ik nou homofiel, want ik was ook verliefd op jongens, maar in dezelfde tijd heb ik op meisjes geaasd. En later bleef de leeftijdgroep waar ik verliefd op werd hetzelfde, maar ik werd ouder en daardoor wist ik dat het wat anders was.'

Dat hoeft echter niet altijd het geval te zijn: 'Nee, ik dacht helemaal niet aan homofilie, want ik wist dat dat met mannen en jongens was, dus met een oudere leeftijd dan die ik leuk vond. Daar ging geen aantrekkingskracht van uit, alleen van kinderen.'

2. De essentie van pedofiele gevoelens

Er is dus een essentieel verschil tussen homofiele en pedofiele gevoelens. Dat verschil laat zich niet verklaren door het maken van vergelijkingen, wel door kennis te nemen van wat pedofielen antwoorden op de vraag wat hen in kinderen aanspreekt. Deze antwoorden wijzen vrijwel zonder uitzondering in dezelfde richting:

'Ik hou van een jongen omdat hij nog een jongen is. Ik hou van die nog niet in een gareel gestopte gevoelens en die bewonder ik dikwijls.'

'Het spontane, die zachte handjes. Zo heerlijk als ze je kunnen omhelzen, zo schitterend als ze zijn. Ze kunnen je soms voor schut zetten op een natuurlijke, kinderlijke manier. Heerlijk fijne gekke dingen doen, het ongeremde en zo.'

'De soepelheid, het begrip, de speelse manier waarop het kind alles hanteert. Een kind is bereid nieuwe dingen te beleven zonder vast te zitten, zonder in een hokje te zitten. Zo van: zo moet ik me gedragen. Dat kent een kind nog niet, het is nog open. Je kunt morgen andere dingen met ze beleven als vandaag. Het is iedere dag boeiend en nieuw. Het kind is toekomstgericht, het leeft niet geregeld. Als je naar volwassenen kijkt, die regelen alles van tevoren, alles moet geprogrammeerd worden. Het is een bevrijding voor me met een kind samen kind te mogen zijn, gewoon open te staan voor wat de dag brengt. En er is nog iets: de antennes van een kind zijn meters vooruit, die van volwassenen worden steeds korter. En de power waarmee een kind zijn taal leert, de pioniersgeest om zijn omgeving te ontdekken.'

'Ja, dan komen de bekende clichés: het kind is zo eerlijk, spontaan. Het kind is niet altijd eerlijk, het is ook niet altijd spontaan, maar goed, meestal is hij het wel. Zuiver, fris, nog onaangetast. Het tedere, zachte, dat is het wel.'

De seksuele aantrekkingskracht

'Ik weet nog heel goed dat ik meisjes alleen leuk vond als ze van die korte witte sokjes aan hadden, maar zo gauw ze langere kousen aantrokken, zijden kousen toen nog, toen ging ik een beetje aversie tegen ze krijgen.'

'Ze zijn zo vindingrijk, ook op seksueel gebied. Een kind geeft vaak zelf nieuwe experimenten aan en stelt je in de gelegenheid daaraan mee te doen. Het is vrij van normen, nog niet zo vastgeroest.'

Mogelijke verklaring voor pedofiele gevoelens

In een interview met ouders wier kind een relatie had met een pedofiel, trachtten zij een verklaring te geven voor de gevoelens die deze voor hun kind en voor andere kinderen heeft. Ze gingen daarbij aanvankelijk uit van hun eigen gevoelens voor kinderen:

'Wij voelen ons ook aangetrokken tot kinderen en toen Angelo vertelde dat hij de voorkeur geeft aan een relatie met kinderen, zagen we dat niet als een probleem. Ik zei: waarom ga je jezelf apart stellen van anderen door er een probleem van te maken. Toen zei hij: Het is wel degelijk een probleem want de maatschappij ziet het zo. Er zit namelijk ook een seksuele kant aan. En toen vroeg ik of die kant dan zo belangrijk was dat het een probleem moet vormen. En toen heeft hij het verder uitgelegd en daar had ik een paar weken voor nodig om het te verwerken. Dat gevoel kun je niet herkennen, want het is iets heel anders, het feit dat pedofielen hun relatie met een kind ook ervaren alsof ze zelf nog 12, 13 jaar zijn. En zelf geestelijk

eigenlijk in die fase zijn blijven steken en dat dat de gevoelswaarde geeft van hun relatie, dat de volwassene teruggaat tot het kinderlijk niveau. Daar is hij in blijven steken op bepaalde facetten. Verder is hij geestelijk wel uitgegroeid. Maar in bepaalde gesprekken is er een stukje bevreemding en ik heb vaak het gevoel gehad als hij iets ontdekt had of plezier had ergens over, dan kwam hij naar mij toe om dat te laten zien en als ik er dan echt op wilde ingaan, was hij al weer weg. Net als een kind. Dat is heel vreemd, dat verwacht je niet. En je hebt het niet in de gaten, je hebt alleen een soort irritatie dat hij niet reageert zoals je verwacht. Kijk, ik speel ook heel graag met de kinderen en ik kan met een reuzevaart om het huis rennen en trappen op- en neerrennen, maar daarna laat je dat gaan en dan kom je weer op een ander niveau. Voor hun is dat . . . ligt dat toch wat anders. Of dat kinderlijke niveau het belangrijkste is. Het is heel moeilijk af te tasten waar dat precies ligt.'

Pedofielen menen soms zelf dat ze op bepaalde gebieden van hun ontwikkeling zijn blijven hangen op een kinderlijk niveau:

'Er zijn dingen die Gaby en ik samen doen, waarin ik mezelf helemaal vergeet. En het gewoon onderga. En achteraf, als ik er over nadenk, zijn het de dingen die je als kind doet en die een volwassene niet zo gauw zal doen. Spelletjes bijvoorbeeld. Ja, ouders spelen natuurlijk ook met hun kinderen, maar mijn reacties op een spelletje zijn anders, waardoor het geen spelletje is . . . ik bedoel dat ik niet zo van een afstand zit te kijken op het spel, maar hetzelfde voel als een kind. Ik zit helemaal in een spel.'

'Ik heb ontdekt dat ik mijn seksuele bevrediging zo beleef als een kind ze beleeft. En ik heb er met andere pedo's over gepraat en het blijkt dat zij dat ook zoals een kind blijven beleven. Als volwassene blijf je dan alles doen wat je vroeger deed in het seksuele experiment met andere kinderen. Masturberen samen en met de mond, met het hele lichaam, met mond en handen elkaar voelen.'

'Een pedofiel is bewust blijven zitten met zijn seksuele behoeften in een vorm die kinderen aantrekkelijk vinden. Dat is masturberen, dat is liefkozen, strelen, aaien. De pedo heeft de ontwikkeling tot neuk-wezen bewust niet meegemaakt. Althans ik niet. Want daar is geen behoefte aan. Ik beleef mijn seksuele bevrediging zoals een kind ze beleeft, dat ben ik blijven doen toen ik volwassen werd.'

Niet iedereen is voor honderd procent volwassen en de mensen die dat in de ogen van velen wel zijn, zijn het niet continu. We gedragen ons, ook als we tot de volwassenen gerekend worden, soms nog wel eens kinderlijk en we kunnen ons als een kind ergens op verheugen. Het is moeilijk een sluitende definitie van het begrip 'volwassenheid' te geven of een scherpe grens te trekken tussen de wereld van kinderen en die van volwassenen. Daarom is ook een sluitende definitie van pedofilie nauwelijks te geven. Hannah is zich daarvan bewust. Ze zegt:

'Ik heb er over na zitten denken dat wat ik van mezelf geen pedofilie noem, dat een ander dat best wel pedofilie kan noemen.'

2.1. Identificatie met het kind

Wie in zichzelf nog kinderlijke trekken (h)erkent, zal zich daardoor met het kind verbonden voelen en zich met het kind op dat gebied identificeren.

Omdat volwassenheid zeer complex is, zal die identificatie voor ieder mens er anders uitzien; de een is er zich ook meer van bewust dan de ander. Pedofielen zeggen hierover:

'Nee, het is niet zo dat ik in een kind waar ik van hou iets van mezelf als kind herken.'

'Het valt me op dat het nou net aspecten zijn van zo'n kind die me aantrekken waarin ik mezelf herken zoals ik vroeger was.'

'Ik herken in Jetteke dingen van mezelf, van vroeger. Hoe ze met alles omgaat. Als ze bepaalde buien heeft, weet ik dat dat zakken moet, dat dat wel even duren kan. Dat heb ik ook gehad.'

3. Leeftijd waarop pedofiele gevoelens ontwaken

De leeftijd waarop pedofiele gevoelens ontwaken, verschilt uiteraard per individu. Sommigen hebben al vóór de puberteit deze gevoelens:

'Ik was een jaar of 11 toen ik merkte dat ik zo was. Dat merkte ik tijdens het spelen, met voetballen en zo. Ik was een jaar ouder. In die periode voelde ik me goed. Op de middelbare school niet meer. Die gevoelens voor jongere kinderen, die bleven, maar de tijd dat je met ze samen op een club zat of zo, dat was voorbij. Je merkte dat je leeftijdgenoten van 14, 15 jaar andere interesse kregen en jij niet.'

'Een jaar of 13 was ik toen; de kinderen waar ik mee speelde waren duidelijk jonger. Dat was in grote groepen en daar waren ook oudere kinderen bij, maar ik speelde graag met jongere.'

Al leven er bepaalde gevoelens bij mensen, dan wil dat nog niet zeggen dat ze er zich van bewust zijn wat die gevoelens voor hen betekenen, dat er een woord voor bestaat, of dat ze tot een bepaalde categorie mensen worden gerekend omdat ze die gevoelens hebben. Bewustwording dat ze tot een bepaalde categorie behoren, gaat vaak samen met de ontdekking dat de gevoelens onder een benoeming gevangen kunnen worden:

'Ik heb altijd naar kinderen gekeken. Ik had wel contact met meisjes, maar dat ging nooit goed, dat was gauw voorbij. Ik kwam steeds vaster te zitten, want ik snapte het niet. En toen stond er ineens een advertentie in de krant van: hebt u als pedofiel nood of zo, neem contact op met dat en dat nummer. En toen heb ik een woordenboek gepakt en kon ik de link leggen naar wat ik was.'

'Ik hielp eens een jongetje in een boom klimmen. Ik was 12 en hij was een jaar of vier. Ik tilde hem op. Toen voelde ik iets, een merkwaardig gevoel, een soort lustbeleving. Ik wist niet wat het was. Pas veel later toen ik het woord pedofiel leerde kennen, wist ik dat dat toen mijn eerste pedofiele beleving was geweest.'

Niet iedereen weet van de ene dag op de andere dat hij pedofiel is. Soms begint er langzaam een vermoeden te dagen, dat geleidelijk aan uitgroeit tot zekerheid, soms ook komt het besef dat men pedofiel is als een donderslag bij helder weer:

'Het was eerst heel vaag en toen ging ik me er meer gericht mee bezighouden. Toen kwam ik er achter wat het was, dat had ik eerst niet in de gaten. Vorig jaar ben ik bij die werkgroep pedofiele vrouwen gegaan.'

'Ik merkte het op een benzinstation waar ik werkte toen ik 18 was. Daar hadden ze een zoontje van 8 en die kwam na schooltijd altijd bij me. En ik merkte dat ik hem mooi vond. Nou ja, merken . . . Maar opeens wist ik het, dat ik pedofiel was, omdat het ineens tot me doordrong dat het gek was dat ik hem mooi vond.'

4. Eigen houding met betrekking tot gerichtheid

4.1. De ontdekking van de gevoelens

'Toen heb ik een paar weken niks anders gedaan dan gehuild.'

'Het was een klap dat ik het merkte.'

'Ik voelde dat er iets niet in orde was en had mijn vermoedens. Het werd zo sterk dat ik begon te stotteren. Ik ben toen drie maanden zwaar kapot geweest.'

Angelo, opgegroeid in een cultuur die pedofilie accepteert, had er minder moeite mee:

'Bij ons noemen ze pedofilie de Hindoestaanse ziekte. Dat komt door het Engelse bestuur van het land; het is de gewoonte van de Hindoestani om met hun eigen kinderen ook in het openbaar heel intiem om te gaan, ze een zoen te geven, ze te strelen aan de geslachtsdelen en zo. Ze houden rustig hun hand op het broekje, de mannen. Omdat mijn vader arts is, ben ik met 14, 15 jaar naar hem toegegaan en ik zei: vader, ik ben ziek. Zegt die: heb je pijn? Zeg ik: ik heb de Hindoestaanse ziekte. Hij heeft zich kapot gelachen en gezegd: nee, ziekte heeft er niets mee te maken, je bent gewoon pedofiel. En ik vroeg: hoe kom je daar van af. Hij zei: daar kun je niet van afkomen. Hij was erg nuchter in die dingen. Hij zei: je hebt er hier geen problemen mee, maar kijk gewoon uit als je in Europa komt.'

De ontdekking dat men zich aangetrokken voelt tot kinderen is voor de meeste pedofielen een schok. De realiteit is bedreigend, omdat het maatschappelijk niet geaccepteerd wordt in onze cultuur; uiting geven aan de gevoelens is niet mogelijk, zelfs er over praten kan niet. Hoe tolerant de Nederlanders ook zijn, de mythevorming rond pedofilie heeft zoveel emotionele afweer teweeggebracht dat er nauwelijks een gesprek mogelijk is waarin belangstelling voor de werkelijkheid wordt getoond. Bij deze stand van zaken is te verwachten dat pedofielen zelf verward kunnen zijn over hun gevoelens. De sociale betekenis ervan én het inzicht dat ze behoren tot een gewraakte minderheid, beletten hen de gevoelens te onderzoeken.

4.2. Het gevecht tegen de eigen gerichtheid

Als het besef te behoren tot een niet-geaccepteerde groep mensen eenmaal

tot hen is doorgedrongen, willen ze er vaak niet aan. Ze willen er van af en sommigen hebben daar heel wat voor over:

'Ik ben dus naar een psychiater in Amsterdam geweest, die gaf me pilletjes om de seksuele drang te onderdrukken, wat er in feite op neerkwam dat ik geen erectie meer kreeg, maar de gevoelens bleven. En elektrische metingen, dus zo'n ringetje op je penis, die werden gedaan. Dan moest ik naar plaatjes kijken, mooie plaatjes van naakte jongetjes en dan sloeg de meter uit en hij wilde me onder hypnose brengen, waarom dat weet ik niet, maar het lukte niet. Iedere keer als ik op het randje was om in hypnose te gaan, dacht ik dat de stoel naar voren klapte en ik op m'n smoel viel en dan schrok ik wakker. Toen probeerde hij me in hypnose te brengen met elektronische apparaten, maar dat lukte ook al niet.'

'Ik gleed veel verder af naar de afgrond van geestelijke nood. En van de ene psychiater naar de andere gesjouwd. En ook van het ene geloof naar het andere, in de hoop van die drang af te komen. Ik heb jaren zitten modderen. Tot ik in contact kwam met de universiteitskliniek in Utrecht, want daar kon je vaak goed geholpen worden.'

Angelo, die zich door zijn vader gesteund voelde en niet met de mythe van de kinderblauwbaard is opgegroeid, heeft er niet veel moeite mee gehad zijn pedofiel-zijn te verwerken. Zijn vader had hem verteld dat hij er niet van af zou komen, dus daar hoefde hij ook geen moeite voor te doen. Toen hij naar Europa ging, koos hij bewust voor Nederland, in de veronderstelling dat hij hier met zijn voorkeur voor kinderen niet veel moeilijkheden zou krijgen omdat ons land als progressief bekend staat. Hij dacht dat hij er als pedofiel niet zou worden gediscrimineerd en was verbaasd toen hij er achter kwam dat men hier in iedere pedofiel een kinderverkrachter ziet en dat het onderwerp zelfs nauwelijks bespreekbaar is.

5. Isolatie

De culturele opvattingen waarmee men opgroeit zijn doorslaggevend voor acceptatie en verwerking van pedofiele gevoelens. In onze westerse samenleving worden pedofielen, al lang voordat de bewustwording van eigen gerichtheid op gang gekomen is, door zichzelf en door anderen met pedofilie geconfronteerd als iets dat ziekelijk, abnormaal, ontaard of slecht is. Ze voelen zich veroordeeld en veroordelen zichzelf om één aspect van hun totale persoonlijkheid, waardoor ze een etiket krijgen opgeplakt dat hen isoleert van andere mensen. Dat ene aspect krijgt een irreële belichting én een irreële nadruk. De isolatie wordt nog versterkt door de onmogelijkheid over hun gevoelens te praten en de daaruit voortvloeiende onmogelijkheid de misverstanden erover recht te trekken. Zelfs tegenover de naaste familieleden durft men er vaak niet voor uit te komen. Als men dat toch doet of het komt uit, keren ook zij zich vaak van de pedofiel af en komt hij in een nog groter isolement terecht:

'Ik had het eigenlijk wel willen vertellen, maar mijn vader was erg ziek, dus ik heb het maar doodgezwegen. Toen hij overleden was, heb ik er nog een tijd mee gewacht, maar tenslotte heb ik het aan mijn moeder verteld. Ze vond het raar en belachelijk, allemaal ingebeeld, het kon niet. Ik was altijd het paradepaardje van de familie, qua studie en zo, een geslaagd mens. En toen kwam er opeens een kink in haar kabel, ze zag alleen maar dat ene. Ze accepteert het niet, ze vindt het maar vies, niet normaal. Ze weet wel dat het is dat je van kinderen houdt, maar verder niets. Ze weet niet wat er bij komt kijken, maar dat interesseert haar ook niet. Ze zwijgt het dood. In het begin was het steeds ruzie, dus ik ga gewoon niet vaak meer naar huis. Dat is jammer. Ik had een heel goede band met mijn moeder, maar sinds ik het gezegd heb is die helemaal verknald, verwoest. Niets telt meer, alleen dat ik pedofiel ben.'

'De huisarts had een maatschappelijk werker ingeschakeld en die was op eigen houtje naar m'n broer gegaan om het daar eventjes te vertellen. Nou, mijn broer pikte het natuurlijk helemaal niet, dat pakte helemaal verkeerd uit. Ik kom er heel weinig meer, ik voel me er nu toch anders aangekeken.'

'Thuis was het onbespreekbaar, überhaupt, in elke vorm.'

'Mijn moeder was er tegen, maar ze probeerde nog de vrede te bewaren. Toen ze overleden was, mocht ik niet meer bij mijn broers en zusters thuis komen.'

5.1. Eenzaamheid

Uit het besef anders te zijn dan anderen kunnen eenzaamheidsgevoelens voortkomen. Dat gaat echter niet voor iedereen op. Als de eerste schrik over de ontdekking dat men afwijkt van het algemeen aanvaarde patroon voorbij is, kan een pedofiel ertoe besluiten het voor zichzelf te verwerken, al of niet met behulp van psychotherapeut of gelijkgezinden. Voor anderen kan hij dit ene aspect van zijn persoonlijkheid verborgen houden, om te voorkomen dat er een barrière ontstaat tussen hem en zijn omgeving. Uiteraard kan dat psychische spanningen opleveren. Sommigen zullen daar agressief of depressief van worden, maar weer anderen kunnen er heel adequaat mee omgaan en bijvoorbeeld proberen ze om te zetten in verhoogde activiteit of creativiteit.

Wie om één enkel aspect van zijn persoonlijkheid wordt afgewezen door collega's en vrienden en soms zelfs uitgestoten door zijn naaste familieleden, wordt bedreigd door gevoelens van minderwaardigheid. Niet alleen het etiket dat hem wordt opgeplakt leidt tot isolement ook de gevoelens van onzekerheid die dat met zich meebrengt, maken het voor de betrokkene heel wat moeilijker contacten te leggen dan voor mensen die zelfbewust door het leven stappen. Dat geldt ook als het zelfrespect niet is aangetast. Daarom houden de meeste pedofielen het maar liever voor zich dat ze anders zijn.

Dat een pedofiel *van nature* eenkennig en eenzaam is en alleen op kinderen betrokken is omdat hij het contact met volwassenen niet aandurft, is een fabeltje. Voor een enkel individu zal het misschien opgaan, maar er is geen enkele reden daar algemene geldigheid aan toe te kennen. We mogen aannemen dat ze dezelfde contactmogelijkheden hebben als ieder ander en,

in elk geval voordat ze hun gerichtheid op kinderen ontdekten, ook op dezelfde manier met hun medemensen omgingen. Voor velen gaat dat gelukkig ook daarna nog op.

'In feite kan ik met een volwassene toch makkelijker praten over dingen die me in het dagelijks leven bezighouden, dan met kinderen.

'Met volwassenen heb ik minder geestelijk contact omdat ik gauw voel of iemand eerlijk is of niet. De meeste mensen zijn dat niet. Daar heb ik losse contacten mee. Maar als ze eerlijk zijn, dan gaat het goed.'

'Mijn sociale contacten zou ik voor geen goud willen missen. Maar lichamelijk contact met volwassenen trekt me niet.'

'Ik leef in een woongemeenschap en dat vind ik fijn omdat je veel contactmogelijkheden hebt. De uitwisseling van gedachten en de dingen die je met elkaar onderneemt, dat is veel gevarieerder. Je bent ook niet emotioneel van één mens afhankelijk, zoals in een huwelijk.'

5.2. Obsessie

Het verlangen seksualiteit op andere wijze te beleven dan maatschappelijk is gesanctioneerd, hoeft op zichzelf niet tot conflicten met de buitenwereld te leiden. Zolang men maar niet al te nadrukkelijk voor zijn andere gerichtheid uitkomt en geen begrip daarvoor verwacht van medemensen, hoeven zij zich niet te verdiepen in problemen die hen niet raken en die bovendien van strikt persoonlijke en dubieuze aard zijn. Homofielen kunnen op een redelijke mate aan tolerantie rekenen nu men dat steeds meer als een privé-kwestie van volwassenen beschouwt, maar pedofilie wordt, zeker door ouders, als bedreigend ervaren, zodat het nauwelijks bespreekbaar is. Je kunt het maar beter sublimeren of verdringen, wat eigenlijk op hetzelfde neer komt.

In beide gevallen manipuleer je een deel van je persoonlijkheid onder de tafel. De onbespreekbaarheid brengt met zich mee dat het moeilijk is lotgenoten te vinden en de meeste pedofielen worstelen in eenzaamheid met hun gevoelens. Ze hebben niet de mogelijkheid deze te uiten, te relativiseren of te leren begrijpen. Ze voelen zich in een uitzonderingspositie en hebben het daar moeilijk mee, vaak zo moeilijk dat ze hun seksuele identiteit zelf niet kunnen accepteren. Daarbij komt de onmogelijkheid om hun verlangens in daden om te zetten, omdat het Wetboek van Strafrecht dit verbiedt. Het verraderlijke is echter dat door de moeite die het kost essentiële behoeften te verdringen en een deel van je persoonlijkheid onder de tafel te houden, meestal een extra zwaar accent komt te liggen op dat ondergeschoven deel van je zelf. Het steekt iedere keer weer de kop op, want seksuele verlangens laten zich nu eenmaal niet gemakkelijk verdringen. Daarvoor zijn ze te sterk. Wat men wil negeren is echter daarom nog niet weg. Door de krampachtige pogingen er niet aan te denken, kan het zelfs allesoverheersend worden en je geen moment meer loslaten. Het overvalt je ieder moment van de dag. Als je langs een school

loopt op weg naar je werk, als je een leuk kind op de t.v. ziet, als er een paar meisjes touwtjespringen voor je huis, als je een foto van een neefje of nichtje bekijkt, altijd weer wordt je geconfronteerd met je onbegrepen, duistere verlangens. En altijd is er weer de pijn dat je er niet aan mag toegeven. Ook 's nachts laat het je niet met rust. Het wordt een obsessie. Mensen die in zo'n situatie vergeefs psychische hulp hadden gezocht, vertellen hierover:

'Die psychiater zei dat het tegennatuurlijk was, ongezond. En dus probeerde ik het van me af te zetten. Het werd een lijdensweg, god wat heb ik eronder geleden, het was niet gezond meer.'

'Ik dacht dat ik gek werd, overal zag ik kinderen, in iedere straat. Het hielp niet dat ik het huis niet meer uitging, ik zag ook kinderen op de t.v., foto's in de kranten, ik hoorde hun stemmen als ze op straat speelden, ik zag wasgoed van kinderen aan de waslijn van de burens. In die tijd dacht ik aan zelfmoord, want ik zag geen andere oplossing meer.'

'Als ik terugkijk op die tijd, was het nog niet eens zozeer lichamelijk of seksuele nood, want je kunt je best aftrekken. Maar psychisch was het niet op te brengen. Ik was christelijk opgevoed en dan is alles slecht, behalve voortplanting. Plezier is verboden en zeker perversiteiten. Daar zit de duivel achter. Maar het bleef maar door mijn hoofd hameren, een kind bij je en je dan samen aftrekken en met elkaar spelen, zoenen. Het ergste was dat ik niet begreep waarom dat zondig was en ik voelde ook dat ik een kind nooit kwaad zou doen. Toch kan ik me indenken dat je juist in zo'n situatie, als je toegeeft aan je obsessie, dat je daar dan zo van schrikt, dat je een kind wat aandoet.'

Een ascetische levenshouding kan op achtenswaardige motieven berusten. Als het echter afgedwongen wordt, ook al is het door het eigen geweten, en tot een ondraaglijke obsessie uitgroeit die zelfs tot moord op een kind kan leiden, kan de samenleving zich niet meer verontschuldigen voor haar onverdraagzaamheid jegens mensen die anders zijn. Intolerantie kan tot heel wat gevaarlijker excessen en veel groter immoraliteit leiden dan afwijkingen op seksueel gebied. De hardnekkigheid waarmee men vooroordelen aanhangt is absurd en schokkend, maar levert desondanks weinig morele scrupules op.

5.3. Psychische gestoordheid

Een pedofiel kan geestelijk gestoord zijn. Alle neurosen die mensen kunnen hebben, kan hij ook hebben. Ze hoeven niet samen te hangen met zijn voorkeur voor kinderen. Het is onjuist pedofilie zelf een geestelijke storing te noemen zolang we geen eensluidende definitie hebben over gestoordheid. Dit begrip verwijst naar een daar achterliggend begrip, nl. 'geestelijke gezondheid'. Als we aannemen dat het normaal is geestelijk gezond te zijn, mogen we ook aannemen dat het niet normaal is geestelijk gestoord te zijn. Iemand die we zo noemen, wijkt dan af van de norm. De grenzen tussen normaal en abnormaal, tussen gestoord en gezond, zijn echter denkbeeldig.

Het is een hachelijke zaak ze aan te geven, want daarmee zijn vaker subjectieve meningen en culturele opvattingen gemoeid dan altijd en overal geldende wetenschappelijke uitspraken. De grenzen kunnen dus van mens tot mens en van samenleving tot samenleving verschillen. Een voorbeeld kan dit duidelijk maken: we kunnen niet van abnormale lichaamslengte spreken zonder vooraf nauwkeurig te hebben vastgesteld welke lengte we nog normaal vinden. Het vaststellen daarvan is een vrij willekeurige en subjectieve zaak en zal bovendien voor Pygmeeën niet gelden. Voor we iemand geestelijk gestoord kunnen noemen, zullen we ons moeten afvragen wat onze criteria voor geestelijke gezondheid zijn. Hoe diffuus de grenzen zijn met betrekking tot pedofilie en pedoseksualiteit, blijkt wel als we bedenken dat moeders die seksueel geprikkeld worden door het zogen van hun baby's beslist niet allemaal pedoseksueel kunnen worden genoemd. In plaats van te spreken over stoornissen of afwijkingen, is het beter te praten over maatschappelijk niet aanvaarde seksuele gerichtheid. Maar ook dan rijzen vragen. Wanneer is iets maatschappelijk aanvaard? Hoe groot is het percentage mensen dat iets moet aanvaarden? Wat aanvaarden we precies wel en niet! En waarom? Vanuit welke vooronderstellingen of vanuit welke verwachtingen? Op dit soort vragen zijn wellicht zoveel antwoorden mogelijk als er mensen zijn en we begeven ons ermee op zeer subjectief terrein. Het beste is nog wel het accent te verleggen naar een andere invalshoek van waaruit we het anders-zijn-dan-anderen kunnen belichten. Niemand wil dat graag. Het brengt immers alleen maar narigheid met zich mee. Mensen passen zich liever aan bij de verwachtingen die men van hen heeft. De opvoeding is een aanpassingsproces, waarbij getracht wordt de normen en waarden van de maatschappij waarin we leven aan de nieuwe generatie door te geven. Kennelijk lukt dat niet altijd en het is een glibberige onderneming te theoretiseren over de oorzaak daarvan.

Psychiaters, psychologen en psychoanalytici hebben zeer uiteenlopende theorieën over het ontstaan van (seksueel) afwijkende verlangens en al die theorieën zijn speculatief. Voor mensen die anders denken of anders voelen dan algemeen maatschappelijk wordt geaccepteerd zijn ze niet belangrijk. Ze zijn er niet mee geholpen wanneer ze de theorieën leren kennen. Zeker is dat ze niet voor hun voorkeur gekozen hebben. Ze hebben die echter en moeten er mee zien te leven. En dat kan, als hun 'afwijking' zwaar taboe is, een radbrakende opdracht worden.'

Jos zegt hierover:

'Ik denk wel eens van, ik was toch wel graag anders geweest, het levert eigenlijk alleen maar problemen op zolang er in de maatschappij zo negatief over gedacht wordt, zolang alles zo moeilijk gaat. Ik heb vaak een heel beklemmend gevoel en dat remt me onzettend af.'

En Karel:

'Ik was zo gefrustreerd omdat ik totaal geen manier kon vinden om me als pedofiel

te manifesteren. Als ik met kinderen omging was het effect alleen maar dat de frustraties groeiden. Halverwege de pedagogische academie ben ik als een lampion in elkaar gezakt en heb mezelf maar laten opnemen.'

Ook Markus heeft het er moeilijk mee dat hij anders is dan anderen. Zijn reactie na zijn eerste pedofiele daad, een masturbatiespelletje met een kind van tien jaar, is

'Ik zat er wel mee in de knoei, ja. Ik heb er met mijn broer over gepraat en die zei heel nuchter: ga eens naar een dokter toe. En toen ben ik met een vrij bekende psycholoog gaan praten en ik kreeg toen hormoonpreparaten. Daar heb ik twee stevig ontwikkelde busten aan over gehouden. Ik liep wel eens met de gedachte rond me te laten castreren, want ik dacht, dan heb ik die gevoelens niet meer. Je mag ze niet hebben, hè. Die psycholoog die wilde me maatschappelijk aanpassen en dat wou ik ook, want het was te gek. Maar het haalde allemaal niets uit. Ik leefde in een hel. Ik had er enorme spijt van dat ik dat toen gedaan had met een kind, ik voelde me schuldig.'

Markus voelde zich schuldig over een masturbatiespelletje met een kind, hij wilde zich zelfs laten castreren. Het lijken me geen adequate manieren om met pedofilie om te gaan. Pedofilie ontstaat buiten toedoen van de pedofiele mens en daarom is schuldgevoel overtollige ballast die men maar het beste zo spoedig mogelijk overboord kan gooien. Het staat zelfrespect in de weg. Dat werkt negatief en belemmert zelfacceptatie en volledige ontwikkeling van de persoonlijkheid. Schuldgevoelens kunnen zelfs een barricade vormen waarachter de pedofiel zich verschuilt om de verantwoordelijkheid voor de eigen seksuele gerichtheid niet op zich te hoeven nemen. 'Ik zie in dat ik slecht ben en voel me daar schuldig over, dus zo slecht ben ik nog niet; eigenlijk ben ik goed, want ik wil niet slecht zijn' is zo ongeveer de redenering. Ik vind het onjuist van schuldgevoel uit te gaan en denk dat het beter is de gesanctioneerde normen kritisch te bekijken en te proberen zinvol om te gaan met de daarvan afwijkende seksuele verlangens. Al is men er niet verantwoordelijk voor dat men ze heeft, men is verantwoordelijk voor wat men er mee doet, want ze zijn een deel van de eigen persoonlijkheid en dat kun je maar het beste integreren in je gevoelsleven. Alleen wie die taak op zich neemt, kan een volwaardig bestaan als mens en medemens leiden.

Pedofilie hoeft niet te leiden tot geestelijke gestoordheid of tot gestoord gedrag. Andersdenkenden en andersvoelenden hebben heel wat mogelijkheden tot hun beschikking om dat te vermijden. Niet iedereen slaagt er echter in verantwoord om te gaan met zichzelf en anderen. Dat geldt zowel voor de mensen die we 'normaal' noemen als voor degenen die we 'abnormaal' noemen. Spanningen, veroorzaakt door niet-verwerkte of teruggehouden seksualiteit, kunnen helaas tot gestoord gedrag leiden. Een man vertelde dat hij, toen hij ontdekt had dat hij verliefd was op een kind, begon te stotteren. Stotteren kan tot eenzaamheid leiden, vooral als de

kwaal erg is, want anderen hebben dan doorgaans niet het geduld rustig te luisteren. De man in kwestie raakte geblokkeerd in zijn contact met volwassenen en kon geen andere kant meer op dan die van de neurose. Hij werd agressief en timmerde een begeleider van het jeugdtehuis waar hij woonde, in elkaar. Hij was niet agressief van aard, maar in die periode van zijn leven sloegen de stoppen door. Hij slaagde erin zowel met kinderen als met volwassenen goede relaties aan te knopen, nadat hij zichzelf als pedofiel had geaccepteerd.

Over gestoord gedrag geef ik graag het woord aan twee pedofielen:

'Ik kan me niet voorstellen dat iemand die echt betrokken is op kinderen en iets met hen doet, dat die dan verder kan als een kind begint te huilen. Ze zijn gevoelsmatig betrokken bij een kind. Maar ik realiseer me heel goed, en dat weet ik uit ervaring, dat als een kind bang gaat worden en dan heeft het nog niet eens iets met seks te maken maar in andere situaties, dan ben ik onmiddellijk op m'n quivive. Dan denk ik: hé, er is iets gebeurd waardoor die bang is, dat wil ik niet. En dan probeer ik het gerust te stellen. Maar aan de andere kant denk ik dat als mensen zover kunnen komen, dat dan ook pedofielen zover kunnen komen. Waarom zou een pedo niet in een panieksituatie terecht kunnen komen en de spanning proberen kwijt te raken en vanuit die paniek een kind vermoorden. Dat kan een pedofiel overkomen. Dat zal best. Maar ik ben er wel van overtuigd dat het lang niet allemaal pedo's zijn die dat doen, ik denk dat er ook heel wat heterofielen zijn die dat doen, ik denk dat die ook in zo'n spanningsveld kunnen raken dat ze niet anders kunnen dan zich aan een kind vergrijpen. Dat ik het van de meeste pedo's niet verwacht, dat is voor mij wel duidelijk. Ik denk dat het gros, hoe gefrustreerd ze ook zijn en in wat voor spanningsveld ze ook geraken, toch moeilijk tot geweldpleging tegen een kind zullen overgaan, omdat ze gevoelsmatig betrokken zijn bij een kind. Maar toch gebeurt het, geweld. Daar hebben de psychiaters me vroeger wel op attent gemaakt en daarom zeiden ze dat ik er van af moest. Maar dat is iets wat ik nooit heb kunnen rijmen. Een kind vermoorden? Nee, dat vond ik zo vreemd. En toen ik hoorde dat dat soort dingen gebeurde, toen dacht ik: nou, dat kan natuurlijk nooit door pedofielen gedaan worden. Maar nou ik wat meer van mensen af weet, denk ik: ja, waarom ook niet een pedofiel, het zijn allemaal heel gewone mensen.'

'Iemand die een kind verkracht, kan nooit een pedofiel zijn.'

6. Pedofilie en pseudo-pedofilie

Mensen die zich niet volgens de algemeen aanvaarde normen gedragen, krijgen in onze samenleving al gauw een etiket opgeplakt. In dat geval kan het moeilijk worden bevredigende contacten met anderen te leggen. Voor sommigen is het zelfs onmogelijk. Zelfs kinderen worden, wreed genoeg, geëtiketteerd en vervolgens gediscrimineerd als ze maar enigszins afwijken van wat gebruikelijk is. Stotteraars, kinderen met rood haar of zeer angstige kinderen worden soms vreselijk getreiterd op school. Dat kan tot grote eenzaamheid leiden en de angst om contacten met leeftijdgenoten aan te gaan kan zo sterk worden dat men het ook later niet meer leert. Wellicht leidt in een enkel geval zo'n proces tot pedofilie, maar dat blijft een

veronderstelling naast vele andere. Zeker is dat er mensen zijn die terugschrikken voor ieder warm en intensief contact. Daarbij hoeft seksualiteit geen rol te spelen. Het is denkbaar dat men zich dan tot kinderen richt om niet totaal te vereenzamen, of een kanarie als huisdier neemt. Van een dier of kind hoopt men wat aandacht en vriendschap te krijgen. In zo'n geval is de aantrekkingskracht tot kinderen een negatieve. Het komt voort uit een gebrek: men kan geen contacten met leeftijdgenoten leggen. Het kind-zijn van het kind speelt geen rol. Het kind is een surrogaat voor wat men werkelijk wil: warmte, tederheid, liefde. Alleen van een kind heeft men dan nog hoop dat te krijgen.

Zoals al eerder bleek is voor pedofielen nu juist het kinderlijke in het kind aantrekkelijk. Een kind is dan geen surrogaat maar heeft pluspunten die volwassenen niet hebben. Op grond van dit verschil in beleving, het kind als surrogaat of het kind als bijzonder aantrekkelijk, maken sommigen onderscheid tussen pseudo-pedofielen en pedofielen. Tussen beide categorieën wordt een scherpe scheidslijn getrokken. Aan de ene kant daarvan staan de ware kinderliefhebbers die zich weliswaar ook seksueel tot het kind voelen aangetrokken, maar in alles rekening houden met het kind en het hoogstens op schoot trekken of knuffelen, en aan de andere kant staan de pseudo-pedofielen, mensen bij wie uitsluitend het seksuele element een rol speelt en die hun lusten botvieren op het kind en het daarna eventueel vermoorden.

Evenmin als men de mensheid kan indelen in individuen die wel en individuen die niet pedofiel zijn, kan men de scheidslijn tussen pedofielen en pseudo-pedofielen zo scherp trekken. Het gaat niet om totaal uiteenlopende mensen of totaal verschillend gedrag. Slechts de motieven tot pedoseksueel gedrag zijn verschillend: onmacht tot het leggen van contacten met volwassenen, eenzaamheid, wanhoop soms, en aan de andere kant grote belangstelling voor de kinderwereld en het verlangen daaraan deel te hebben. Bij eenzelfde mens kunnen beide motieven door elkaar lopen. Het gedrag in een bepaalde situatie en de interactie met het kind wordt beïnvloed door allerlei bijkomende factoren, zoals: schuldgevoelens, angst voor ontdekking, zelfrespect en zelfbeheersing, of het ontbreken daarvan, de mate van verantwoordelijkheidsbesef voor de ander. Een pedofiel die zich heel sterk voelt aangetrokken tot het kind en nooit iets anders heeft gedaan dan knuffelen of samen masturberen, kan op een bepaald moment zo bang worden dat dat uitkomt en dat hij daarvoor in de gevangenis terecht komt, dat hij in paniek raakt en het kind doodt. Een ander zal zich in precies dezelfde situatie volkomen in de hand houden en liever gevangenisstraf riskeren dan zijn zelfbeheersing verliezen. Er zullen ook mensen zijn die zich vooral seksueel tot het kind aangetrokken voelen, maar het moeilijk vinden een kind geestelijk te bereiken, mee te leven in zijn kinderwereld. Ook zij kunnen zich op allerlei mogelijke manieren gedragen: kunstenaar of filantroop worden, hun

ondergeschikten tiranniseren, verzuren, aan de drank raken, proberen zo vaak mogelijk met kinderen seks te bedrijven en verder niets, een schijnvriendschap met kinderen opbouwen met de bedoeling binnen dat kader aan hun gerief te komen, kinderen mijden als de pest, zich volvreten.

De gespreksfragmenten die in dit hoofdstuk werden aangehaald, de visie van pedofielen op zichzelf en hun seksuele gerichtheid, en hun antwoorden op aan hen gestelde vragen, lopen sterk uiteen. Sommige meningen zijn zelfs geheel tegengesteld aan andere, en ook de gevoelens die zij hebben met betrekking tot hun pedofiel-zijn verschillen soms heel sterk. Seksuele betrokkenheid op kinderen blijkt geen criterium te zijn waarnaar mensen beoordeeld kunnen worden. Op bepaalde vragen werden antwoorden gegeven die we ook van niet-pedofielen mogen verwachten. Ze wijken kennelijk niet zoveel af van pedofielen!

4. Het seksuele aspect in de relatie tussen pedofiel en kind

1. Inleiding

1.1. Wetenschappelijk onderzoek

Theo Sandfort, als sociaalpsycholoog verbonden aan het Sociologisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Utrecht, deed een onderzoek naar pedofiele relaties en met name naar het pedoseksuele aspect daarvan. Daartoe ondervroeg hij 25 jongens van 10 tot 16 jaar en 35 volwassenen van 20 tot 60 jaar, die op het moment van het onderzoek een pedofiele relatie hadden. Ook Monica Pieterse, als juriste verbonden aan de Rijksuniversiteit te Leiden, ondervroeg volwassenen en kinderen over hun pedofiele relatie. De meeste volwassenen waren mannen. Enkelen hadden behalve relaties met jongens ook relaties met meisjes. De onderzoeken leverden een aantal interessante gegevens op. Met de kinderen werd onder vier ogen gepraat, zodat volwassenen met wie ze veel te maken hadden, zoals ouders en de oudere vriend, het gesprek niet konden beïnvloeden. Er werd een beeld verkregen van de manier waarop zo'n relatie tot stand komt en zich ontwikkelt en van de manier waarop seksualiteit daarin ligt ingebed.

In de onderzoeksverslagen vielen me drie dingen op: het seksuele contact vloeit doorgaans voort uit de relatie en is een voortzetting van lichamelijke intimiteit die niet seksueel is te noemen. (Het woord seksueel is hier in zeer enge zin gebruikt; het heeft betrekking op geslachtsverkeer.) Pedofiel en kind hebben al vaak samen gestoeid of elkaar gezoend en gestreeld, waarbij het kind zich afhankelijk toonde. Ten tweede gedragen kinderen met seksuele ervaring zich ten opzichte van hun oudere vriend bij het eerste seksuele contact vrijmoediger dan kinderen zonder die ervaring. Tenslotte was er doorgaans overeenstemming tussen beide, afzonderlijk ondervraagde, partners over de vraag wie het initiatief daarbij genomen had.

Het beeld dat verkregen werd is niet representatief voor alle pedofiele relaties en alle pedoseksuele contacten. We mogen aannemen dat bij het onderzoek alleen 'goede' relaties zijn betrokken. De oudere partners bleken al wat ervaringen met hun seksuele gerichtheid te hebben opgedaan en

deze redelijk goed te hebben verwerkt. Dat zal de verhouding met de kinderen ongetwijfeld ten goede zijn gekomen. Een waarschuwing voor generalisatie is hier op haar plaats. Er zullen zeker pedofiele relaties zijn waarin kinderen onder druk gezet worden en het is niet onaannemelijk dat sommige geïnterviewden zelf minder gunstige relaties hebben gehad, waarover ze niets vertelden. Het vereist immers enige ervaring een goede relatie op te bouwen en wie die nog niet heeft opgedaan, kan brokken maken. In de interviews kwam dit niet of nauwelijks ter sprake. Ook eenmalige seksuele contacten en seksuele contacten waarbij misbruik van kinderen werd gemaakt, bleven bij het onderzoek buiten beschouwing. Het bespreken van de onderzoeksresultaten in dit boekje is hierom zinvol, omdat daaruit blijkt dat er pedofiele relaties zijn waarin het kind geen fysieke of psychische schade oploopt. Ook werd duidelijk dat het kind lang niet altijd de passieve rol speelt die het wordt toegeschreven. Tenslotte blijkt dat er pedofiele relaties zijn waarbij de volwassene er niet op uit is het kind seksueel te gebruiken, maar een verhouding prefereert waarvan seksualiteit een deelaspect is.

1.2. Verontschuldiging

De onbescheidenheid waarmee in het hierna volgende gedeelte de seksuele kant van de pedofiele relatie wordt belicht, wekt bij mij emotionele afweer op. Ik heb het met gemengde gevoelens geschreven. Wat mensen onder de lakens met elkaar doen en daarbij beleven, gaat niemand aan, ook mij niet. Het is hun zaak, ook als ze nog geen 16 jaar zijn. Bovendien is de combinatie van voyeurisme en nieuwsgierigheid banaal. Pedofielen hebben echter niet over de seksuele aspecten van hun relaties tot kinderen gesproken uit exhibitionistische motieven, ze willen dat erover geschreven wordt omdat hun relaties veroordeeld worden op grond van seksualiteit, of liever op grond van de fantasieën die men erover heeft. Zoals gewoonlijk zijn deze heel wat wilder dan de werkelijkheid. Als deze bekend wordt, zal, hopen ze, er heel wat ongerustheid worden weggenomen. Het taboe, de mythe en de daaruit voortvloeiende angsten en verdachtmakingen kunnen het veld ruimen als er informatie voor in de plaats komt.

2. De eerste ontmoeting

Gehoord in de kinderkamer:

'Een koe wordt bang als je heel hard boe roept, dan holt-ie weg.'

In deze uitspraak heeft een kleuter haar eigen angst geprojecteerd. Pedofielen weten genoeg over kinderen om hard boe roepen achterwege te

laten. Ze pakken het subtieler aan. Ze zijn aardig, delen soms zelfs ongevraagd kauwgom uit. Veel contacten worden gelegd in het zwembad, op de schaatsbaan, op een speelplaats of in een vakantiecamp. Soms komt de pedofiel al enige tijd bij de ouders van het kind over de vloer. Een enkele keer is de eerste ontmoeting puur toeval, bijv. als de volwassene aan zijn auto sleutelt en het kind komt kijken.

In het onderzoek van Sandfort valt op dat van de 25 ondervraagde kinderen 7 de pedofiel hebben leren kennen via vriendjes of andere kinderen die al met de man omgaan. Peter (13) zegt:

'Ik zag 'm het eerst in het sportfondsenbad. Mijn broer kon 'm al en mijn zus ook, die deed daar tikkertje steeds. Nou, toen ging ik een keertje mee zwemmen met mijn zus, hè. Toen zag ik Bas, zijn we uitgenodigd, weet je wel, gewoon aangenomen, en toen ben ik er een keertje geweest.'

In 7 van de 25 gevallen komt het kind via een andere pedofiel met de oudere partner in contact. Raoul (14) zegt:

'Ik had eerst nog een andere kennis, ook een pedo, die heeft me dus hierheen mee genomen, want ik vroeg of ik een keertje mee mocht gaan.'

Als een kind zelf het initiatief tot het contact neemt, heeft het daarbij niet altijd seksuele bedoelingen. Wat het wil, min of meer bewust, komt in het volgende hoofdstuk ter sprake.

3. Het eerste seksuele contact

Niet in elke pedofiele relatie is seks ingebouwd. Een relatie wordt immers al pedofiel genoemd als bij één van de partners *verlangen* naar enige vorm van seks leeft. Bij de volwassene kan de angst dit verlangen in daden om te zetten te groot zijn, zodat het bij fantasieën blijft. Seks was wel altijd een aspect van de door Sandfort onderzochte relaties, en hij vroeg zowel aan de jongere partner als aan de oudere hoe het eerste seksuele contact tot stand kwam. Daarbij werd in het midden gelaten waaruit dit contact bestond, zodat het accent viel op wat men zelf als seksueel beleefde. Knuffelen kan bijvoorbeeld worden ervaren als a-seksueel, als een poging tot sekscontact en als sekscontact. Omdat er duidelijke verschillen zijn in het gedrag van kinderen bij het eerste seksuele contact en bij soortgelijke contacten die daarop volgden, heb ik deze verschillen in de tekst tot uitdrukking gebracht.

3.1. Seksueel onervaren kinderen

Het is meestal de oudere partner die seks in de relatie introduceert. We

mogen aannemen dat nieuwsgierigheid de jongere ertoe drijft eraan mee te werken. Hij heeft de klok horen luiden en wil nu wel eens zien waar de klepel hangt. Als hij de kans krijgt, grijpt hij die aan. Olav (42) zegt van Edwin (14):

'Ik geloof dat als ik Edwin niet had benaderd, er tussen ons nooit een seksueel contact was ontstaan. Ik heb hem echt versierd. Ik ben menigmaal versierd door een jongen, maar Edwin heb ik zelf zo ver verkregen.'

Herman (12) vertelt dat het eerste contact met Rien (38) plaatsvond toen Rien foto's van hem had gemaakt. Rien had gezegd dat hij Herman mooi vond en gevraagd of hij 'half-blote' foto's mocht maken, waarop Herman zich spontaan uitkleedde:

'We hadden foto's gemaakt, toen ging ik geloof ik op bed liggen, ja zo ging dat een beetje dacht ik. Toen begon hij mij een beetje uit te leggen van zus en zo, hoe je je eigen moet aftrekken en al die dingen meer. Dat wist ik nog niet.'

Opvallend is dat vier jongens zich niet meer konden herinneren hoe het eerste sekscontact had plaatsgevonden. Misschien hadden ze al vaak gemasturbeerd en vloeide het zo vanzelfsprekend uit voorafgaande intimiteiten voort dat het geen indruk op hen maakte, misschien ook beleefde het kind het contact niet als seksueel omdat het alleen penetratie seksueel noemt. Het is onlogisch aan te nemen dat het kind het eerste sekscontact zo naar vond dat het dat 'vergat', een psychische reactie op veel akelige gebeurtenissen. De relatie werd immers niet verbroken. Ze maken er zich niet druk om dat ze vergeten zijn wie er begon:

'Dat weet ik niet hoor, ik ben niet goed in onthouden.'
'Geen flauw idee, nee, weet ik veel, het ging vanzelf, denk ik.'

Ook de pedofiel herinnert zich niet altijd meer wie begon:

'Ik weet eigenlijk niet wie er begonnen is. In de vijfde klas kwam hij bij mij in de klas. De relatie verstevigde zich, die groeide. Nou, op een gegeven moment werd hij gewoon wat seksueler. Dat begon ook geleidelijk te groeien. Maar dan in de zin van lekker bij elkaar zijn, lekker kroelen, lekker vrijen. Zo ging dat eigenlijk steeds verder.'

Daarentegen staat het Iman (35) nog duidelijk voor de geest; zijn verhouding met Arnout (14) had vier maanden geduurd voor het tot vrijen kwam:

'Hij hield het af. Het gekke is, dat blijft me bij tot de dag van vandaag, dat de eerste de beste keer dat we al stoeiend tot vrijen kwamen, ik m'n hand in z'n broek stak, over zijn billen aaide, dat hij me begon te zoenen alsof hij zich overgaf. Dat

was te gek. En toen gingen we naar boven, kleedden ons uit. En hij ging onmiddellijk op z'n buik liggen, zo van "nou, pak me maar".'

Reactie van kinderen op een eerste sekscontact

Het spreekt vanzelf dat ieder kind op haar of zijn eigen manier zal reageren op een eerste seksuele contact, of dat nu met een leeftijdgenootje of met een volwassene plaatsheeft. Factoren die daarbij een rol spelen zijn de opvoeding van het kind en met name het seksuele aspect daarvan, maar ook de manier waarop het kind zelf reageert op seksuele vrijheid of seksuele inperking tijdens de opvoeding. Een andere factor is de kennis die het kind heeft over seksualiteit en de manier waarop het die verwerkt heeft. Belangrijk lijkt me ook de manier waarop de volwassene het kind benadert met name wat er vooraf is gegaan aan dat wat het kind als seksueel ervaart, bijvoorbeeld of er met het kind is gestoeid en geknuffeld, en of er een vertrouwensrelatie is ontstaan tussen pedofiel en kind.

Als kinderen zelf het eerste seksuele contact uitlokken, wil dat nog niet zeggen dat ze achteraf geen schuldgevoelens hebben, en ook niet dat ze ze wel hebben. Dat ze echter in staat zijn negatieve gevoelens of verwarring te verwerken, blijkt uit het volgende verhaal:

'Het is een vrij triest verhaal. Ik ben hem gaan strelen, ook bij zijn pik. En die werd stijf, dus ik dacht: "Dat zit wel goed." En toen stelde ik voor dat we op bed zouden gaan zitten en hij zei: "Ja, dat is goed." Nou, hij staat op, ik sta op, ineens van die grote waterlanders. Ik zeg: "Wat is er nou?" Hij zegt: "Ja, gezien mijn vader en moeder, ik weet het niet." Hij had het opeens heel moeilijk, hij beefde helemaal. Nou zeg ik: "Lieve schat, alsjeblieft." Rits dicht. Toen heb ik hem getroost, m'n arm om hem heen. En gesmeekt of hij me kon vergeven. En of hij toch wilde blijven komen. Maar ik dacht dat ik hem kwijt was, hè. Dat is normaal de gang van zaken. Maar hij kwam terug. Ik ben er van overtuigd dat ik hem voorgoed kwijt was geweest als ik hem weer seksueel benaderd had. Het heeft daarna zo'n vijf maanden geduurd voordat we weer een seksueel contact hadden. Spelenderwijs. En nou zit hij zelf aan te dringen.'

Ook ik heb een ervaring met een pedofiel zeer zeker niet negatief verwerkt, hoewel ik op vrij abrupte manier benaderd ben en van seks alleen maar wist dat het zondig en vies was: Ik was 11. Ik zwom op een afgelegen plek en werd ingehaald. De man sprak me aan, deed zijn zwembroek uit en haalde me over hem te betasten. Uit doodsangst deed ik het, terwijl ik de Onbevleete Ontvangenis aanriep om bijstand. Ze bleek geen gedachten te kunnen lezen: hij vroeg ook nog of hij mij mocht aanraken. Hij merkte mijn angst wél, want hij zei iets dat me volledig geruststelde. Ik wist *zeker* dat hij geen moordenaar was. Hij streelde mijn pas beginnende welvingen. Meer wou hij niet. De angst was weg, er was alleen nog schuldgevoel. Uiteraard deed hij er verkeerd aan: angst en schuldgevoel zijn nare ervaringen. Maar ik herinner me ook de reep chocola die hij me *daarna* gaf. Vlak na de oorlog was dat iets heel bijzonders. Het meest verwarrende

was dat hij me niet gelokt had met die chocola, maar het gaf om . . . ja, waarom? De ervaring was niet méér verwarrend, tegenstrijdig en schuldbeladen dan alles was ik op de zeer kuise roomse school had geleerd. Ik herinner me dat het allerlei vage, niet scherp geformuleerde vragen bij me opriep. Er klopte iets niet. Dat een vieze vent die een doodzonde had gedaan toch ook aardig was geweest, was niet te rijmen met alles wat ik geleerd had. Het enige effect dat deze ervaring kan hebben gehad, was twijfel aan wetten van Meden en Perzen en zoiets kan het begin zijn van relativerend denken.

3.2. Kinderen die al ervaring met een pedofiel hebben opgedaan

Een kind zal eerder initiatieven nemen als het weet hoe dat moet. Het voelt zich dan niet onhandig. Als het ook nog vermoedt dat de gevolgen plezierig zullen zijn, zal het er nog eerder toe geneigd zijn en als het ervaren heeft niet te worden afgewezen als het contact zoekt met een volwassene, verhoogt dat de vrijmoedigheid aanmerkelijk. Ze nemen dan ook af en toe het initiatief tot pedoseksueel contact en zijn daarbij op seksspelletjes uit. Nieuwsgierigheid als drijfveer zal in dat geval minder sterk zijn dan nieuwsgierigheid naar de reactie van *deze* volwassene of de wens ook met hem een seksspelletje te kunnen spelen. Fons zegt daarover:

'In het begin ben je nieuwsgierig wat seks nou is. Later weet je dat wel, maar het is elke keer weer nieuw, hè, een andere ervaring.'

Het uittesten van volwassenen op dit gebied wordt door sommige kinderen heel subtiel aangepakt. Een pedofiel vertelt:

'In het geval van Cor was het heel gemakkelijk. Hij liet het me merken doordat hij languit ging zitten in een stoel. En dan met zijn hand op zijn kruis en dan weer naar me kijken. En dan vlak bij me komen staan en lekker tegen me aanwrijven, heel subtiel. En naar mijn kruis kijken, een beetje stoeierig tegen me aanduwen en als hij wou opstaan zogenaamd per ongeluk zijn hand in mijn kruis zetten. Dat soort dingen. Languit met een blote buik gaan liggen. En als ik dan over zijn buik aaide, dan zijn hand op mijn been leggen en dan kreeg hij een erectie en liet hij dat duidelijk merken door zo voordelig mogelijk te gaan liggen.'

Wat Jimmy (14) betreft kon het raffinement achterwege blijven. Hij prefereerde een rechtstreekse methode:

'Het was gelijk de eerste avond dat we seks hadden. Sjors kwam naast me zitten en zo en ik wou het trouwens ook, hoor. Ik randde hem eigenlijk aan. Ja, zo kan je het wel noemen. Ik greep naar zijn gulp. Maar Sjors wou het zelf ook, hoor, eh, hij wou het ook.'

Als het initiatief van een jongere uitgaat, zal deze vaak al wat ervaring

hebben met pedofielen. Hij kan dan bijvoorbeeld van een vriendje weten dat de oudere wel van zijn avances gediend is. Om de vergelijking van de klok door te trekken: hij wil wel eens weten of er in deze klokketoren ook een klepel zit waarmee hij kan beieren. Meisjes kunnen daar even nieuwsgierig naar zijn en ook zij kunnen dat subtiel of rechtstreeks laten weten. Zo vertelt Jeroen over Saskia:

'Als ze tegen me aan komt zitten en over mijn haar streelt, dan weet ik, nu heeft ze zin.'

En Otto over Josien:

'Nou, ze danste wel eens, en dan trok ze haar rok omhoog en zo. En dan kwam ze bij me zitten en ze trok haar broek uit. Heel uitdagend keek ze dan.'

4. Het seksuele aspect in de relatie

Het seksuele aspect van de pedofiele relatie is het heetste hangijzer. Voor een deel komt dat omdat seksualiteit in onze cultuur niet erg gewaardeerd wordt, voor een deel omdat volwassenen menen kinderen te moeten behoeden voor het ontstaan van lagere hartstochten en voor zedelijke gevaren op een te jonge leeftijd, voor een deel omdat ze verwachten dat kinderen later vanzelf leren met erotiek om te gaan. Kinderen zelf nemen graag voorproefjes op volwassen gedrag. Als een volwassene hen vertrouwd is, kan het een veilig gevoel voor hen zijn met seks te kunnen experimenteren in een relatie met hem. Ieder mens, ook elk klein mens, heeft met betrekking tot seks zijn eigen ideeën, fantasieën en verlangens, dus als seks in een pedofiele relatie gerealiseerd wordt, zal dat op zeer veel verschillende manieren gebeuren. We zullen diverse mogelijkheden de revue laten passeren.

4.1. Lichamelijke intimiteit

Hoe mensen met elkaar seksueel omgaan, moeten ze leren. Een kind weet nog niet wat zijn uiteindelijke voorkeuren zijn, zijn seksualiteit moet zich nog ontwikkelen, hij weet nog niet wat er mogelijk is en ook zijn instelling met betrekking tot de diverse expressievormen van seksualiteit ligt nog niet vast. In het begin kan het bij lichamelijke blijven als een soort aanloopje voor het eigenlijke werk. Een onderwijzer vertelt over zijn vriendje van 11:

'Hij komt hier om lekker te vrijen. Hij komt dan zondag als ik nog op bed lig. Dan vinden er geen echte seksuele handelingen plaats, een beetje lekker kroelen of wat kletsen en hij vindt het fijn als ik hem streel.'

4.2. Seksuele expressievormen

Veel pedofielen zijn van mening dat ze hun seksualiteit op kinderlijk niveau beleven. Het ligt dan ook voor de hand dat masturbatie de meest voorkomende vorm van seksualiteit in een pedofiele relatie is. Een vergelijking met seksuele contacten tussen jongens van dezelfde leeftijd in de puberteit dringt zich op. Ze bekijken soms elkaars penis, vergelijken de lengte en een enkele keer masturberen ze waar een vriend bij is.

De volgende gegevens over de aard der seksuele contacten ontleende Sandfort aan interviews met 20 volwassenen en 25 jongeren tussen wie contacten bestonden. In alle relaties wordt het kind door de volwassene gemasturbeerd, veel kinderen masturberen de volwassene en zelfmasturbatie waarbij de ander toekijkt, komt ook regelmatig voor. Ralf (10) zegt dat hij zijn vriend soms aanmoedigt als ze samen seks hebben. Op de vraag wanneer hij dat doet, volgt het volgende gesprek met de interviewer:

'Wat? Als hij klaarkomen wil. "Kom! kom! zeg ik dan"' (uitbundig gelach).

'Moet je daarbij lachen of is het ook serieus?'

'Ja, daar lach ik altijd bij' (weer gelach).

'Maar je bedoelt het ook serieus als je hem aanmoedigt?'

'Ja, ik lach me kapot, ik vind het prachtig, psssscht! tot aan het plafond.'

'Je vindt het niet gek?'

'Krijg ik later ook, als ik elf ben of twaalf.'

Oraal-genitaal contact komt in 21 van de 25 relaties voor. Als de jongere de oudere partner pijpt (in 14 relaties), doet de oudere dat ook altijd bij de jongere (in 21 relaties), terwijl het niet zo is dat wanneer de oudere de jongere pijpt, de jongere dit ook altijd bij de oudere doet. Van de 21 jongens komen er 13 klaar in de mond van de oudere, terwijl geen van de oudere partners dit bij de jongere doet. Sommigen zeggen dat ze niet in de mond van de jongere willen klaarkomen.

Oraal-anaal contact komt in 7 relaties voor, echter alleen door de oudere bij de jongere en niet andersom.

Anaal contact komt in 6 relaties voor. In 5 gevallen doet de jongere dit bij de oudere. In twee relaties penetreert de oudere de jongere anaal. Door de oudere partners werd opgemerkt dat deze contactvorm op experimenteerbasis plaats had. Eén van hen zei dat hij het eigenlijk liever niet doet en er toe overging toen de jongere dat een keer wilde proberen. Dat deze experimenten wel eens vervelend kunnen verlopen, blijkt uit het verhaal van Patrick. Hij heeft één keer anaal contact gehad met Michiel en dat was voor deze een pijnlijke ervaring, maar dat liet Michiel niet onmiddellijk weten. Toen deze het hem later vertelde, zei hij dat hij hem een plezier had willen doen.

Pedofielen vertellen:

'Pim is in die zin uniek dat hij uiteindelijk anaal verkeer lekker vond, al heel vroeg fijn vond. Flip vindt het ook fijn om geslachtsdelen te kussen, maar wil daar niet verder in gaan. Oraal contact doen we niet, dat vindt hij niet smakelijk.'

'Het zijn hoofdzakelijk aanrakingen. Het gekke is dat ze mij nooit aan m'n pik gevoeld heeft, daar is ze altijd geremd in geweest; haar strelen, haar hele lichaam, ook haar clitoris, tot ze klaarkwam. Ik heb haar een keer gezoend en ik daal van lieverlee af en kom dus bij haar kutje en daar heb ik haar ook gestreeld, gelikt en gezoend. Dan wordt ze een beetje gespannen. Dan weet ze "nou gaat er iets fijns komen", dan is ze helemaal daarop toegespitst, hè. Heel die uitdrukking in haar gezicht, die spanning in dat lichaam, dat voel je.'

'Bij Teun doe ik alles wat volwassenen ook doen, alleen geen anaal contact. Ik steek wel eens m'n vinger een beetje in zijn gaatje. Hij voelt dat ik niks gek vind. Dat ik het niet vies vind hem te pijpen. Hij pijpt mij niet. Het is vrij kort geleden dat hij voor het eerst aan mijn pik durfde te komen, dat hij daar een beetje aan begon te trekken. Dat wilde hij in het begin niet.'

'Het was dus geen vaginaal contact, al pakte ze mijn penis wel eens vast en trachtte ze die dus bij haar in te brengen. En voor de rest wil ze graag gelikt worden. Ze komt dan helemaal klaar. En dan nam ze mijn penis ook wel in de mond, daar was ze helemaal niet vies van. Maar ik zorgde er wel voor dat ik geen zaadlozing kreeg, want dat vond ik niet goed.'

4.3. *Wie bepaalt wat er gebeurt en uit welke motieven?*

Uit het voorgaande blijkt dat de verlangens van de partner het seksuele contact mede bepalen. Ook de gevoelens die men voor elkaar heeft zijn van invloed:

'Ik heb nooit zozeer van Bob gehouden. Eigenlijk was dat een puur seksuele relatie. Ik heb hem nooit kunnen pijpen of likken, dat kon ik niet opbrengen. Bob was voor mij, eh . . . gewoon niet aantrekkelijk. Een gewone hetero kan toch ook niet alles met iedereen. Ik vind ook niet elke jongen leuk genoeg om ver te gaan.'

Biologische mogelijkheden beïnvloeden eveneens de seksuele expressievorm waarvoor gekozen wordt:

'Anaal contact doe ik niet. Ik denk dat het biologisch niet mogelijk is, ik ben vrij groot geschapen, dus vandaar dat ik daar voorzichtig mee ben.'

Ook de voorkeur van de oudere partner speelt mee:

'Met Danny heb ik geen anaal contact, ik ken hem daarvoor nog niet goed genoeg en dan wil ik dat nog niet.'

Brongersma meent dat het lustgevoel van de volwassene grotendeels bestaat uit of samenvalt met de lustgevoelens van de jongere. Dat betekent dat de volwassene zijn lustgevoel ontleent aan dat van het kind. Wellicht gaat dat

voor veel pedofielen op, maar we moeten toch op onze hoede zijn voor generalisatie. Ik denk dat er wel degelijk pedofielen zijn die in de eerste plaats uit zijn op vervulling van eigen verlangens. De mening van Brongersma druist daar niet tegen in. Toen mijn kinderen nog klein genoeg waren om intens van draaimolens en wippen te genieten, nam ik ze vaak mee naar een speeltuin omdat ik zelf heel wat genot ontleende aan hun opgewonden gezichtjes.

Overigens lijkt het me onwaarschijnlijk dat er veel plaats is voor egocentrische motieven voor seksualiteit in een pedofiele relatie. Die berust immers op wederkerigheid en op wederzijdse vrijwilligheid en daarom heeft een pedofiel die een relatie met een kind wil opbouwen er belang bij rekening te houden met wat het kind wil. Als hij totaal andere dingen zou doen of zou blijven doen wat het kind niet prettig vindt, is hij zijn vriendje of vriendinnetje kwijt. Een pedofiel wordt dus niet altijd door zuiver altruïstische motieven geleid als hij rekening houdt met het kind. De wens door het kind geaccepteerd te worden kan het motief zijn dat hij zich op het kind instelt:

'Als ze iets niet wilde, dan deed ik het gewoon niet. Als ik haar aanhaalde, voelde ik of ze het leuk vond. En soms vond ze het niet leuk. Ik voelde me dan een beetje afgestoten. Dan wist ik, nou moet ik stoppen. Een keer vroeg ze: "Je bent toch niet boos?". "Welnee, kindje, natuurlijk niet, want het is jouw lichaam en wat jij niet wilt, dat gebeurt niet." En dan hoopte ik dat ze het de volgende keer wel zou willen.'

Jongeren antwoordden op de vraag wie bepaalt wat er gebeurt:

'Zo nu en dan, als ik iets leuk vind, dan zeg ik dat wel eens tegen hem.'

'Ik, ja dat bepaal ik.'

'Ja, dat gaat om de beurt zo'n beetje. Dan vraagt hij, wil je dit of dat en dan zeg ik wat ik fijn vind en dat doet-ie dan.'

'Nou, eerst hij eigenlijk, maar ik bepaal het ook wel eens.'

Sommige kinderen, vooral de wat oudere, geven er blijk van volwassen genoeg te zijn om ook rekening te houden met hun partner:

'Als ik ergens mee bezig ben en hij heeft zin in seks en eh . . . ik dan bijvoorbeeld niet, ja dan kan ik wel eens nee zeggen, maar dat kan je toch niet altijd doen. Gewoon rekening houden met elkaar en zo.'

'Soms wil ik niets en dan zeg ik nee. En dan later denk ik, ik had wel ja moeten zeggen of zo. Als je nee zegt, dan dupeer je eigenlijk de ander wel. Ja, en dan daar een oplossing voor vinden, dat is voor ons best moeilijk.'

'Het komt voor dat het dan niet echt vrijen is, maar meer om hem een pleziertje te doen. Ja, dat gebeurt ook, maar niet vaak hoor, zo één op de twintig keer.'

Wat er in sexualibus gebeurt in een pedofiele relatie hangt van verschillende factoren af. Sandfort komt tot de conclusie dat wat de volwassene partner bij het kind doet, altijd 'meer' is dan wat het kind bij de volwassene doet.

Wat het kind doet, is 'minder' dan wat met hem gedaan wordt. Het zou er, aldus Sandfort, op kunnen wijzen dat de jongere partner aangeeft tot hoever hij wil gaan en dat er geen eisen aan hem worden gesteld. Ik vermoed dat niet alleen de aard van de relatie zoals die op een bepaald ogenblik is, noch het verlangen van één van beide partners uitsluitend bepaalt wat er gebeurt. De pedofiel is maatschappelijk zeer kwetsbaar, hetgeen de noodzaak met zich meebrengt ervoor te zorgen dat het kind de relatie en met name het seksuele aspect daarvan prettig vindt. Een kind zal eerder tot geheimhouding bereid zijn als het daardoor een relatie waaraan het plezier beleeft, kan voortzetten.

4.4. Het initiatief

Voor kinderen die al ervaring hebben met een pedofiel in hun eerste contact met een nieuwe vriend, geldt hetzelfde als voor het kind in de pedofiele relatie: als het er zeker van kan zijn niet te worden afgewezen, is het kind vrijmoediger in het nemen van het initiatief. Op de vraag wie het initiatief neemt tot seksualiteit in een bestaande relatie, antwoorden jongeren:

'Walter of ik!'

'Ik begin. Want ik heb uit te maken of we seks hebben. Iedere dag dat ik hier kom, dan gebeurt het wel. Ja, daar hoeft Willem niet op te wachten. Maar soms begint hij ook wel eens.'

'Bert stelt het voor, hè, en dan spreken we meestal af wat we gaan doen en dan streelt hij me, zo begint het.'

'Jan, ja, die begint altijd een beetje op te warmen, nou enne dan zeg ik, kom laten we gaan liggen, dat staan is ook niks, en dan rolt het gewoon verder.'

'Dat is verschillend, soms Ben, soms ik. Als je zin hebt, dan doe je wat of je zegt wat dat hij het weet.'

Bij de eerste seksuele contacten blijkt het nog vaak de oudere te zijn die het initiatief neemt, waarbij hij soms enige druk uitoefent om een stapje verder te gaan. Daarna treedt er in dit patroon, zij het langzaam, een aanzienlijke verschuiving op: de jongere gaat steeds meer initiatief ontplooiën. Uiteindelijk is het volgens veel geïnterviewden 'gewoon wisselend' wie het initiatief neemt.

4.5. Actieve of passieve houding van het kind

Als het kind het initiatief neemt, wil dat nog niet altijd zeggen dat het zich in het verloop van het sekscontact ook actief opstelt. Volgens een pedofiel zijn vooral jongere kinderen – 10 en 11 jaar – 'nogal sterk op zichzelf gericht' en 'laten ze het zich gebeuren'. Een ander neemt aan dat een kind passiever is als het 'erg heteroseksueel' is, maar weer anderen hebben de

ervaring dat heteroseksuele gerichtheid geen beletsel voor een kind is actief aan seks deel te nemen. Eelco vindt het geen bezwaar dat Edwin (12) passief is:

'Hij is erg passief, maar hij vindt het heerlijk om gestreeld of gepijpt te worden. Ik vind het niet zo belangrijk dat hij niet actief is. Voor mij is het misschien het belangrijkste dat hij het fijn vindt wat ik met hem doe. Ik kan klaarkomen alleen maar doordat ik hem pijp. Ik word opgewonden omdat hij het zo fijn vindt.'

4.6. *Niet altijd zin in seks*

Zoals de meeste relaties die mensen met elkaar aangaan, omvat de pedofiele relatie doorgaans veel meer dan seksualiteit alleen. Het komt dan ook herhaaldelijk voor dat één van de partners of beiden geen zin hebben in seks en liever wat anders doen. Pedofielen zeggen hierover:

'Het komt natuurlijk vaak genoeg voor dat ze zegt 'nee, nu niet', dat is haar goed recht natuurlijk en dan is het afgelopen. Heel duidelijk haar keus. Mijn hoofd staat er ook niet altijd naar.'

'Zo eens in de twee weken gaat hij met me mee naar huis, bij me eten. En dan moet hij ook vrijen, hè. Of ik nou zin heb of niet, dan moet er gevrejen worden.'

En kinderen:

'Als ik een keer niet wil, dan zeg ik hem dat. En dan gebeurt er niets, nou ja, ik bedoel geen seks. Maar soms komt hij dan later toch bij me zitten en dan warmt-ie me op en dan heb ik er ineens ook weer zin in.'

'Soms wil ik het niet. Daar heeft hij geen bezwaar tegen. En soms wil hij niet. Nou, denk ik dan, hij wil niet, wat zul je moeilijkheden maken, hè.'

4.7. *Verliefdheid*

Verliefdheid houdt in dat men de geliefde verkiest boven ieder ander, een gevoel dat lang niet altijd wederzijds is. Wie verliefd is, kan jaloers worden als de geliefde een ander prefereert en ook in een pedofiele relatie spelen deze emoties. Een pedofiel is nu eenmaal geen Sinterklaas die van alle kinderen houdt. Weliswaar wordt hij getroffen door het kinderlijke in een kind, maar hij wordt niet door een willekeurig kind getroffen en wil dan ook geen relatie alleen omdat de ander een kind is. 'Bij Bas neem ik niet zo veel initiatief, ik zie hem eigenlijk niet zo zitten,' zei een pedofiel. Het is vaak moeilijk vast te stellen wat ons nu precies verliefd laat worden op dat ene individu uit die hele grote groep individuen die in principe tot de verkiesbare categorie behoren. We maken een selectie. Als de gevoelens niet beantwoord worden, zijn we teleurgesteld. Voor Ton (21) was het een teleurstelling dat Adriaan (12) niet zo vaak bij hem kwam als hij wel wou:

'Hij kiest heel duidelijk om weinig te komen. Dat betekent voor mij dat ik toch naar iemand anders ga zoeken, hoewel hij het type is waar ik op val. Ik kan niet blijven zitten wachten tot het meneer een keer uitkomt.'

Terwijl Adriaan zich vermaakte met Frans (35), op wie hij dol was, vertelde deze:

'Ik was wel bezig met Adriaan, maar ik ontdekte dat het toch niet was wat ik zocht. Ik ben er mee doorgedaan, voor Adriaan, omdat hij er zo positief door veranderde. En dan is Rob er nog. Dat vind ik een heel fijne jongen en hij is lichamelijk ook best wel aantrekkelijk, maar ik vind er niet in wat ik zoek, al krijg ik ook van hem spontaan wat ik verwacht: een beetje genegenheid, een beetje aandacht terug. Op een gegeven moment was Olivier er. Dat was het helemaal. Maar toen had ik dus ook nog die anderen en ik vind het niet reëel als je die afhaakt, dus ze zijn er nog. Nou ja, Adriaan is een aflopende relatie.'

Over de gevoelens die hij bij de jongeren vermoedt, vertelt Edwin:

'Remco is gewoon helemaal verkikkerd op me geworden, je zou het woord verliefd kunnen gebruiken. Dat heb ik niet alleen geconstateerd, dat hebben gewoon meer mensen gezegd. Hij wilde ook constant vrijen.'

En Patrick:

'De manier waarop Katinka met me flirt, nou, als dat geen verliefdheid is. En zoals ze soms door de kamer loopt, een beetje uitdagend. En dan ineens weer heel afhankelijk mijn gezicht strelen.'

Arnout (13) zegt:

'Nee, verliefd, dat word je alleen maar op meisjes, maar daar vrij je niet mee, nog niet. Met Maarten vrij ik wel, maar dat is gewoon omdat je het leuk vindt.'

4.8. Eén of meer relaties

Als mensen een vaste relatie hebben, kunnen ze daarnaast nog andere contacten hebben. Bij pedofielen is de behoefte daaraan wellicht groter dan in andere relatievormen. Hun contacten zijn immers illegaal, de vriendjes of vriendinnetjes kunnen soms niet vaak op bezoek komen en de angst ze te verliezen is groot. Een van hen zei: 'Of ik één of meer vriendjes wil, hangt af van de intensiteit van de relatie.' Ik neem aan dat over contacten met anderen soms openhartigheid zal bestaan en dat het soms verzwegen wordt, evenals dat bij buitenechtelijke relaties het geval is. Uitspraken van pedofielen over meer dan één contact zijn:

'Ik heb het liefst één goede, eerlijke relatie, maar bij gebrek daaraan heb ik wel verschillende contacten gehad.'

'Meerdere relaties zijn alleen mogelijk als de kinderen elkaar niet tegenkomen.'

'Het seksuele contact is voor haar een erg fijn onderdeel van een relatie. Het is voor haar erg intiem, gezien haar afkeer ervan als anderen erbij zijn of zo. Ze wenst gewoon een absolute prive-situatie.'

'Ik ben niet meer zo monogaam als in het begin. Het hoeft allemaal ook niet meer zo emotioneel te zijn dat je echt heel erg veel van elkaar houdt. Het kan ook gewoon omdat je het samen leuk vindt en meer niet. Op die manier heb ik nu verschillende relaties.'

Soms nemen kinderen die al contact hebben met een volwassene hun vriendjes mee. Zo maakte Wim (12) kennis met Joop. Binnen een uur vond het seksuele contact plaats, dat volgens Joop 'heel erg fijn, remloos' was. De andere jongens waren erbij en hielpen Wim volgens Joop over zijn schroom heen. Wim zelf vertelt:

'Die Peter, die is begonnen met vrijen. Ik kon hem (Joop; MM) eigenlijk niet zo goed, ik kwam er net. Dat kwam, we zaten met z'n viertjes naar een film te kijken en toen begonnen ze mijn broek naar beneden te trekken, die Peter en Martijn, ja en toen heb ik niet tegengestribbeld of zo hoor, de eerste keer. Ik vond het best lekker, zo.'

4.9. Jaloezie

Sommige kinderen vinden het prettig dat hun oudere vriend nog andere vriendjes of vriendinnetjes heeft. Ze voelen zich dan minder bedreigd in hun vrijheid. Andere kinderen zijn jaloers. Jaloezie heeft te maken met de angst de vriendschap van de ander te verliezen en daardoor in de kou te komen staan. Als een kind zich gaat vastklampen aan een volwassene omdat het niemand anders heeft, kan het erg onder zijn jaloezie lijden. Dat het ook voor de volwassene moeilijk verteerbaar kan zijn als een kind waar het erg op gesteld is aan een andere volwassene de voorkeur geeft, blijkt uit het volgende verhaal:

'Vroeger eiste ik de kinderen altijd voor mij alleen op. Ik was jaloers als ze interesse hadden voor andere pedofielen. Daar heb ik een hele strijd mee moeten leveren om daar doorheen te komen. Maar ja, kinderen willen soms meer en ik vind dat ze daar recht op hebben. Wij zijn opgevoed in een één-één, in een monogame cultuur en we nemen dan dat huwelijksbeeld over, maar dat is niet eerlijk tegenover kinderen. Die willen soms anders. Dat was ook zo met Onno. Die heb ik moeten afstaan aan een vriend van me. Dat was in de vakantie. Daar had ik me erg op verheugd, lekker veertien dagen naar Oostenrijk met dat knulletje. Maar hij was vanaf het begin een beetje teruggetrokken. En na een paar dagen zegt-ie: "Komt Douwe ook?" "Ja," zeg ik, "die komt zondag." "Oh, zondag pas," zegt-ie, "en slapen we dan op dezelfde kamer?" Dat was niet zo, maar na een paar uur vroeg hij of hij dan bij Douwe mocht slapen. Ik denk, jemig, ik tel helemaal niet meer mee. En jawel hoor, hij was helemaal weg van Douwe, smoorverliefd. Hij was niet meer bij hem weg te branden. Ik was alleen nog maar de oudere, de raadgevende, de financier en alle problemen van zakelijke aard werden met mij besproken, maar voor de rest was het Douwe. En onderhand was er ook een kleine lekkage in het hotel, dus Douwe moest

toen bij mij op de kamer slapen. Dus hij sliep bij Douwe in bed en niet meer bij mij. Nou dan gebeurt er wel wat met je. Ik was er kapot van. Maar toen leerde ik dat het niet het probleem was van Onno of van Douwe maar dat het mijn probleem was. En dan bewijst vriendschap weer wat die waard is, Douwe heeft me op dat moment heel goed opgevangen, we hebben uren met elkaar gepraat. Het hielp me om Onno vrij te laten, het was zijn keuze. Ik kon niet anders. Mijn vakantie was wel bedorven, maar die van hun hoefde niet bedorven te worden. Dat was heel hard voor me, maar ik wou het voor Onno niet bederven. Het gevolg is geweest dat ik Douwe niet kwijt ben geraakt als vriend, het is nog altijd een fijne vriendschap en Onno heb ik ook nog. Nou ja, niet meer als intiem vriendje, maar er is geen breuk ontstaan. Daar heb ik veel van geleerd, dat je er vrienden aan over kunt houden als je mensen vrij laat, ook al is het nog zo pijnlijk voor je.'

4.10. Openhartigheid

Wat mij opviel bij het lezen van de interviews, was dat in een pedofiele relatie vaak erg openhartig gepraat wordt over seksualiteit. Het komt de relatie – en niet alleen de pedofiele – ten goede: je partner kan alleen maar aan je wensen tegemoetkomen als hij weet wat je wilt. Noodzakelijk wordt het gesprek als de oudere aan de jongere moet uitleggen dat hun contact tot gevangenisstraf voor de oudere kan leiden. Voor jongeren kan het ten gevolge van een christelijke achtergrond of emotionele remmingen soms moeilijk zijn over seks te praten.

Don:

'Ik vind het heel wezenlijk te vragen: wat vind je lekker bijvoorbeeld. Dat is iets wat ik heel bewust altijd probeer duidelijk te krijgen. Dat doe ik omdat ik weet dat een heleboel mensen het niet durven doen. Met Joost heb ik minder over seks gepraat omdat zijn situatie toen ook heel anders was. Je moet maar in zo'n christelijke kerk zitten en er dan over praten. Wat me wel opviel was dat de eerste keer dat ik hem masturbeerde, dat hij zei: "Doorgaan, doorgaan, ik vind het hardstikke lekker".'

'Praten gaat heel gewoon, net alsof je praat over dat je auto stuk is, of dat je fijn hebt gezwommen. De woorden die je gebruikt, dat varieert heel erg. Pieter is nogal vrij in de mond, wil graag een beetje groot doen. Bas heeft het over vrijen.'

'Ze zegt wel eens spelenderwijs van "nou pak ik je bij je pik" of zo. Dan zeg ik: "doe maar, maar dan pak ik jou bij je kut". Dat soort woorden gebruiken we heel gewoon, dan weet je waar je over praat.'

5. Conclusie

De vrijwilligheid waarmee de jongere deelneemt aan de door Sandfort onderzochte relaties is onbetwistbaar. Het gaat hier dan ook om een relatie. Ik neem aan dat de conclusie niet opgaat voor eenmalige pedoseksuele contacten. Toch is het resultaat van een onderzoek, gehouden door de Zweedse kinderpsychiater Else-Brita Nordlund opmerkelijk: ze onderzocht meer dan honderd gevallen van pedoseksueel contact en ontdekte dat het aantal herhaalde contacten tweemaal zo groot was als de

contacten die tot één keer beperkt bleven en dat het tweede contact doorgaans van het kind uitgaat.

Het seksuele aspect in een pedofiele relatie is geen eenheidsworst, het ziet er in elke relatie anders uit. Alle gevoelens en alle handelingen die er spelen tussen niet-pedofielen in hun seksuele relatie tot elkaar, zijn ook aanwezig in de pedofiele relatie.

5. Niet-seksuele aspecten van de pedofiele relatie

1. Inleiding

Veel relaties tussen mensen zijn deelrelaties, dat wil zeggen dat men niet van elkaar verwacht dat elk zijn totale persoonlijkheid inzet om de relatie tot een succes te maken. De relatie met de huisbaas is al goed als hij de grote reparaties tijdig laat uitvoeren en de huurder de huur op tijd betaalt. In vriendschappelijke relaties verwacht men meer van elkaar. Elke relatie heeft haar eigen kleur en constructie. De vriendschap tussen volwassenen onderling kent andere aspecten dan die tussen kinderen onderling of die tussen een volwassene en een kind. Bij de laatste soort relatie hoeft niet alles van één kant te komen. We zouden het kind onrecht aandoen als we niet van hem verlangen dat ook hij energie en aandacht aan de ander besteedt. Een relatie houdt trouwens op te bestaan als de partner niets inbrengt. We hebben in het voorafgaande hoofdstuk gezien dat de seksualiteit in een pedofiele relatie op wisselwerking tussen de partners berust, in dit hoofdstuk richten we vooral het zoeklicht op enige andere aspecten. Ook daarvan zullen we de wisselwerking tussen de partners centraal stellen. Gezien het leeftijdsverschil zijn er, behalve omkeerbare ook niet-omkeerbare aspecten in een pedofiele relatie.

2. Omkeerbare aspecten van de pedofiele relatie

2.1. Seksualiteit

Zoals in het vorige hoofdstuk uiteen is gezet, zijn liefde, tederheid, aandacht, seks en alle handelingen waardoor dit wordt uitgedrukt in een pedofiele relatie omkeerbaar, niet alleen in principe maar ook in de praktijk. Er is sprake van wisselwerking tussen de partners.

2.2. Gezamenlijke activiteiten

Deze verschillen uiteraard per relatie. Er zijn dus geen exacte gegevens over

te verkrijgen. Uit de interviews bleek dat kind en pedofiel allerlei dingen met elkaar ondernemen die vrienden samen doen: ze gaan samen naar de kermis, de bioscoop of het museum, ze mens-erger-je-nieten, dammen of schaken met elkaar, ze draaien plaatjes, leggen puzzles, voetballen, gaan af en toe gezellig eten, leggen samen een verzameling aan of maken een fietstocht met elkaar.

'Hij bewaart mijn postzegelalbum, anders zit mijn broer er maar aan. Maar hij vindt het zelf ook leuk, dus nu doen we het samen.'

'We spelen altijd tikkertje in het zwembad en eh, voetballen en zo.'

'Bouwplaten inzetten en ik help 'm in de tuin. Dat boompje in de hoek, da's van mij.'

2.3. *Verantwoordelijkheidsgevoelens*

Hoe volwassener men is – wat dat woord dan ook moge inhouden – hoe beter men verantwoordelijkheid kan dragen voor zichzelf, voor anderen, voor de verhouding tot anderen. Omdat in een pedofiele relatie de oudere partner meer macht heeft, heeft hij ook meer verantwoordelijkheid dan het kind. Veel pedofielen zijn het hiermee eens en brachten hun verantwoordelijkheidsgevoel voor de jongere onder woorden:

'Je moet als pedo natuurlijk je goed instellen op zo'n kind, in de gaten houden wat er aan de hand is, en praten, hè, over alles praten, dan weet je wat zo'n kind wil en dan kun je daar wat mee doen.'

'Ik vind wel dat je als pedo een aantal zaken aanzwengelt. Die zijn bij het kind natuurlijk wel aanwezig, maar door jouw contact breng je het op gang.'

Ruud (36), terugkijkend op de relatie die hij op 12-13-jarige leeftijd met Michel had:

'Ik had de kans om nee te zeggen. Het was heel subtiel, maar het is onzin om te zeggen dat ik alleen maar door het gemanipuleer van Michel in bed ben gekomen. Ik was er zelf best wel bij en ik had ten dele de verantwoordelijkheid daarin voor mezelf en die nam ik toen en die neem ik nog.'

Een jongen van 13 zei tijdens een interview:

'Als hij nou wil lezen, hè en ik wil wat anders, eh schaken, daar heb je er twee voor nodig, dan ga ik eerst een uur lezen en dan zeg ik, wat is het hier saai en dan krijg ik hem wel zo ver. Geven en nemen, hè, daar ben je vrienden voor.'

Een paar jongens gaven er duidelijk blijk van verantwoordelijkheid voor de oudere partner te voelen:

'Drie jaar na de relatie, ik was toen 17, toen kwamen mijn ouders erachter. Ze hoorden het van familie van Chris. Ze reageerden zo rigide als de neten. Politie

bellen, met de politie gaan praten. Ik kwam er niet aan te pas. Ik was ontzettend kwaad. Zijn jullie hartstikke gek, in de kerk over Jezus praten en zo iemand, zo'n fijne vent, de bak in draaien. Ik nam het ontzettend voor hem op toen.'

Een pedofiel vertelt het volgende verhaal:

'Robbie ging toen naar een kindertehuis maar hij bleef stiekum hier komen. En een leider van het tehuis die merkte dat en kwam bij me en zei: "Hou daar in godsnaam mee op, dat kan niet. Die moeder die stuurt ons straks van alles op het dak, de hele justitie." En toen hebben we met ons drieën gepraat, die leider en Robbie en ik en toen zei die leider: "Robbie, als je van Angelo houdt, dan moet je hem loslaten, want hij kan in de gevangenis komen." Nou toen is er een streep onder gekomen, maar dan hoor je later wel dat Robbie alsmaar op schoot kruipt bij die leider. Die is niet pedofiel en ik vind het natuurlijk fijn voor Robbie dat het zo'n aardige vent is, maar het doet wel pijn, want Robbie had een ouder iemand nodig met alles wat hij had meegemaakt. Dat dat joch me heeft opgegeven omdat ik in gevaar was, dat hij dat op kon brengen.'

2.4. Ongelijkheid en manipulatie

Ongelijkheid is altijd een kenmerk van een relatie tussen volwassenen en kinderen. Een volwassene is nu eenmaal groter en sterker, hij heeft meer levenservaring en kennis. Een strikt pedagogische relatie berust zelfs geheel op ongelijkheid en in heel wat situaties doen kinderen daar een beroep op, bijvoorbeeld als ze hulp verwachten of hun kennis willen uitbreiden.

Manipulatie kan het gevolg zijn van ongelijkheid.

Ongelijkheid in een relatie wil niet zeggen dat vrijwilligheid, wederkerigheid of kameraadschappelijkheid ontbreken en het betekent evenmin dat manipulatie altijd van één kant komt. Wel kan een volwassene soms doeltreffender manipuleren dan een kind. Een pedofiel zegt hierover:

'De vraag is, zijn we bereid om als we manipuleren ons bewust te zijn van die manipulatie en dat we er wel degelijk voor waken dat het niet tegen het belang van het kind ingaat.'

Een ander:

'Je moet rekening houden met de wrange nasmaak wat er gebeurt als het kind overrompeld wordt. Ik denk dat je een enorme verantwoordelijkheid hebt.'

Deze uitspraken zeggen niets over manipulatie in pedofiele relaties. Ze tonen hoogstens aan dat er volwassenen zijn die er zich rekenschap van geven dat er zowel in het voordeel als in het nadeel van anderen kan worden gemanipuleerd. Een pedofiel:

'Een pedofiel kan zonder meer een kind manipuleren, zo van: die krijg ik in bed. Dat lukt dan. Alleen zal die gauw de ervaring opdoen dat het kind méér vraagt dan

dat. Het kind wil een vriend hebben, terwijl de pedofiel die op de manipuleertoer is, en die zijn er best, alleen aan zichzelf denkt. Dat gebeurt ook, en dan stoot die dat kind af en tegelijkertijd krijgt hij zelf de kous op de kop, want dan vult hij zichzelf met leegte.'

In iedere relatie heeft de volwassene meer mogelijkheden tot manipulatie dan een kind. Of hij deze mogelijkheid ten nadele of ten gunste van het kind gebruikt, hangt minder af van de aard van de relatie dan van het karakter van de volwassene. Een kind kan op manipulatie op geheel eigen manier reageren.

Het kind als manipulator

Kinderen kunnen manipuleren bij het leven. Mijn eigen kinderen leken er soms een sport van te maken te proberen me te beïnvloeden, een handeltje te maken van ingestelde regels of me te chanteren. Soms slaagden ze daar voortreffelijk in, bijvoorbeeld de keer dat de tweelingen eensgezind naar me toekwamen met de mededeling: 'Als we op judo mogen, laten we elke avond Rob (de hond) uit.' Ze beschikken over een onbeperkt repertoire van geraffineerde trucjes om volwassenen naar hun hand te zetten, tot vermaak of ergernis van mensen die het door hebben; een pedofiel vertelt over zijn 9-jarig vriendje:

'Hij heeft me uitgeprobeerd, natuurlijk, dat is zijn goed recht. Dan ging-die huilen. Ik denk dat-ie daar thuis succes mee had. Nou is hij heel wat vrijmoediger, zegt-ie gewoon: als jij nou dat doet, dan zal ik dit doen. Niet meer zo kinderachtig. Het is wel handelsgeest, dat wel, maar ja, het is toch beter dan huilen. Hij is al heel wat weerbaarder geworden.'

Klaas (15) probeerde zijn zin te krijgen met regelrechte chantage; zijn vriend vertelt:

'Hij zei tegen me, krijg ik nou een sigaret of moet ik vertellen wat je met me uitspookt. Toen ben ik heel kwaad geworden. Ik heb gezegd: nou moet je eens goed luisteren, zo gaan we niet verder. Als jij mijn vriend wilt zijn, verwacht ik dat je dat waard bent. Als je geintjes wilt uithalen, is daar de deur.'

De pedofiel als manipulator

Alle volwassenen manipuleren elkaar en kinderen regelmatig. Het woord heeft in het taalgebruik een wat negatieve betekenis gekregen, maar oorspronkelijk betekent het: door trucjes die de ander niet doorheeft proberen iets van hem gedaan te krijgen. Het woord tact is een positief geladen synoniem voor manipulatie. Door goedkeuring of afkeuring, door beloften of dreigementen trachten we kinderen te laten doen wat we willen. Liefde wordt vaak niet zonder meer gegeven, maar is de beloning voor gehoorzaamheid. We sjoemelen wat af in de opvoeding. Er is vrijwel geen ouder die zijn kind nooit geslagen heeft, een vrij brute manipulatiemethode. Een jongen vertelt over zijn volwassen vriend:

'Nou, ik stond bij de jukeboxen en hij stond erbij te kijken en toen was mijn geld op en toen kreeg ik wat van hem. En later vroeg hij of ik zin had in een paar kroketten en zo is het dus begonnen, hè.'

Een andere jongen:

'Ik stond er wel van te kijken, hoor, die eerste keer, dat was wel raar. Hij draaide films, seksfilms. Het was de eerste keer dat ik die zag, het leken wel gewone filmpjes, wat je ook op de televisie ziet, eh, ja, gewoon eigenlijk. Nou en toen hebben we gevrejen, dat was eh, nou, aardig kort, ja, eh, fijn was het gewoon, het ging eigenlijk vanzelf.'

Een pedofiel:

'Kinderen manipuleren? O ja, hoor, een koud kunstje, je krijgt ze zo het bed in.'

3. Niet-omkeerbare aspecten van de pedofiele relatie

3.1. Introductie van seksualiteit

We hebben al gezien dat het seksuele aspect bij kinderen die op dit gebied onervaren zijn, doorgaans door de oudere partner in de relatie wordt binnengebracht. Het overwicht dat de oudere op de jongere heeft zal daar zeker een bepaalde kleur aan geven.

3.2. Activiteiten waarbij de oudere helpt of leidt

Zulke activiteiten zijn: het repareren van de fiets van het kind, gesprekken over moeilijkheden thuis, op school of met vrienden en vriendinnen, huiswerk maken, kortom alle activiteiten waarbij het leeftijdsverschil meespeelt en die ook deel uitmaken van andere verhoudingen tussen volwassenen en jongeren.

3.3. Vader- of moedergevoel

Hoewel vrijwel alle geïnterviewde pedofielen ontkennen zich een substituut voor de vader of de moeder te voelen, breng ik deze gevoelens ter sprake. Ik verwachtte dat ze bij pedofielen aanwezig zouden zijn en vermoed dat veel lezers dat ook doen. Het blijkt een vergissing te zijn:

'Ik voel me geen vader, nee, dat is een andere rol.'

'Ik heb me nog nooit tegenover een jongetje een substituut-vader gevoeld met één uitzondering, dat was Floortje.' (Over Floortje had de geïnterviewde eerder verteld dat de vader psychisch gestoord en de moeder zeer nerveus was.)

'Ik heb geen kinderen zelf, dus ik weet niet of het moedergevoel is. Wel de behoefte het kind op te vangen en te begeleiden.'

3.4. Pedagogische gevoelens

'Wat ik ook wel fijn vind is dat ik ze wat kan leren, ik heb het wel een beetje in me dat ik wat aan een kind wil overbrengen. Vaak lukt dat ook goed. Bepaalde waarden doorgeven, dat vind ik fijn.'

'Nee, ik voel me geen pedagoog, we zijn meer verbonden als broers, gelijken dus. Maar ik voel wel bepaalde verantwoordelijkheden. Die heeft hij voor mij ook, maar bijvoorbeeld het naar bed gaan, daar hebben we een strijd over gehad. Ik zei: 'Geestelijk gelijk, o.k., daarin zijn we hetzelfde. Maar lichamelijk hou je het niet vol. Je hebt er de pest aan om naar bed te gaan, maar je hebt nu eenmaal meer slaap nodig dan ik. Morgen moet je weer naar school en dan kun je niet uit je bed komen.'

'Het klikt heel gemakkelijk tussen een kind en een pedo, maar dat komt niet omdat pedo's ideale opvoeders zijn, zoals sommigen dat zien, maar er is wel speciale belangstelling voor het kind en dat voelt het.'

'Opvoeden, nee dat is van één kant uit. Dat is ook heel bewust. Dat zit niet zo in me. Ik denk dat je elkaar meer opvoedt door wat je bent dan door die bewuste dingen.'

3.5. Gelijkwaardigheidsgevoel

Ondanks verschillen in leeftijd, lichaamskracht, ontwikkeling, ervaring, etc. tussen mensen, kunnen ze het gevoel hebben in principe evenveel waard te zijn. Het is dat gevoel van gelijkwaardigheid waardoor iemand die in het voordeel is boven een ander ervan weerhouden wordt misbruik te maken van zijn machtspositie. Over gelijkwaardigheid zeggen pedofielen:

'Nee, ik voel me geen vader. We zijn gelijkwaardige partners. Het kind is natuurlijk niet je gelijke, niet een soort medevolwassene, maar gelijkwaardig, evenveel waard, dat wel.'

'De kern is, hoe sta je tegenover je medemens. En dat geldt ook voor kinderen. Voor mij zijn ze eigenlijk hetzelfde als volwassenen. Je moet weten wat je doet met wie, wat en hoe. Ik weet niet of er een extra dimensie bijkomt voor kinderen en als die er wel bijkomt, of die nou zo extra zwaar is. Dat vind ik een beetje discriminerend tegenover het kind. Heel plastisch gesproken: ik heb kinderen nodig en als ik nou zorg dat ze mij nodig hebben, dan komt er een wisselwerking. Dat is met volwassenen precies hetzelfde. De gevoelens, het klikt wel of het klikt niet. En het maakt niet uit of het er eentje van drie turven hoog is of van 30 turven, het is een mens die tegenover je staat. Daar moet je op verantwoorde manier mee leven.'

Een jongen van 16 zegt over de verhouding die hij op 12-jarige leeftijd met een volwassene had:

'Ik voelde me vrij als ik bij hem was, ik kon doen en laten wat ik wilde. Hij probeerde nooit de baas te spelen over me en ik zag hem als een vriend' en 'Och, we hadden wel eens woorden, maar als we woorden hadden, waren ze ook wel nodig.'

4. Samenvatting

Een kind heeft in iedere relatie een eigen inbreng, ook in de relaties die het niet vrijwillig aangaat en waaraan het zich niet kan onttrekken, bijvoorbeeld gezins- en familiebanden en de relatie tot onderwijzers. Die inbreng is afhankelijk van bijvoorbeeld zijn temperament, zijn intellect, zijn verlangens en zijn karakter. De manier waarop een kind handelt en reageert, beïnvloedt immers de verhouding met de volwassenen of met de andere kinderen in de relatie. Als de relatie berust op vrije keuze van het kind en het deze kan beëindigen wanneer het dat wil, ligt het voor de hand dat het kind weerbaarder is en dat zijn inbreng groter is. Er zal ook meer rekening met de inbreng van het kind worden gehouden dan in niet-vrijwillig gekozen relaties het geval is. Pedofielen beseffen dat, kinderen ervaren het vaak zonder erbij stil te staan. En ze kunnen er handig, ontroerend, grappig of boosaardig gebruik van maken.

6. Kinderen en volwassenen

1. Inleiding

Kinderen kunnen zulke verstandige uitspraken doen dat ze ons verbazen en volwassenen kunnen zich kinderlijk, soms zelfs kinderachtig, gedragen. Een kind van 14 kan langer, zelfstandiger of intelligenter zijn dan een volwassene. Financiële (on)afhankelijkheid trekt al evenmin een grens tussen kinderland en de wereld der volwassenen. Het is dan ook vrijwel onmogelijk sluitende definities te geven van de begrippen 'kind' en 'volwassene'. Vertrouwend op de clementie van de lezer zal ik deze woorden in dit hoofdstuk even onbekommerd gebruiken als hiervoor. Er zullen enige overeenkomsten en verschillen ter sprake komen tussen de pedofiele relatie en de relatie tussen niet-pedofiele volwassenen en kinderen. Daarbij zal ik trachten vooral de positie van het kind te belichten. Wat goed of slecht is voor een kind komt niet aan de orde, want behalve in extreme gevallen is dat uiterst moeilijk te bepalen. Kinderen kunnen een relatie echter wel als negatief of positief ervaren en veel kinderen zijn ook heel goed in staat binnen één relatie onderscheid te maken tussen wat ze wel en niet prettig vinden. Ik ga ervan uit dat een kind deel heeft aan een relatie, dat wil zeggen dat het een eigen inbreng heeft en op eigen wijze reageert op wat er binnen die relatie gebeurt.

2. Macht in relaties met kinderen

Macht is een component van elke relatie. Het maakt niet uit of mensen bewust voor elkaar gekozen hebben of, zoals bijvoorbeeld in werk- en woonsituaties het geval is, maar genoeg met elkaar moeten nemen. Doorgaans ligt er meer macht bij de volwassene dan bij het kind, en die kan zich uitstrekken over allerlei aspecten van de relatie. Alleen al het feit dat volwassenen meer kennis en levenservaring hebben, geeft hun een voorsprong op kinderen. Dat mensen macht over elkaar hebben is op zichzelf geen bezwaar, het hoeft niet per sé te corrumperen, je kunt macht aan anderen ten goede laten komen. Het verschil tussen machtsuitoefening

en manipulatie is dat de minder-machtige zich in het eerste geval gedwongen voelt tegemoet te komen aan de wensen van degene die macht uitoefent en dat de gemanipuleerde zich niet van dwang bewust is. Een scherpe grens is niet altijd te trekken.

Niet-pedofiele relaties met kinderen

In veel relaties met kinderen zitten pedagogische elementen. Kinderen worden in onze cultuur als opvoedingen beschouwd, we gaan ervan uit dat ouders, jeugdleiders en leerkrachten zich ervoor zullen inzetten kinderen op te voeden tot gelukkige mensen of tot wat zij verstaan onder goede burgers van de maatschappij. Van mensen die minder intensief bij onze eigen kinderen betrokken zijn, zoals familieleden, verpleegkundigen of burens, verwachten we dat ze zeker tegenover jonge kinderen rekening houden met het leeftijdsverschil. Ouders hebben wettelijke en economische macht, die zich uitstrekt over de biologische, sociale, fysieke, psychische, relationele en materiële aspecten in het leven van kinderen. De macht van leerkrachten is beperkter en meer toegespitst op de school- en leersituatie. Kinderen moeten van alles: spinazie eten, hun rommel opruimen, tanden poetsen, lief zijn voor elkaar, huiswerk maken, boodschappen doen. Alles onder het motto: jong geleerd, oud gedaan.

Ze moeten ook veel nalaten: in hun neus peuteren, aan de lamp hangen, in de schoolbank krassen, speelgoed of boeken vernielen, andere kinderen pesten.

Ze leggen zich beslist niet altijd zonder protest neer bij alles wat wel en niet moet of mag en, hoewel ze zich vrijwel nooit helemaal aan de macht van volwassenen kunnen onttrekken, kunnen ze soms goed saboteren, want ook de minder machtige in een relatie heeft wel enige macht. Hun machtsmiddelen zijn legio: huilen, lief zijn, kwaad worden, spijbelen, in bed plassen, het zonnetje in huis zijn, liegen behoren er allemaal toe. Als de relatie volwassene-kind slecht is kunnen ze elkaar tiranniseren. In goede verhoudingen wordt alleen maar beïnvloed, overtuigd, zachte dwang uitgeoefend of min of meer tactvol gemanipuleerd om de een zover te krijgen dat hij doet wat de ander wil.

Macht kan een beschermende functie hebben en soms doen kinderen daar een beroep op. Ze roepen de hulp van volwassenen in als ze een situatie niet alleen aankunnen of als ze zichzelf niet in de hand hebben. Ze kunnen ons zelfs dwingen macht uit te oefenen. Zo riep mijn zoon een paar weken voor zijn VWO-examen uit: 'Ik wil dat je me naar boven stuurt om te leren.'

Pedofiele relaties

Mensen die pedofiel zijn kunnen aan dat feit geen legale macht over het kind ontnemen. Juridische en financiële macht ontbreken totaal en ze kunnen kinderen ook geen leefregels opleggen die nodig zijn om redelijk

goed samenwonen te garanderen. Ze oefenen geen bevoegd gezag uit. Maar een affectieve relatie is per definitie een relatie met machtsaspecten. Evenals andere volwassenen kunnen zij dus macht uitoefenen door kinderen affectie te geven of te onthouden. Daarmee hebben ze echter niet méér macht over het kind dan omgekeerd. Er is immers wederzijdse afhankelijkheid. Verder kan een pedofiel een kind chanteren met schuldgevoelens over het seksuele aspect van de relatie. Dat kan uiteraard alleen maar in een maatschappij die seksualiteit associeert met het verbodene en waarin kinderen dit waardepatroon al vroeg krijgen ingebrand. Hoe pedofielen hierop inspelen, illustreren de volgende verhalen:

'Zaterdagmorgen ging de bel en stond hij voor de deur. Of hij mocht komen spelen. Ik zeg ja hoor. Ik ging weer op bed liggen, krantje lezen. Toen zegt hij: ben jij nou bloot? Want dat had hij dus van vriendjes gehoord, dat ik naakt sliep. Ik zeg ja, ik ben bloot. Dat was niet waar, ik had toevallig een broekje aan. "Laat eens zien". Ik zeg nee, dat kan niet. Dat durfde ik niet, ja god, dat knulletje was 9. "Waarom niet?". En hij aandringen en ik zei, ja dan zul jij je toch eerst zelf moeten uitkleden. Ik denk, ik moet eerst zien dat die zelf zo ver komt, want ik zat best een beetje knijp, want als die ging vertellen dat hij me bloot had gezien en zelf niet had meegedaan . . . Nou, hij kleepte zich uit en ging bij mij op bed liggen. Het was heel teleurgesteld en drong aan dat ik ook mijn broek zou uittrekken.'

'Met Jetteke kon ik heel fijn vrijen, maar dat was gauw afgelopen door dat zusje, die Anke. Die had een keer in de deur staan kijken en toen ik dat merkte ben ik later naar haar kamertje gegaan want ik dacht: als zij het nou ook doet, dan kan ze er niks meer van aan haar moeder zeggen. Wat er toen kwam, dat had ik niet verwacht. Fijn dat ze het vond, ze gaf zich helemaal, heel spontaan. Maar ze was een stiekemer, want later heeft ze het evengoed aan haar moeder verteld en toen kwam het in een heel ander licht te staan.'

De verhalen illustreren dat zowel volwassene als kind elkaar kunnen manipuleren, macht over elkaar kunnen uitoefenen en elkaar in een moeilijke positie kunnen brengen. De pedofiel is chanteerbaar en een kind kan dus bepaalde voorwaarden stellen. Het zit ook in een sterkere onderhandelingspositie dan in zijn relatie tot andere volwassenen, en heeft daardoor relatief meer macht over een pedofiel. Bovendien kan een kind de verhouding met een pedofiel makkelijker beëindigen dan de verhouding met andere volwassenen. Het wordt niet door de politie teruggebracht als het wegloopt of door de ouders gedwongen terug te gaan, zoals doorgaans gebeurt als het van school heeft gespijbeld. Deze grotere vrijheid van een kind in een pedofiele relatie stelt het in staat met zijn houding tot een volwassene te experimenteren, bijvoorbeeld hoever het zal gaan met het stellen van voorwaarden en in hoever zal het zich aanpassen.

Een pedofiel wil seksualiteit beleven met een kind en zal het er ook op toelleggen dat hij dat gedaan krijgt. We hebben al gezien dat het eerste seksuele contact vaak van de oudere partner in de relatie uitgaat. Daarbij zal ongetwijfeld wel eens sprake zijn van overreding of zelfs van enige

dwang. Die hoeft echter niet boosaardig te zijn. Een jochie van 11 zei in een interview over zijn contact met een oudere man:

'Eerst dwong hij me een beetje, ik wist toen nog niet of ik het wel wou, maar het was wel fijn dat hij dat deed, want ik durfde het niet en eigenlijk was ik toch wel erg nieuwsgierig. Maar het is verboden, hè, dus dan durf je het niet te willen.'

Overreding, beïnvloeding, stimulering of dwang, het zijn allemaal min of meer subtiele vormen van machtsuitoefening, die het kind min of meer welkom kunnen zijn. We moeten ervoor waken machtsgebruik als iets slechts te zien waar het om seksualiteit gaat. Er is niets verkeerd aan, zolang de partner maar in zijn waarde wordt gelaten en de mogelijkheid houdt tegenmacht uit te oefenen. Een mens – ook een klein mens – moet *altijd* de gelegenheid krijgen zich in seksuele aangelegenheden aan machtsuitoefening te onttrekken. Vrije keus moet onder alle omstandigheden gegarandeerd blijven. Pas als een eigen inbreng onmogelijk wordt gemaakt, als hij de kans niet krijgt 'nee' te zeggen of zijn weigering wordt niet gerespecteerd, is er sprake van machts*mis*bruik en dat is iets anders als machtsgebruik.

3. Seksualiteit in relaties met kinderen

Niet-pedofiele relaties met kinderen

Gehoord in een consultatiebureau voor zuigelingen:

'Hij krijgt een erectie voor hij plast, dokter, is dat wel in orde?' 'Dat is geen erectie, mevrouw, zijn piemeltje wordt alleen maar stijf'.

Kleuterleidster tegen moeder:

'Nee hoor, doktertje spelen is volkomen onschuldig, het heeft niks met seks te maken, ze willen alleen het verschil tussen jongetjes en meisjes weten.'

Het is vreselijk griezelig, maar het valt niet te ontkennen: kinderen zijn seksuele wezens. Toch zitten er in de meeste relaties met kinderen geen seksuele componenten, omdat volwassenen die negeren of ontkennen. Kinderen worden niet opgevoed tot seksualiteitsbeleving en zeker niet tot seksuele relaties tussen hen en volwassenen. Het 'jong geleerd; oud gedaan', krijgt nu ineens een andere belichting. Al vanaf het eerste levensstadium leren kinderen dat seks en liefde afzonderlijke gevoelservaringen zijn. Immers, hun geslachtsorganen worden vrijwel nooit betrokken bij de liefkozingen die ze krijgen. Ze worden niet tussen de beentjes gestreeld. Het hele lijfje wordt geaaid, gekust, geliefkoosd door de mensen met wie ze hun eerste intieme contacten hebben, maar die ene plek wordt uitgesloten van de liefkozingen. Zo leren ze dat tederheid en intimiteit niets met seksualiteit te maken hebben. Het zijn meestal de

ouders die, al zijn ze zich daarvan niet bewust, deze les overbrengen. Later, als ze door andere volwassenen geknuffeld worden, wordt het geleerde nog versterkt.

Ook zelfbevrediging van het kind wordt maar al te vaak genegeerd of onderdrukt. Zelfs als ouders hun kroost in principe toestaan te masturberen, zullen ze dat zelden aanmoedigen. Als er bezoek is en het kind wrijft met de handjes tussen de beentjes, wordt het op pedagogisch verantwoorde manier afgeleid. Geprezen voor masturbatie wordt het nooit. Het kind is daar gevoelig voor en na een paar tactvolle afleidingsmanoeuvres is één van de meest onschuldige uitingen van erotiek verdacht geworden: lustbevrediging mag 'eigenlijk' niet en de fijne gevoelens mogen in elk geval niet met anderen worden gedeeld, al hou je nog zoveel van elkaar. Als troost krijgt het kind een snoepje of limonade, of een ander substituut dat later door drugs kan worden vervangen. Ouders voeden hun kinderen niet op tot goede minnaars en minnaresses, al wensen ze hun ook al het geluk van de wereld toe. Wie zal het ze kwalijk nemen! Ze hebben zelf geleerd dat hun seksuele organen niet betrokken werden bij de tederheid die ze in hun jeugd kregen. Maar hoe kunnen kinderen dan het vrijen beleven als een liefdesdaad? Hoe kan het de intensieve bevrediging schenken waar je plezier of geluk uit kunt putten, als de allereerste indrukken die een kind over intimiteit opdoet, inhouden dat liefde losstaat van de geslachtsorganen? Die eerste indrukken vormen het fundament van onze levensinstelling en ze zijn onuitwisbaar. Als kinderen eenmaal 'weten' dat seks en tederheid niet bij elkaar horen, kan seksualiteit dan ooit méér worden dan een rituele handeling die met gemengde gevoelens wordt bedreven? Als lustgevoel 'eigenlijk' verboden is, ontkom je dan ooit helemaal aan schuldgevoel erover?

In tegenstelling tot enige tientallen jaren geleden worden kinderen wel voorgelicht over de voortplanting, zowel door de ouders als door leerkrachten. Er vliegen heel wat minder ooievaars over ons land dan destijds. Helaas komt maar al te vaak de boodschap over dat voortplanting en seksualiteit identiek zijn. Knuffelen, zoenen, strelen, kriebelen, huidcontact, dat alles hoort, aldus de moderne voorlichter, bij seksualiteit. Maar het wordt geen seksualiteit genoemd. Ook nu weer opent zich een gevaarlijke valkuil: er wordt bevestigd dat het spelen met elkaars lichaam iets anders is dan seksualiteit. Het woord blijft beladen, seks blijft iets apart. Wel wordt vaak verteld dat seks, de voortplanting dus, iets moois is: het geeft fijne gevoelens en het is de 'bekroning der liefde'. Het lijkt me verwarrend voor een kind dat te horen. Waarom krijgen ze daar dan nooit iets van te zien? Waarom hadden de ouders het altijd gemunt op zelfbevrediging? Waarom is die plek tussen je benen dan vies? Waarom worden er altijd van die rare moppen over verteld? En als seks zo fijn is, waarom is het dan voor later als je groot bent? Kinderen moeten bij al die tegenstrijdigheden wel in een dubbele-binding-situatie terechtkomen. Het kan ernstige gevolgen hebben voor hun psychoseksuele ontwikkeling.

Het dochtertje van één van mijn vrienden bracht me eens in een moeilijk parket. 'Zullen we lekker seksen?' vroeg ze me. Ik vroeg haar hoe dat moest. 'Aaien natuurlijk,' zei ze op een toon waaruit ik afleidde dat ze me niet tot de pientersten rekende. Ze ging languit op de vloer liggen, ervan overtuigd dat ik best 'seks' met haar wou. Haar woordkeus had me in de grootste moeilijkheden kunnen brengen als ze het aan derden had verteld, maar ze vond het vanzelfsprekend dat ik haar streelde.

Op het gebied van seks heerst een Babylonische spraakverwarring. De woorden waarover we beschikken worden door iedereen op eigen wijze geïnterpreteerd, zodat de misverstanden voor het oprapen liggen. Voor de één betekent vrijen coïteren, een ander gebruikt het woord neuken, een woord dat op zeer uiteenlopende manier gevoelsbeladen is. Een nummertje maken kan zowel recht-op-en-neer betekenen als uitgebreid vrijen. Voor een kind betekent vrijen: de warmte van je lijf voelen, gestreeld worden, lekker tegen iemand aanzitten, gezoend worden. Er zijn maar weinig kinderen die dat 'seksen' noemen, maar het lijkt me een goed idee het woord 'seks' te gebruiken voor het knuffelen en strelen van kinderen. Seksualiteit wordt dan minder met volwassenheid en coïteren geassocieerd. Dan wordt er althans verbaal een brug gelegd van kinderlijke naar volwassen seksualiteit. De grens tussen het naïef-kinderlijke en het schuldbeladen volwassen seksueel gedrag zou daardoor kunnen vervagen.

Pedofiele relaties

Opvoeden is een verantwoordelijk en uiterst onoverzichtelijke taak, die in oneindig veel deeltaken is onder te verdelen. Veel van die deeltaken worden door de ouders geheel of gedeeltelijk aan anderen gedelegeerd. Kinderen krijgen hun intellectuele ontwikkeling grotendeels op school. Daar worden ook sociale vaardigheden geleerd en ontplooit zich creatieve aanleg, er wordt verkeersles en gymnastiek gegeven en kinderen leren in schoolverband zwemmen. In verenigingen en op clubjes worden onder leiding allerlei vaardigheden beoefend. Als er iets misgaat staat er een heel leger deskundigen klaar om de ouders bij te staan: verpleegkundigen, psychologen, logopedisten, artsen en beroepspedagogen. Geen van hen leert kinderen echter seksuele vaardigheden, terwijl de meeste ouders zelf daar om welke reden dan ook huiverig tegenover staan. Afgezien van de voortplantingsvoorlichting maakt seksualiteit geen deel uit van het totale opvoedingspakket en kinderen zijn voor hun seksuele ontwikkeling dan ook grotendeels op zichzelf of op vriendjes en vriendinnetjes aangewezen. Dat zou op zichzelf niet zo erg zijn – ik denk dat kinderen elkaar op dit gebied heel wat kunnen leren – als de seksuele ontwikkeling niet vanaf de wieg afgeremd was. Die vriendjes en vriendinnetjes zijn vaak zelf niet al te spontaan op dit gebied.

Er zijn ouders die het kunnen opbrengen de normen en waarden die ze met de paplepel binnenkregen kritisch te bekijken en dat deel van de opvoeding

dat ze niet zelf op zich kunnen nemen aan anderen over te laten. Er is veel moed voor nodig te twifelen aan waarden die eeuwenlang hoog in het vaandel geschreven hebben gestaan. In de jaren zestig raakten veel mensen nog in paniek als er op school werd gediscussieerd over het geven van voortplantingsvoorlichting door anderen dan ouders, maar de stap naar het toestaan van seksueel-affectieve relaties tussen kinderen en volwassenen is nog heel wat groter. Een moeder vertelt daarover:

'Ik heb er ontzettend veel moeite mee gehad. Hij was zo'n aardige man en dat hij ons kind kwaad zou doen, leek ons uitgesloten. Maar ja, je zit met je eigen opvoeding, daar kom je niet zo gauw van los. We hebben nachten lang met elkaar gepraat, mijn man was er ook bij. Toen kwamen we erachter hoe het in elkaar zat, dat alles wat we geleerd hebben in andere culturen heel anders kan zijn en ook in andere tijden, dat kinderen toen wel heel vrij met volwassenen omgingen. Maar emotioneel wilde ik er nog niet aan, dat heeft nog maanden geduurd. We zagen wel dat Mira steeds bij hem op schoot ging zitten en het heeft ons heel veel vertrouwen gegeven dat hij haar vertrouwen had. Zo jong als ze is, ze is heel selectief in de keus van met wie ze wil omgaan. En omdat we wisten dat hij niet met haar vrijen wou, geen geslachtsverkeer, toen dachten we dat we het maar aan die twee moesten over laten. Dat is nu bijna een jaar aan de gang. Mira is er niets door veranderd, zo spontaan als ze was, zo is ze nog en ze is werkelijk stapelgek op hem. Ik geloof nu wel dat het heel fijn voor een kind kan zijn. Dit kun je zelf niet als ouders en als nou iemand erg vertrouwd is, ja, dan kan het iets aanvullen wat er anders ontbreekt.

Een pedofiel zegt:

'Als mensen hun eigen seksualiteit accepteren, dan zouden ze ook openstaan voor een seksuele relatie tussen een volwassene en een kind. Dan zouden ze seksualiteit heel natuurlijk vinden en ook bij hun kind accepteren. Een hoop mensen accepteren dat niet omdat ze zelf problemen hebben met hun seksualiteit. Dat is een observatie die ik gemaakt heb in de vijf jaren dat ik nu in Nederland ben. Ik heb ontdekt in de derde wereld dat het gewoon een behoefte van het kind is aan seks en als het de kans krijgt te doen wat volwassenen doen, dan doen ze dat. In Ethiopië is seks geen taboe, op geen enkel vlak. Daar verkopen kleine meisjes mais op straat met haast geen kleren aan, dan roepen ze "mais, mais" en met een mais zitten ze aan hun geslachtsdelen te frunniken. En niemand maakt daar bezwaar tegen. Ik heb jongens gezien van een jaar of 11, 12, die gewoon op de trappen van het postkantoor zaten te onaneren in Adis Abeba. Daar loopt iedereen langs en het interesseert niemand, dat zijn gewoon kinderspelletjes, dat is daar geaccepteerd.'

Een ander merkt op:

'Goed erotisch contact tussen mensen is sowieso een totaal huidcontact. Door die normen die in de heterowereld heersen, is daar het vrijen met je hele lichaam teruggelopen. Het is neukgericht. En daarom mogen kinderen geen seks bedrijven en wordt het uit de opvoeding gehaald. Ook bij jeugdige mensen, op school en overal, als het om vrijen gaat wordt het woord neuken ervoor in de plaats genomen en veel kinderen denken dus dat vrijen neuken is. Dat sleept de hele puberteit door, deze neukfixatie, die bij mannen het moeten indringen inhoudt, als prestatie, het orgasme krijgen als prestatie, dat in de plaats is gekomen voor het genot van vrijen. Het

dwaalspoor: vrijen is neuken, is in de heterowereld ontstaan. Ik geloof dat een van de grootste problemen die volwassenen hebben met het idee dat kinderen en volwassenen vrijen, is dat zij hun eigen frustraties die ze bij de heteroseksuele gedragingen ervaren, dat ze die een kind willen besparen. Dat wat er bij hen zelf misgaat, dat dat ook hun kind aangedaan wordt, dat dat de grote kloof is tussen pedofiel en hetero's. Ze zijn daar bezorgd voor. Een vader zei tegen me: "Dat jij pedofiel bent, oké, maar je blijft van mijn zoon af. Ik moet er niet aan denken dat je bij die jongen ik weet niet wat uithaalt." Dan merk ik gewoon dat die man het over zichzelf heeft en over zijn vrouw en over zijn eigen mis-relatie met haar. Dat bleek ook uit de loop van het gesprek, dat er alleen maar geneukt werd, recht op en neer, en dat projecteerde hij op een relatie tussen mij en zijn zoon. Een volwassene die niet anders kent, doet dat. Dus laten ze kinderen niet vrij in de seksualiteit die het kind wil, en die het kind ook doet stiekem. Maar dat zit er altijd schuldgevoel bij omdat het stiekem moet. Ze leren kinderen op een verkeerde manier met seks omgaan.'

De vele 'mis-relaties' in onze westerse cultuur, de prestatiegerichtheid waarmee seksualiteit wordt bedreven en vooral het geweldsaspect zijn volgens de visie van deze pedofiel het gevolg van een verkeerde seksuele opvoeding die van generatie op generatie wordt doorgegeven. Als we die vicieuze cirkel willen doorbreken, komen we in botsing met eigen ingesleten denkpatronen en eigen negatieve ervaringen. Daar kunnen we niet omheen en zo blijft de oude moraal ondergestoft. Misschien is het enige wat we voor onze kinderen kunnen doen, hen te laten opgroeien tot mensen die vreugde aan hun lichaam kunnen beleven, ze vrij te laten in seksuele aangelegenheden en te vertrouwen op de mogelijkheden die ze van nature hebben.

4. Betrokkenheid op het kind

De vraag op welke manier volwassenen in hun relaties met kinderen op hen betrokken zijn, is de vraag naar de verlangens en verwachtingen die ze van hen hebben. De vraag zou kunnen luiden: waarom willen mensen kinderen? Of: waarom willen onderwijzers kinderen lesgeven? Of: waarom kiest die arts kindergeneeskunde als specialiteit? Of: waarom willen pedofielen een intieme relatie met een kind? Welke behoeften vervult dat in henzelf?

Niet-pedofiele relaties met kinderen

Er zijn mensen die kinderen krijgen zonder erover te hebben nagedacht wat dat voor hen of voor die kinderen kan betekenen. Iedereen doet het, zo hoort het dus. Leerkrachten zullen ongetwijfeld een grote variëteit aan motieven kunnen spuien voor hun beroepskeuze en hetzelfde geldt voor kinderpsychologen, kinderartsen, jeugdleiders, kraamverzorgsters en schooltandartsen. Ze kunnen kinderen zien als de toekomstige generatie die

hun normen en waarden uitdraagt, of als de generatie waarvan we hopen dat ze een oplossing vindt voor de problemen van nu. Misschien willen we plezier beleven aan kinderen, of het leven in hen voortgezet zien, of richting geven aan al of niet vermeende pedagogische talenten. In alle gevallen zijn ze de begeleiders van kinderen op hun weg naar volwassenheid. Kinderen moeten groeien, lichamelijk en geestelijk, het kinderlijke afleren, zich ontwikkelen, en al worden ze als principieel gelijkwaardig gezien, het opvoedingsproces en de verantwoordelijkheid van de volwassene blijven lange tijd belangrijke elementen in de verhoudingen tussen grote en kleine mensen.

Pedofiele relaties

Pedofielen hebben belangstelling voor het kind *zoals het is*, niet, of althans in mindere mate, voor het groeiproces. De wereld van het kind is voor hen niet alleen principieel, maar ook gevoelsmatig gelijkwaardig aan hun wereld. Ze zouden het kind het liefst willen laten blijven zoals het is. Ze zijn immers seksueel betrokken op het kind omdat het een kind is. Dat een geliefd kind zich fysiek ontwikkelt, wil zeggen dat een specifiek pedofiele relatie hoogstens tot de puberteit kan duren. Een van hen:

'De gemiddelde volwassene zegt tegen een kind: leuk, aardig, en ga nu maar spelen. Het kinderlijke wordt niet voor vol aangezien. Ze denken laat hem maar met zijn vriendjes spelen. Maar als pedo ben je emotioneel betrokken bij het kind, bij hun wereld, je zit met sommige dingen op hetzelfde niveau, met lichamelijke omgang net zo goed als met spelletjes als schaken of vliegeren. Je kunt je dan zo binden aan een kind. En je voelt het goed aan. Niet dat we beter zijn dan ouders. Het is gewoon een andere relatie.'

Een pedofiel belicht het verschil in betrokkenheid op het kind van ouders en pedofielen aldus:

'Ook de pedofiele mens kent vadergevoelens, maar meestal zullen de vaak vreemde eigendomsrechten en dwangmethoden van de "natuurlijke" vaders (en moeders) veel minder aanwezig zijn bij de pedofiel. De jongen is immers niet zijn "bezit". Hij is zijn vriend, zijn enige en beste vriend als de verhouding tot verbondenheid uitgroeit. Hij houdt van de jongen omdat hij nog een jongen is. Hij houdt van z'n nog niet in een gareel gestopte gevoelens en bewondert deze dikwijls. Hij heeft daarom ook minder behoefte zich steeds weer te projecteren op de jongen dan veel ouders die de jongen hun eigen "volwassenheid" willen opdringen, alsof dat de enige goede zou zijn. De droomjas die de ouders zich hebben aangemeten en die ze ook hun kind willen aandoen, is een tweedehands droomjas voor het kind. Elk kind heeft recht op zijn eigen droomjas.' (Uit 'Albert', Ries van Wallenburg, Uitg. Aquarius, Bussum).

5. Het einde van de relatie met kinderen

Niet-pedofiele relaties met kinderen

Relaties waarin volwassen-zijn en kind-zijn belangrijke elementen zijn,

vinden vaak een vanzelfsprekend einde als ze niet meer functioneel zijn, bijvoorbeeld als het kind van school gaat, uit het kinderziekenhuis ontslagen wordt of niet langer lid van een vereniging wil blijven. De verhouding tussen ouders en kinderen, vaak meer emotioneel en van langere duur, eindigt vaak pas met de dood. De psychische verbondenheid blijft zelfs tot over het graf heen bestaan. De specifieke ouder-kind-relatie behoudt vaak nog haar sporen als het kind volwassen geworden is. Zo spreken heel wat mensen hun ouders nog steeds met u aan, terwijl de ouders hun kinderen blijven tutoyeren.

Pedofiele relaties

a. Het kind wordt volwassen

Hoewel de relatie tussen een pedofiel en een kind niet hoeft te eindigen als het kind volwassen is, verdwijnt dan wel het specifieke pedofiele element daaruit. Het kinderlijke in het kind is immers de kern van de aantrekkingskracht die een pedofiel voor een kind voelt en het pedoseksuele aspect, al of niet gerealiseerd, is een wezenlijk aspect van deze relatie. Er zijn verhoudingen waarin bij het volwassen worden van het kind alleen het pedoseksuele aspect eindigt en de verhouding overgaat in een relatie waarin het accent op vriendschap valt. Pedofielen zeggen hierover:

'Als hij nou ouder wordt, dan is het echte fijne ervan af. Ik zou dan ook nog met hem kunnen vrijen, denk ik, omdat ik van hem hou. Ik denk dat ik dan in zijn geest meegroei. Maar niet meer zo intensief, dat vrijen. Het is niet zoals veel pedofielen zeggen: "De eerste schaamharen en hup, weg." Dat snap ik niet, dan is het volgens mij alleen om de seks te doen. Dat vind ik beschamend tegenover het kind.'

'Hij komt nog wel eens aan omdat hij dan een lekker potje vrijen wil. Dat is dan als hij lekker met een meid heeft gescharreld en seks is er niet bij geweest. Daar heeft hij dan net mij voor nodig. Daar zou ik me normaal niet toe lenen, maar in het licht van onze vroegere verhouding vind ik dat dat best kan.'

'Eelco wordt volwassen, dat proces is duidelijk gaande. Hij loert al naar meisjes, hij zegt ook duidelijk dat hij meisjes leuk vindt. Het zit er in dat de seksuele aantrekkelijkheid naar mij toe ophoudt, die zal alsmaar minder worden.'

'We hebben daarover gepraat. Hij zei: als ik nou 18 ben, ben ik dan helemaal niet meer interessant voor je? Dan moest ik hem uitleggen dat hij dan nog wel interessant was, maar dat die vrijpartijen heel moeilijk voor me worden. En waarschijnlijk voor hem ook, want hij is heel duidelijk hetero.'

'Dat zal pijn doen als het afloopt, zeker. Maar dat is bij iedere andere relatie ook, dat doet altijd pijn.'

'Op gegeven moment houdt het op. Dat is een normaal verloop van de relatie van een pedofiel. Daar wordt vreselijk dramatisch over gedaan, maar dat weet je toch van tevoren.'

'Naar mijn gevoel hoort het zo dat je aan elkaar een goede vriend over houdt.'

b. De relatie verandert van inhoud

De verwachtingen die men van een partner heeft kunnen veranderen, de verlangens kunnen verzadigd worden en andere kunnen gaan overheersen. Er kan dan van alles gebeuren: de partners kunnen uit elkaar gaan, ze

kunnen bij elkaar blijven ter wille van wat hen nog aan elkaar bindt, ze kunnen in dat geval een relatie met een derde aangaan die verlangens vervult die de vaste partner niet (meer) vervult. Het is vaak moeilijk een besluit te nemen, vooral als de ander wel op de oude voet wil verder gaan en je hem geen verdriet wilt doen. Mark verkeerde op een gegeven moment in een impasse, waarover hij het volgende zegt:

'Ik zag het zelf niet meer zo zitten. Ik dacht, waar ben je nu eigenlijk mee bezig, wat doe je nou wezenlijk met die contacten? Het maakt een deel uit van je denken, het beïnvloedt je functioneren. Ik had ook geen zin meer in dat kinderlijke niveau van praten met die jongens. Dat ging overheersen boven de behoefte met zo'n jongen te vrijen en dat werd sterker. Ik word al moe bij de gedachte weer zo'n relatie te moeten opbouwen. Ik heb dat al te vaak meegemaakt en dan wordt het toch weer afgebroken. Weer opnieuw beginnen, er weer een hoop energie instoppen, allemaal omdat ik wil dat er iemand bij me hoort, met wie ik me verbonden kan voelen. Ik kan me best voorstellen dat het me gewoon weer eens overkomt, dat er een joch komt dat zelf het initiatief neemt. Dat kan best. Maar ik ben er niet meer op gefixeerd en ik ben er niet meer op uit.'

c. Een van beiden verbreekt de relatie

'Hij kwam niet meer, ik weet niet waarom. Voor mezelf was dat niet zo erg, want ik had Ricky nog. Maar het was zo'n gesloten joch, hij zei nooit veel van wat er in hem omging, dat moest je allemaal van zijn gezicht aflezen. En nu begon het net een beetje lekker te gaan, hij kwam een beetje los en ik dacht, we zitten op het goede spoor. En ineens uit. Zonder een woord. Dan denk je, wat is er gebeurt met hem. Daar blijf je over piekeren, want ik had eigenlijk een beetje medelijden met hem, zoals hij liep, die gebogen schouders. En dan denk je, heb ik hem ook gekwetst, heb ik iets verkeerd gedaan, te hard van stapel gelopen of zo, of is er iets anders.'

'Ja, gewoon, ik had geen zin meer, want eh, ja, zo'n man is toch te oud denk ik, hè. En met je vrienden van je eigen leeftijd kun je veel leukere dingen doen.'

d. De relatie wordt door derden verbroken

'Als pedofiel ben je erg kwetsbaar. Er is altijd de dreiging dat andere volwassenen de relatie verbreken. Dan is jouw relatie met het kind nog intact, maar het wordt van buiten verbroken. En dan is het niet de beroemde derde die tussen een relatie van twee volwassenen komt, nee het is de gezaghebbende machtdrager die hem kan afbreken. En dat is altijd een hele rotsituatie, zowel voor ons als volwassenen als voor het kind. Dan staan er twee mensen in de kou. Dat maakt het ook erg moeilijk om een relatie met een kind aan te gaan, omdat je nooit weet hoe die afgebroken wordt door ingrijpen van buitenaf. Dat kan ineens, radicaal, gebeuren.'

Wat de gevolgen van zo'n plotselinge breuk in een pedofiele relatie voor een kind kunnen zijn, wordt uiteengezet in hoofdstuk 9.

6. Samenvatting

Tussen de pedofiele relatie en de relatie tussen niet-pedofiele volwassenen en kinderen zijn zowel overeenkomsten als verschillen. Betrokkenheid op het kind en zijn wereld, belangstelling voor het kind, verantwoordelijkheidsgevoelens van de kant van de volwassenen kunnen kenmerken zijn van beide soorten relaties, al worden accenten verschillend gelegd en lopen de verwachtingen die men van kinderen heeft niet parallel. Machtsuitoefening kan in elke relatie waar een kind bij betrokken is, afwisselend bij de oudere en de jongere voorkomen; in vergelijking tot andere volwassenen heeft de pedofiel minder macht over het kind. Met betrekking tot het seksuele aspect zijn de verschillen groot. Niet-pedofiele mensen, vooral ouders, zien het kind nog vaak als iets onschuldigs, terwijl seksualiteit nog steeds wordt gezien als iets wat niet bij die onschuld hoort. Het is nog vaak schuldbeladen en kan tot onlustgevoelens leiden. Deze gevoelens kunnen worden geprojecteerd op de relatie pedofiel-kind. Pedofielen daarentegen zijn van mening dat kinderen seksueel-affectieve verlangens hebben en spelen vanuit eigen behoeften daarop in. De specifieke pedofiele relatie houdt op te bestaan als het kind volwassen wordt. De vriendschap tussen de partners kan in elke relatie blijven bestaan.

7. Contacten tussen ouders en pedofielen

1. Inleiding

In dit hoofdstuk zullen vanuit de praktijk diverse relatievormen tussen pedofielen en ouders worden belicht.

In ons cultuurpatroon wordt seksualiteit nog vaak negatief gewaardeerd. Het accent valt op de intellectuele mogelijkheden van mensen. Hoewel onze intelligentie meer ontwikkeld is dan die van andere zoogdieren, behoren wij toch ook tot deze soort. Misschien hangt het falen van veel intermenselijke relaties samen met het feit dat we onze erotisch-seksuele gaven niet tot ontplooiing hebben laten komen. Seksualiteit wordt soms als iets dierlijks gezien en daarbij klinkt dan door dat het eigenlijk mensonwaardig zou zijn. Deze opvatting doet onrecht aan het dier en aan het dierlijke in mens en kind. Ik zou haast zeggen: alles wat goed gaat op aarde is dierlijk, de rest is menselijk. Er is geen enkele reden waarom we ons zouden moeten schamen of schuldig voelen over onze lichamelijke verlangens. Er zijn gelukkig veel mensen die dat niet doen en aan een fijne vrijpartij heel wat geluksgevoel ontlenuen.

Als allerlei misverstanden over seksualiteit en over pedofielen niet zo'n hardnekkig bestaan zouden leiden en als ouders het seksuele in hun kinderen zouden kunnen waarderen, zouden ouders en pedofielen elkaar goed kunnen aanvullen. Juist omdat ze op *verschillende* wijze op het kind betrokken zijn en omdat ze *verschillende* verwachtingen ten aanzien van kinderen hebben. Ik denk dat de taak van de ouders vooral is: het scheppen van voorwaarden waaronder het kind naar volwassenheid kan groeien. Wat goed is voor een kind weet niemand; de ouders niet, pedofielen niet en het kind zelf ook niet. Ook beroepspedagogen hebben de wijsheid niet in pacht, daarvoor verschillen ze onderling te veel van mening en veranderen de meningen in de loop der tijd te vaak. Als we wisten hoe we moesten opvoeden – en wijsgeren zoals Plato en Socrates hebben eeuwen voor onze jaartelling daarover hun adviezen gegeven – zou iedere generatie ertoe bijgedragen hebben van onze aarde een plaats te maken waar vrede en welvaart voor iedereen bereikbaar zijn. We hebben kennelijk

gefaald en ik denk dat we er beter aan doen onze normen en waarden niet zo nadrukkelijk aan kinderen over te dragen. Jonge kinderen zitten zelf vol groeikracht, creativiteit en intuïtie. Ze zijn ook heel goed in staat zelf te bepalen wat ze plezierig of onplezierig vinden en kunnen dus zelf die relaties kiezen waaraan ze plezier kunnen beleven, met andere kinderen of met volwassenen. Dat is hun goed recht.

Een ideale situatie zou worden gecreëerd als ouders en andere volwassenen elkaar zouden aanvullen en daarbij het recht van kinderen op hun eigen manier en volgens eigen behoeften lichamelijke te beleven zouden respecteren. Ouders werken vaak samen met onderwijzend personeel, met jeugdleiders en artsen. Voor pedofielen is er te veel angst, gestimuleerd door sensationele verhalen in de pers als er een kind wordt verkracht of vermoord. De mening van velen dat iedere pedofiel een moordenaar is of zou kunnen worden in de omgang met een kind, is niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Het komt uiterst zelden voor dat een pedoseksueel contact tot moord of doodslag leidt. Ook de opvatting dat pedofielen kinderen verkrachten is ver van de werkelijkheid verwijderd. Het komt voor, maar uiterst zelden. Er zijn ongetwijfeld problematische pedofiele relaties. Maar uitzonderingen mogen niet leiden tot algemene uitspraken. Dat gebeurt maar al te vaak en we zijn daar niet erg consequent in. We veroordelen immers de huwelijksrelatie of de ouder-kind-relatie op zichzelf niet, terwijl er toch heel wat man-vrouw-verhoudingen en veel ouder-kind-verhoudingen frustraties en spanningen opleveren.

In het voorafgaande hoofdstuk hebben we al gezien dat een goede verstandhouding tussen ouders en pedofielen mogelijk is. Uit het volgende blijkt hoe de relatie ouders-pedofielen eruit kan zien.

2. Pedofielen willen contact met de ouders

Erkenning van het recht van kinderen zelf te bepalen wat ze met hun lichaam willen doen en met wie ze omgaan, houdt niet automatisch in dat ouders zich zouden moeten onttrekken aan medeverantwoordelijkheid daarvoor. Die kunnen ze echter pas op zich nemen als ze weten wat er gebeurt in een pedofiele relatie. Dat inzicht geeft hun, behalve geruststelling, ook de mogelijkheid bij te sturen of het kind op te vangen als er iets misgaat. Pedofielen zelf stellen het doorgaans op prijs als ouders het kunnen opbrengen met hen te praten. Ze voeren daar uiteenlopende motieven voor aan:

'Ik wil mijn vingers niet branden. Ik kan alleen maar met een kind omgaan als de ouders ervan op de hoogte zijn, anders kom je in de grootste ellende en dat heb ik er niet voor over.'

'Toen zei die: als het niet mag, kom ik stiekem bij je. Ik zeg, dat wil ik niet, laten we maar naar je ouders gaan. Hij is erg kwetsbaar, heel teer. En als hij het niet kan

uiten en het moet stiekem, kan dat wel eens een heel grote spanning voor hem zijn.'
'Ik wil een goed contact met de ouders, dat is heel belangrijk voor me. Zoiets als een erkenning, dat je pedofiel zijn mag, dat je een gewoon mens bent.'
'Je moet over het kind kunnen praten. Er loopt wel eens iets mis en dan voel je je ellendig, je overziet niet meer wat er gebeurt. En soms helpt het niet als je met het kind wil praten. Inge bijvoorbeeld, die uit zich heel moeilijk. En als je een goed contact met de ouders hebt, heb je meer inzicht in wat er in een kind omgaat.'

3. Stilzwijgende toestemming van ouders tot een pedofiele relatie

Zolang ouders met de angst in hun keel rondlopen voor wat er met hun kind kan gebeuren, zullen ze een pedofiele relatie afwijzen. Soms wordt wel toestemming gegeven, maar vanuit een struisvogelmentaliteit. Ze willen niet zien wat er in de relatie gebeurt en er kan vaak niet openhartig over worden gepraat.

'Zijn moeder heeft een keer gezegd dat het mogelijk moet zijn dat de kinderen, twee jongens heeft ze, ook volwassenen als vriend hebben. En ze weet ook dat Melle met me omgaat, maar of ze alles weet? Ik denk het wel. Ze zegt er niets over. Alleen, ze wil in bepaalde opzichten de verantwoordelijkheid over Melle houden, maar dat zijn heel logische dingen. En wat dat betreft heeft ze in de afgelopen vijf maanden wel gemerkt dat ik ideeën heb die niet afwijkend zijn van die van haar, dat ik geen honderden gulden aan hem uitgeef en hem niet met allerlei cadeautjes laat thuiskomen. Dat hij niet de hele dag televisie zit te kijken, dat gebeurt ook niet, daar is ze ook fel tegen.'

'De ouders van Marcel zijn heel hartelijk en die moeder zit constant te arrangeren dat ik allerlei dingen met Marcel doe, dat als hij naar het lyceum gaat, dat ik hem dan begeleid en zo. Dat soort opmerkingen maakt ze dan. Maar of ze nou weet dat . . ., nee, ik denk het niet.'

'De ouders van Partick wisten wel van pedofilie af, maar die hebben voor zichzelf gewoon uitgesloten dat er seksualiteit bij te pas zou komen, want die kinderen zouden dan wel weglopen. Dus het was geen probleem voor ze en de kinderen konden doen en laten wat ze wilden.'

4. Voorwaardelijke of gedeeltelijke toestemming

Ouders zijn het uiteraard niet altijd met elkaar eens: soms geeft de een toestemming ergens voor, terwijl de ander ertegen is:

'Bij Freek thuis lag het slecht. Ik ging met hem om in de vakantie en die moeder vond het wel goed. Ze zag dat Freek, hij is tamelijk in zichzelf gekeerd, dat hij ervan opknapte, maar die vader is een vrij autoritaire figuur, een norske man. Die zag het helemaal niet zitten en die heeft er een eind aan gemaakt. Er was niet over te praten.'

'Mijn vrouw had geen moeite met het seksuele aspect, maar ik wel degelijk. Daarom heb ik in het begin de boot willen afhouden.'

Een moeder gaf toestemming onder uitdrukkelijke voorwaarden:

'Ze kwam dus bij me en ze viel gelijk met de deur in huis. Dat je pedofiel bent kan me niet schelen. zegt ze, maar als er problemen komen met de politie, is het afgelopen. Toen heb ik gezegd: leg dat eens uit, waarom heb je geen moeite met pedofilie? Nou, zegt ze, als ik er achter kom dat Jos er problemen mee krijgt, dan is het ook gelijk afgelopen. Als je enge dingen wilt die hij niet wil, dan houdt alles op.'

5. Positieve instemming van de ouders

Soms moedigen ouders de pedofiele relatie aan. Hans en Marianne zetten hun motieven daartoe als volgt uiteen:

'We hebben vier kinderen en toen Joop hier begon te komen, was ik erg onzeker over de manier van opvoeden en mijn man was bezig zijn praktijk op te bouwen en dat nam hem erg in beslag, dus daar had ik weinig steun aan. Maar Joop kon Dries voortreffelijk opvangen. Hij voelt kinderen ontzettend goed aan. Dat is ook wel logisch omdat een bepaald deel van hemzelf niet uitgegroeid is. En doordat een ander deel wel is doorgroeid, kan hij Dries dus op dat niveau goed begeleiden. We vinden hem een ongelooflijk waardevol mens en we zijn erg blij dat er zo'n goed contact tussen die twee is.'

Een pedofiel vertelt:

'Toen wou ik met zijn pleegmoeder gaan praten. Dat gesprek heeft inderdaad plaatsgevonden en dat heeft erg bevrijdend gewerkt, vooral voor hem. Want bij zijn eigen ouders en in al die kindertehuizen had hij heel andere dingen geleerd dan waar hij nu mee te maken had gekregen. Maar die pleegmoeder, die heeft heel rustig met hem gepraat, ze heeft hem ook uitgelegd dat zijn ouders anders waren en dit toch niet konden begrijpen, maar dat zolang hij het zelf prettig vond dat voor hem belangrijk was wat hij wilde doen. Als er maar geen dingen gebeurden die hij niet prettig vond, dan moest hij er met haar over praten, dat moest hij beloven. En toen zei ze dat het dan misschien wel zo kon dat we weer met ons drieën erover gingen praten en dat vond ik geweldig fijn dat ze dat zei, want ze gaf me eigenlijk een heleboel vertrouwen en dat werkte door op die jongen. Er is een paar jaar lang een intieme vriendschap geweest.'

6. Jaloezie van ouders ten aanzien van de pedofiel

Niet alleen angst, verantwoordelijkheidsgevoel of vooroordeel, maar ook jaloezie kan de oorzaak zijn dat ouders er moeite mee hebben een pedofiele relatie te accepteren. Dat is enerzijds begrijpelijk omdat het kind en de pedofiel op erotisch gebied soms een zeer intensieve band met elkaar hebben, maar anderzijds zijn ouders toch ook niet jaloers op de arts die hun kind geneest of op de onderwijzer die het lezen en schrijven leert. Ik neem aan dat jaloezie soms de vlag kan zijn waaronder ook bij

progressieve ouders toch nog vaak enige angst voor seksualiteit schuil gaat. Een moeder wier twaalfjarige zoon met haar medeweten en goedkeuring een relatie met een oudere man heeft, laat zich hierover heel duidelijk uit:

'Ik had het er wel eens moeilijk mee, was in het begin ook wel eens jaloers. "Wel de lusten en niet de lasten," dacht ik dan. Maar ik denk dat dat vooral kwam omdat ik toch wel erg veel moeite had met het seksuele. Het liep een beetje door elkaar wat ik in het begin voelde. Maar nu ik zie dat hij veel vrolijker is en dat hij ons toch ook betreft in die verhouding, erover vertelt en zo, dan denk ik toch dat het goed voor hem is.'

Miranda en Ewoud, de ouders van Ed (8), hebben hun jaloezie onder woorden gebracht:

'Het komt hierop neer, je krijgt samen een kind en dat ligt in de luiers, dat moet de fles, je verzorgt het en de band groeit langzaam uit. Je hoort bij elkaar, je werk is nog niet af als een kind 8 is. En dan komt er op eens iemand en die neemt voor mijn gevoel een stukje vaderschap weg. Die pikt het me af. Ik voelde de grond onder me weggeslagen. Dat kwam vooral omdat ik wist dat Ed zelf heel bewust gekozen had, het overkwam hem niet, hij koos. Zo zit dat joch in elkaar, heel zelfstandig. Ik had het maar te accepteren. En accepteerde ik het niet, dan zou dat een hoop moeilijkheden geven. Dat zou Ed niet pikken. Als ik zou weigeren, zou ik iets kapot maken, dat vertrouwen tussen hem en mij.'

Ze hebben zich over hun jaloezie heen gezet, maar nadat Ed een week bij zijn oudere vriend gelogeed had en zich daarna thuis lastig gedroeg, hadden ze het er erg moeilijk mee:

'Ed heeft even een overwaardering gehad, heel veel aandacht en vrijheid, en hij gedroeg zich a-sociaal toen hij weer thuis was. Hij waardeerde ons veel minder. En toen dacht ik, hoor eens even, het is ook ons kind. Hij wilde alsmaar naar Angelo. Ik voelde me of ik de boeman was en mijn rol was voor mijn gevoel alleen maar dat als er trubbels waren, dat ik dan kon komen opdraven. Er moest gewoon iets gebeuren. En toen heeft Angelo zelf eens een flink conflict met hem gehad daarover. Hij heeft het echt aangepakt. En dat maakte voor ons weer de ruimte van: hè, gelukkig dat Angelo dat gedaan heeft, dan hoefde ik het niet te doen. We merken nu dat de balans weer hersteld is, dat Ed weer net zo goed van ons is. Dat zei hij toen zelf, dat hij heel graag bij Angelo was, maar dat hij ook heel graag thuis was.'

7. Wat zijn dat voor ouders?

Ouders wier kind een pedofiele relatie heeft, zijn geen ontaarde schepselen die hun kinderen emotioneel verwaarlozen. Dat kan het geval zijn, maar ook ouderlijke onmacht kan meespelen, evenals de situatie waarin ouders verkeren. Wie kinderen heeft verwekt en/of gebaard, is daarmee nog niet automatisch uitgerust met onfeilbare instincten die precies vertellen wat een kind nodig heeft. Kinderen zijn veeleisend, in principe moeten moeders 24

uur per etmaal voor hen klaarstaan en dat kan wel eens te veel worden. Alle kinderen komen soms te kort voor hun gevoel. Ze zoeken daar hun eigen oplossingen voor. Ik ben van mening dat we die moeten respecteren, ook al kost dat zelfoverwinning, ook al neemt een andere volwassene een deel van de ouderlijke taak over, ook al is dat deel het geven van warmte en erotiek. Het kan van inzicht en invoelend vermogen getuigen het kind ruim baan te geven. Wat pedofiele relaties betreft heeft het merendeel der ouders, gezien onze culturele traditie, daar uiteraard moeite mee. Dat is hun probleem. Het is geen reden om pedofiele relaties te verbieden of van zo'n relatie op zichzelf een probleem te maken. Kinderen hebben er recht op serieus genomen te worden, ook in hun erotische verlangens.

8. Voordelen van contact tussen ouders en pedofielen

Ouders zijn en blijven de belangrijkste en meest verantwoordelijke mensen in het leven van hun kinderen. Daarom lijkt het me bevredigend voor ouders wier kind een pedofiele relatie heeft, daarbij te worden betrokken in plaats van, zoals nu meestal het geval is, uitgeschakeld. Ze blijven dan beter op de hoogte van de ervaringen van hun kind, kunnen een oogje in het zeil houden en met een opvangnet klaar staan als er iets mis dreigt te gaan. Bovendien voorkomt het paniek als ze weten wat er gebeurt. De relatie tussen pedofiel en kind zal zich spontaner en rustiger kunnen ontwikkelen als ze er niet geheimzinnig over hoeven te doen en geen angst hoeven te hebben dat er ingegrepen wordt.

Tenslotte, en dat is het belangrijkste, voelt een kind zich sterker als de ouders op de hoogte zijn. Als het een verdrietige ervaring heeft met de oudere vriend of vriendin, als het kind er wil logeren, als de oudere partner het contact met het kind niet langer aandurft vanwege praatjes in de buurt, kan het met zijn ouders overleggen.

8. Het kind in de pedofiele relatie

1. Erotiek

Erotiek omvat zoveel dat we er tot op heden nog niet in geslaagd zijn een algemeen aanvaarde definitie voor dat woord te bedenken. In dit hoofdstuk gebruik ik het in zeer ruime betekenis, terwijl ik het woord seksualiteit weer in beperkte betekenis zal gebruiken. Er loopt echter geen scheidslijn tussen beide begrippen. Seks kan een component van erotiek zijn.

Heel kleine kinderen kennen al lustgevoelens. We kunnen niet op onze herinnering vertrouwen om te weten wat ze gevoelsmatig beleven, maar hun gezichtjes spreken duidelijke taal. Je duim in je mond, je behoefte doen, je hand tussen je benen, het is allemaal even lustgevend. De vocabulaire die volwassenen daarvoor hebben bedacht, zal het kind een zorg zijn. Ze genieten intens van lichamelijk contact met anderen, zoals strelen, knuffelen, kriebelen, kietelen, stoeien en soortgelijke spelletjes. Ook grote kinderen vinden dat fijn. Die intimiteiten hebben ze nodig. Ze weten dan dat er iemand is die van ze houdt. Op die basis ontwikkelen ze hun identiteit. Als ze het gevoel hebben niet voldoende aan hun trekken te komen, voelen ze zich niet prettig.

Lichamelijk spel betekent voor een kind niet alleen lust, maar ook aandacht. Daarvan kunnen ze soms niet genoeg krijgen. Als de aandacht exclusief op één kind is gericht, voelt het dat het belangrijk is voor de volwassene die de aandacht geeft. Dat versterkt zijn zelfvertrouwen. Niet alleen voor hun lichaam willen ze aandacht, maar ook voor hun spel, hun prestaties, hun vreugde en verdriet. Ze proberen vaak aandacht te trekken in het gezin, in de klas, in verenigingen. Het is zo belangrijk voor ze dat ze nog liever negatieve aandacht krijgen dan genegeerd te worden. Ik denk dat er in pedofiele relaties heel wat kinderen zijn die voor hun eigen gevoel te weinig aandacht krijgen of niet die aandacht die ze willen.

Ook erotiek en seksualiteit houden aandacht in en die is heel essentieel, gericht op wat we zijn als mens, niet op onze prestaties. Overigens interpreteert niet iedereen bepaald gedrag op dezelfde manier. Wat voor de een een liefkozend of troostend gebaar is, kan door de ander bedoeld zijn

als een aanloopje tot seksueel spel en omgekeerd. Wat seksualiteit voor iemand betekent, is ook heel persoonlijk, het kan lustgevoel zijn of aandacht of heel intiem samen-zijn en nog heel wat meer, en het kan allemaal door elkaar lopen.

1.1. Kinderen lokken uit

Veel kinderen zorgen er zelf voor dat ze geknuffeld worden. Ze lokken intimiteiten uit bij hun ouders of bij anderen. Dat zit er vaak al heel vroeg in. Toen mijn dochtertje op éénjarige leeftijd er twee broertjes tegelijk bij kreeg en ik haar niet meer de aandacht kon geven waaraan ze gewend was, klom ze bij iedereen op schoot. Ze had een voorkeur voor mannen. Ook oudere kinderen lokken intimiteiten en aandacht uit. Een volwassene vertelt:

'Ik trok mijn kortste en leukste broekje aan en wandelde over de markten en door de drukste straten van Amsterdam, tot ik iemand zag van wie ik dacht dat hij "zo" was en liet me dan door hem "verleiden".'

'De eerste pedofiele relatie overkwam me. De tweede en derde heb ik heel bewust gezocht. Ik wou aandacht.'

1.2. Het kind ontkend

Dit uitlokkend gedrag van het kind wordt ontkend in ons taalgebruik. Er is wel een woord voor de oudere die zich erotisch tot het kind voelt aangetrokken, maar geen woord voor het kind dat zich tot ouderen voelt aangetrokken. Wat een kind wil uitlokken en hoe bewust het dat wil, laat ik hier buiten beschouwing. Er is een vloeiende lijn tussen het hummeltje dat bij een oudere op schoot klimt en een groot kind dat op erotiek of seks met een oudere uit is.

De rol van het kind in een pedofiele relatie wordt wettelijk ontkend: het kind pleegt, in tegenstelling tot de oudere, geen 'ontucht'. Hoewel kinderen zelf op hun handelingen met ouderen het etiket ontucht niet zullen plakken, al was het maar omdat ze dat woord niet kennen, zijn ze, gezien onderstaande uitspraken van kinderen, toch van mening dat ze 'iets' plegen, dat ze actief zijn:

'... en dan doe je ook nog gekke dingen die je eigenlijk helemaal niet mag doen.'

'... er zijn mensen die het niet goed vinden, maar ik doe het lekker toch.'

Sommigen zijn zelfs van mening dat ze *samen* met de oudere 'iets plegen':

'Er zijn twee dingen die ik daar leuk aan vind: ik vind het zelf fijn en hij vindt het fijn.'

'Ik kan toch niet aan mijn ouders zeggen van, eh, ik heb een pedofiele verhouding met ome Gijs.'

Ook pedofielen hebben de ervaring dat kinderen 'zo' zijn:

'Richard kwam hier omdat hij wist dat ik pedo was, want dat had hij van een vriendje gehoord. Die had gehoord dat ik het wel leuk vond om met jongetjes te vrijen en kwam toen bewust daarom hier naar toe. Dat had hij nog nooit meegemaakt en dat wilde hij wel eens meemaken. Dat zei hij ook eerlijk tegen me'.

1.3. Radar

'Tot ik iemand zag van wie ik dacht dat hij "zo" was.' Er blijkt zonneklaar uit wat iedereen weet die kinderen goed observeert: ze hebben radar. Hun intuïtie werkt kennelijk sterker dan die van de meeste volwassenen. Er zijn pedofielen die de ervaring hebben dat kinderen 'weten' bij wie ze terecht kunnen als ze behoefte hebben aan intimiteit of aandacht:

'Het lijkt wel of ze het voelen dat ze bij je aan het goede adres zijn.'

'Misschien komt het doordat je op een bepaalde manier naar ze kijkt, geïnteresseerd, een soort uitstraling waardoor ze worden aangetrokken.'

Ook Bas had de ervaring dat sommige pedofielenloksters radar hebben, maar het was geen prettige ervaring:

'Ik ontmoette Katinka voor het eerst toen ik in een park op een bank een krantje las. Ze speelde daar. Op een dag begon ze me te provoceren. Zomaar. Langs me heen lopen. Naast me komen zitten. "Ze heeft het door," dacht ik. Constant draaide ze om me heen en zei niets. Toen ik wegging, liep ze achter me aan. Opeens begon ze een gesprek. Dat ze twaalf jaar was. Ik stond versteld. Ik had haar nog nooit durven aanspreken. Ik zag haar nog verscheidene keren in het park. Dan kwam ze weer praten, vrij zakelijk. Over roken bijvoorbeeld. Het was frustrerend. Ik was nogal verlegen en nerveus. Op een dag zei ze plotseling tegen me: "Ik heb het tegen m'n vader verteld. En die gaat naar de politie, hij gaat zeggen dat je een kinderlokker bent." Zomaar zei ze dat. Zonder één enkele aanleiding. Ik heb nooit geweten dat een kind van twaalf zo gemeen kon zijn. Ik had haar niet aangeraakt.'

1.4. Vruchtbare bodem

Niet alle kinderen vertonen evenveel initiatief bij het lokken van pedofielen. Onderzoek heeft aangetoond dat het eerste contact of de eerste relatie vaak van de volwassene uitgaat. Zoals dat nu eenmaal gaat als mensen contact zoeken, zullen ze vaak bot vangen. We mogen echter aannemen dat, als er een contact gelegd wordt, de behoefte aan lichamelijke intimiteit bij kinderen een vruchtbare voedingsbodem is waarop een pedofiele relatie zich kan ontwikkelen. Bij het bestuderen van het materiaal dat me voor het schrijven van dit boekje ter beschikking werd gesteld, viel het me op dat er – in zeer grove lijnen – twee categorieën kinderen zijn in pedofiele relaties: kinderen die emotioneel te kort komen,

kinderen dus met een groot verlangen naar aandacht en tederheid, en kinderen die progressief en seksueel vrij zijn opgevoed en weinig remmingen hebben in hun verhouding tot volwassenen.

Kinderen die emotioneel te kort komen

Terugblik van volwassenen:

'Ik werd dus verliefd op die onderwijzer. En toen had ik het ook nog heel sterk dat ik vaak toen ik 12, 13 was het bos inging om iemand te ontmoeten. Een oudere, iemand die lief voor me was, die me op schoot zou trekken of zo. Misschien omdat mijn moeder me de liefde niet kon geven, dat je het mist en dat je het dan bij een ander gaat zoeken.'

'Voor zover ik nu achteraf kan bepalen heeft dat allemaal niets met erotiek te maken, maar met eenzaamheidsgevoelens. Bij haar voelde ik me geborgen, ze hield van me.'

'Hij verving mijn ouders. Die hebben me nooit gegeven wat ik nodig had. Ze hadden alleen maar aandacht voor elkaar.'

Visie van een kind:

'Ja, eh, ik denk dat het toch iets is om ook, eh, liefde te zoeken. Denk ik hoor, heb ik eigenlijk nooit over nagedacht.'

Ervaringen van pedofielen:

'Het speelt geen rol uit wat voor milieu een kind komt, sociaal dan. Het is wel gebleken dat een probleemkind gauwer een contact zoekt.'

'Ze zocht voor een deel warmte en geborgenheid. Af en toe werd ze doodgewoon door haar vader het huis uitgezet. De omstandigheden waren er niet gezellig. En dat merkte je in alles bij haar.'

'Ik leerde hem kennen op de kermis. Hij komt uit een heel zwak sociaal gezin. Hij zat op dat moment in een kindertehuis en hij bleek gewoon heel erg veel warmte en genegenheid nodig te hebben. En daar is vrij snel een seksuele relatie uit gegroeid.'

Seksueel vrij opgevoede kinderen

Over de tweede categorie zegt een pedofiel:

'Die kinderen in dat gezin, die worden vrij. Die worden niet opgevoed maar begeleid. Niet anti-autoritair of zo, nee, er zijn allerlei regels waar ze zich aan moeten houden, maar hun eigen aard en aanleg worden volkomen vrij ontwikkeld, ze mogen en kunnen weerwoord geven. Dat valt op in dat gezin. De kinderen zijn heel eerlijk en spontaan.'

Ook Gijs vertelt dat Ine geen moeite heeft met het seksuele contact:

'Ze is wat dat aangaat gelukkig erg vrij opgevoed, erg open. Ze heeft geen frustraties in die richting.'

Een derde categorie

Uit het onderstaande fragment van één der interviews valt wellicht te concluderen dat er nog een categorie kinderen is die in principe openstaat voor een relatie met volwassenen waarin seksualiteit een rol kan spelen, ook al komt het niet in hun hoofd op uit eigen beweging contacten daartoe te leggen. Ze denken er gewoon niet aan, omdat de behoefte niet in hen leeft, maar dat wil niet zeggen dat ze een dergelijke verhouding zullen afwijzen als de omstandigheden hen daartoe uitnodigen. Het is de grote categorie kinderen die zich redelijk gelukkig voelt thuis, hoewel hun onbevangenheid met betrekking tot seksualiteit door de opvoeding enigszins is ondergesneeuwd.

'Denk je dat ieder kind toegankelijk is voor een pedofiele relatie of dat het door het karakter of door de omstandigheden komt? Minder aandacht thuis bijvoorbeeld?'

'Dat zou niet best wezen.'

'Maar het komt wel veel voor.'

'Als het kind weinig aandacht krijgt, zal het sneller op bepaalde dingen inspringen, ja, dan krijg je ook een kind met een hoop moeilijkheden.'

'Maar als pedofielen me van hun vriendjes vertellen, heb ik vaak de indruk dat het kinderen met problemen zijn.'

'Dat hoeft niet. Ik heb zelf de ervaring, bijvoorbeeld met de kinderen die ik op vakantie heb leren kennen, dat daar verder geen grote problemen spelen. Problemen zijn er natuurlijk altijd en overal, maar ik bedoel dat het niet de pan uitrijst. Ze vinden het gewoon interessant. Ze ontdekken dat volwassenen op een leuke manier met kinderen om kunnen gaan, zonder dat er veel verschil is.'

Kinderen zijn nog niet zo erg vervreemd van hun gevoelens en aangeboren mogelijkheden. Erotiek is er één van. Tijdens het opvoedingsproces leren maar weinig kinderen hoe ze daarmee moeten omgaan. Wie zou het hun moeten leren? De ouders zijn doorgaans zelf te geremd en er daardoor niet toe in staat. Het kost hen soms nog moeite enige voorlichting te geven in gewone, voor kinderen begrijpelijke taal, als ze hun eigen seksualiteit niet of alleen maar rationeel hebben geaccepteerd. Dat laatste is slechts de eerste – een belangrijke! – stap op weg naar vreugdevol beleven van seks. Te vinden dat seks heel gewoon is, te weten dat onze zinnen ervoor zijn om geprikkeld te worden, te geloven dat lichamelijk plezier kan bijdragen tot geluk leidt echter niet tot een bevrijdende seksuele moraal. Dat soort dingen moet je ervaren en ervaren is een emotioneel proces. Kinderen schrikken daar niet zo snel van terug als volwassenen en de derde categorie zou wel eens heel groot kunnen zijn. Renate, pedagoge en pedofiel, zegt over hen:

'Ze willen hun seksualiteit ook beleven op de manier zoals ze het voelen. Als ze dat niet kunnen, ook al krijgen ze genoeg liefde thuis, dan kan een pedofiele relatie aantrekkelijk voor ze zijn als een soort aanvulling op de opvoeding.'

1.5. Keuzevrijheid van het kind

Kinderen kunnen hun ouders niet zelf kiezen. Ze worden in de wereld gezet en moeten maar afwachten hoe ze behandeld worden. Sommigen treffen het slecht en gaan eronderdoor, anderen hebben een jeugd waar ze later met blijdschap aan terugdenken. Vrijwel geen enkel kind kan echter zijn natuurlijke erotische mogelijkheden volledig ontplooiën, want ouders geven de normen en waarden door van de maatschappij en zelfs in de meest vrije samenlevingen wordt de erotiek op tal van wijzen ingeperkt. De souplesse waarmee het kind zich weet aan te passen aan de toevallige normen die hem worden opgelegd, bepaalt voor een groot deel het geluksgevoel. Die flexibiliteit verschilt per kind. Kinderen uit hetzelfde gezin kunnen verschillend reageren op hun opvoeding; één en hetzelfde gezin kan pedolokkers en gezagsgetrouwe burgers voortbrengen. Een kind vertelt:

'Hij kwam bij mij thuis, hij was een vriend van mijn ouders, zo kon ik hem dus. We gingen een half jaar met elkaar om en toen kwam het uit. Dat komt, ik gaf hem een zoen in de gang en op zijn oor en we stonden een beetje tegen mekaar aan en mijn broer die zag dat en die heeft het aan mijn vader verteld. Hij dacht dat het slecht was of zo iets en toen mocht ik niet meer bij Olav komen.'

Vrije keus was de jongen ontnomen. Zijn oplossing werd:

'Nou moeten we dus alles stiekem doen', een keuze waardoor hij zijn vriend af en toe nog eens kon zien.

1.6. Ongehoorzaamheid

Om zijn keuzevrijheid te behouden moet het kind soms de ouderlijke vermaningen en verboden in de wind slaan. De ouders van Raoul waren zo huiverig voor seks dat ze zelfs de verboden niet duidelijk wisten te formuleren, hetgeen tot een komisch misverstand leidde:

'Sommige jongens uit mijn klas waren vies, ze zoenden meisjes. Daar was ik te netjes voor opgevoed. Alles wat met seks te maken had, meisjes dus, was verboden, want het was smerig. Op de Mulo had ik een vriend en we deden wel seksuele spelletjes met elkaar, maar niks in me zei dat dit vies was. We deden toch niks met meisjes. En toen leerde ik Henk kennen. Ik had wel eens gehoord van "viezerikken", van mannen die wat met elkaar deden. Precies wist je niet wat. Maar het kwam niet bij me op dat dit iets te maken kon hebben met de spelletjes die ik met mijn vriendje speelde en ik heb het nooit smerig gevonden wat Henk en ik deden, omdat ik niet had geleerd dat dat smerig was en ik voelde me dus ook niet schuldig.'

Anderen zijn zich ervan bewust dat ze een verbod overtreden. Ze kunnen daar heel verschillend mee omgaan. De meeste reacties gaan in de richting van: 'Ik ben lekker stout.' Daar maken ze verder geen probleem van. Wat

ze van het verbod zelf denken, is al uiteengezet aan het eind van het tweede hoofdstuk. Wel is er angst dat het aan het licht komt:

'Misschien mag ik dan niet meer hier komen.'

'Om dan te liegen, dat vind ik toch niet leuk, maar ik kan dan niet anders als het uitkomt. Dat is wel rot, ja.'

'Soms wil ik het wel eens kwijt, maar ik zeg het maar tegen niemand, want dan krijg je een naam of zo en daar ben ik wel bang voor.'

'Ik ben bang dat iemand er achterkomt, de burens of zo. En dat ze het dan tegen de politie zeggen.'

Pedofielen zijn van mening dat het overtreden van verboden spanningen voor het kind kan opleveren:

'Soms is het een belasting als kinderen thuis niets over hun relatie kunnen vertellen. Ingmar kan bijvoorbeeld de druk niet aan. Hij heeft het er erg moeilijk mee, het geeft spanningen. Hij wil die relatie met mij, maar hij kan geen ruzie thuis aan.'

'Ze zitten soms tussen twee vuren als ze het geheim moeten houden. Dat is jammer, dat kan ook niet goed zijn. Alfred wist donders goed dat het thuis niet door de beugel zou kunnen. Hij vond het lekker spannend, maar je merkt ook dat ze eronder lijden. Dat probeer je dan op te vangen.'

Ik denk dat het geen bezwaar hoeft te zijn als kinderen spanningen hebben, zolang ze er maar tegen opgewassen zijn.

2. Wat zoekt het kind in een pedofiele relatie?

Het antwoord op de vraag wat kinderen willen kan in twee woorden worden samengevat: groot worden. Als ze een verhouding met een volwassene aangaan zal die op een of andere manier tegemoetkomen aan de voorwaarden die moeten worden vervuld. In een pedofiele relatie zit een seksuele component en dat kan voor kinderen – en zeker voor kinderen in een samenleving waarin seksualiteit voor volwassenen is gereserveerd – heel interessant zijn. Die component is echter maar één aspect van de relatie. In de meeste gevallen ligt hij erin ingebed; het staat niet los van de rest. We kunnen het daar dan ook niet van scheiden als we willen bekijken hoe een pedofiele relatie tegemoetkomt aan het verlangen van de daarbij betrokken kinderen.

2.1. Volwassen worden

Een pedofiel:

'Ik geloof dat kinderen altijd proberen contact met de wereld van de groten te krijgen. Dat is een natuurlijke poging van ze, want kinderen horen volgens

maatschappelijke waarden en normen volwassen te worden, ze zijn zelf gericht op wat ze later willen worden en zoeken daarbij voorbeelden. In hun vroege jeugd hebben ze vaak het voorbeeld van de ouders, maar er komt een moment dat ze meer naar buiten trekken. Ze willen weten wat volwassenen voor beroepen hebben, wat voor dingen ze doen, ze willen daaraan deelnemen, kijken wat ze zelf al kunnen. Dan kunnen ze bij toeval op een pedo stuiten en dan gebeurt er heel wat. Ze krijgen enorme aandacht, ze worden als gelijkwaardig beschouwd, als partners. En als er seks bij komt, is dat voor hen soms eng, maar soms ook heel interessant, zoiets als leren zwemmen.'

Een kind:

'Ik mocht hem bij zijn voornaam noemen. Nou, dan voel je je groot!'

2.2. *Het nieuwe, het avontuurlijke*

Om volwassen te worden moet je ervaringen opdoen, er op uittrekken dus, het onbekende ontdekken. Niet aan het handje van volwassenen, maar helemaal zelf. Het nieuwe trekt. Bovendien wil je wel eens weten of alle dingen die je verteld werden nou echt waar zijn. Misschien verklaart dat waarom kinderen vooral pedofiele relaties met mannen hebben. Ze willen misschien de kinderlokkermythe aan eigen ervaring toetsen vanwege het avontuur of ze zijn nieuwsgierig naar de biologische kenmerken van een man, een penis die hard kan worden, de zachte ballen. Ze hebben doorgaans wat meer gelegenheid gehad hun nieuwsgierigheid naar het vrouwelijk lichaam te bevredigen; ze hebben tegen de borsten van de moeder aangezet en de zachtheid daarvan gevoeld toen ze op schoot zaten. Aan een vrouw is minder nieuws te ontdekken. Daarbij komt dat haar levenswijze ook bekender is: ze kookt, ze zorgt. De man vertegenwoordigt een andere wereld, waarin voor het kind nog heel wat te ontdekken valt. Angelo vertelt over Victor:

'Hij heeft het seksuele contact teruggeschroefd. Hij zei: "Ik weet nou wat het is en het is niks voor mij, maar mag ik wel je vriend blijven?" Hij heeft gewoon wat willen experimenteren.'

Een enkele keer heeft ook een vrouw ervaringen met een ondernemend jochie. Jolande vertelt:

'Het was een avontuurlijk joch. Hij belde op naar de NVSH. Ik geloof dat zoiets nog nooit gebeurd is, hij was twaalf toen, hij zocht een contact met een oudere vrouw, tussen de twintig en de dertig. Maar hij durfde niet zo goed. En toen heeft Ab het telefonische contact gelegd. Hij vroeg me of ik dat joch wou opvangen, in elk geval met hem praten. Het kind vertelde dat hij graag wou dat ik naar hem toekwam en dat we ergens gingen praten, maar zei hij: "Ik wil eigenlijk meer." Dat kwam er heel spontaan uit. Nou zei ik, als ik je aardig vind, dan kunnen we kijken wat we doen. Nou, toen bleek dat het inderdaad een erg aardig jongetje was en die

middag is ook uitgelopen op een vrijerijtje. Maar ik zie een relatie met zo'n kind toch niet zitten. Maar hij is zo initiatiefrijk, hij gaat nu gewoon praten met een andere vrouw uit de werkgroep (werkgroep pedofiele vrouwen; MM). Ik denk dat er wel meer van deze kinderen zijn, maar dat de rest niets aanpakt, dat ze gewoon in hun bed ervan liggen te dromen.'

2.3. Voor vol worden aangezien

De meeste relaties volwassene-kind berusten op ongelijkheid: het kind moet iets leren, worden opgevoed, opgetrokken naar het volwassen niveau. Er is psychische en situationele ongelijkheid, het kennis- en machtsniveau verschilt. Al wordt dit niet bewust ervaren en al werken deze verschillen ook in het voordeel van een kind, het wordt wel onbewust ervaren, vaak in de kleine dingen zoals een aai over een bol, de manier waarop we met kinderen praten, de hulp die we ze geven. Deze dingen zijn niet omkeerbaar. Angelo zegt:

'Als kinderen de kans krijgen seks te beleven met volwassenen en dan ook nog ervaren dat die daar wat aan heeft en dat hij het kind seksueel accepteert, dan is dat voor een kind een topervaring. Het wordt gewaardeerd, ze worden voor vol aangezien, opgenomen in de volwassen wereld, terwijl zijn eigen kinderlijk niveau gehandhaafd blijft.'

Een andere pedofiel:

'Ik ben altijd weer verbaasd als kinderen waar ik vroeger mee optrok, dus die nu volwassen zijn, tegen me zeggen: "We vonden het zo fijn dat we zo goed met je konden praten, dat je gelijk met ons was." Ze keken nooit tegen me op. Ik behandelde ze als gelijkwaardig, niet opvoeden en zo, hun voor vol aannemen. Dat deed ik automatisch.'

2.4. Nieuwsgierigheid

Nieuwsgierigheid wordt door Toby aangevoerd als motief:

'Ik wou weten hoe het allemaal ging. Ik had er al zoveel over gehoord en nu wou ik het wel eens meemaken.'

Jack:

'In het begin was ik natuurlijk nieuwsgierig, maar dat gaat wel over als je een keer of tien met elkaar gevrejen hebt.'

En Tim:

'Ik dacht, zo iemand weet natuurlijk alles over homoseksualiteit en hoeren en al die andere dingen van seks.'

2.5. Zoeken naar seksuele gerichtheid

Een meisje van 18 vertelt dat ze vier jaar geleden op zoek was naar haar seksuele identiteit, hetgeen tot een relatie met haar lerares leidde:

'Ik was helemaal verliefd op haar; ik fantaseerde dat ik naast haar in bed lag en dan aaiden we elkaar. En we bewerkten elkaar met een vibrator. Maar in werkelijkheid had ik Richard met wie ik flirtte en zoende. Nou, zoek dan maar uit of je homo of, eh, gewoon bent. Dus toen ik de kans kreeg, versierde ik Betsie, dat was onze gymlerares. Maar ik weet nu nog steeds niet hoe ik ben.'

2.6. Volwassen gedrag leren

Dagmar:

'Als kinderen een volwassene vragen: leer me zwemmen, dan zou die nooit nee zeggen. Maar als een kind vraagt: leer me seks, dan zegt de volwassene: ach kleintje, donder maar op, dat komt wel als je groot bent. Dat kind weet natuurlijk al wat van seks, van masturbatie en zo, maar nou willen ze wel eens met iemand anders iets hebben. Dat is een stap vooruit in hun seksuele ontwikkeling. Ze doen ook vaak wat met elkaar. Maar als er dan gelegenheid komt om iets te leren, strelen en zo, dan willen ze dat eigenlijk.'

Ook Tom heeft de ervaring dat kinderen in relatie tot een volwassene iets willen leren over seks:

'Jerry experimenteert bij het leven. Dat mond-geslachtsdeelcontact, dat windt hem erg op. En met het hele lichaam, je tong, je handen, je huid. Hij sabbelt aan mijn oren en dan wil hij weten hoe dat bij me voelt. En dan moet ik het bij hem doen, en zijn nek moet ik zoenen en een beetje bijten. Dan draait hij zijn hele lijf om me heen. Alle technieken wil hij toepassen, alles wil hij leren kennen.'

Bas over Adriaan:

'Adriaan had heel duidelijk seksuele gevoelens en kon daar niet goed mee overweg, uit onwetendheid. Hij zat met het punt dat hij niets wist van seks, niet was voorgelicht.'

Adriaan zelf:

'Ik had hem al een paar keer ontmoet en toen kregen we pas seksueel contact. Nou ja, nog niet echt, want ik snapte er geen moer van. Ik had nog geen voorlichting gehad of zo. Wel van vriendjes, maar ik dacht die weten het ook niet. En toen leerde ik van Bas het zo'n beetje kennen, mijn gevoelens daarover en hoe het ging, dus dat vond ik wel leuk.'

2.7. Vriendschap

'Ja, ik had niet zoveel vrienden op school, dat komt, sport en zo, dat kan ik niet zo goed en hij is wél mijn vriend.'

Volwassenen, terugkijkend op een pedofiele relatie:

'Ik verlangde iets meer dan alleen seks. Ik wou een oudere vriend met wie ik ook allerlei andere dingen zou doen. Hij zou me ook van alles leren.'

'De vriendschap werd steeds hechter en van hem ging ook wat liefde uit, hetgeen ik nooit gekend had.'

'Joost was ook een echte kameraad, geen vaderfiguur of zo, maar gewoon een erg goede vriend waarmee ik goed kon praten, beter dan met mijn ouders.'

2.8. *Het verbodene*

Seksualiteit kan alleen al door het verbod aantrekkelijk of spannend zijn. Gestolen koekjes smaken nu eenmaal verrukkelijk. Het overtreden van verboden maakt kinderen zelfstandig. Vanuit dat standpunt bekeken zou het jammer zijn ze niets meer te verbieden. Pedagogisch verantwoord is het verbod op seks alleen als we de hand lichten met controle op de naleving ervan.

Thomas:

'Ja, het mag niet. Ze maken er problemen van, andere mensen, terwijl ik het toch bepaal, dacht ik. Ik vind mijn eigen weg er wel in.'

'Dus voor jou is het geen probleem?'

'Dan had ik er allang mee gekapt.'

'En dat het niet mag, is dat een probleem?'

'Eerst wel, maar toen heb ik het opgelost, ik doe het gewoon.'

2.9. *Genegenheid, geborgenheid*

Slechts uit één interview bleek dat de jongere partner uitsluitend seksualiteit zocht. Doorgaans ligt het seksuele contact in het verlengde van zaken als: warmte, genegenheid, lichamelijkeheid. Aanraking, bijvoorbeeld knuffelen of na een bad afgedroogd worden, kan dan leiden tot seksuele omgang. Deze wordt dan door het kind ervaren als een uiting van tederheid en intimiteit. Burton vond in haar onderzoek (1968) dat kinderen in een pedofiele relatie doorgaans een grotere behoefte hebben aan affectie, warmte en geborgenheid dan andere kinderen en merkte op dat, gezien deze behoefte, deze kinderen onbewust uitnodigen tot seksualiteit. Rossman (1976) onderzocht jongens van 12 tot 16 jaar en zegt dat het niet vreemd is dat jongens in hun puberteit, een periode waarin ze niet meer geknuffeld worden, ergens anders lichamelijke geborgenheid en affectie zoeken.

Waar die affectie voor beiden toe kan leiden, blijkt uit het verhaal van Willem:

'... toen werd die vader geïnformeerd dat het ergens niet klopte, die man van in de 30 met een jongetje van 10. Hij logeerde toen al bij me. Als het vakantie was, nam

ik Wimpie mee uit. Toen hij 14 was, dus ik haal al 4 jaar contact met hem, werd ik weer op het matje geroepen en toen bleek dat die vader moeite had met de relatie. En daar zat ik. Toen zei ik: dat is allemaal onzin. Maar toch, hij vertrouwde het niet, hij snapte niet waarom die jongen zich zo aan me hechtte. Ik zeg, dat is nogal wiedus. In de eerste plaats heeft die een vader die veel en veel te oud is voor hem en die bovendien zuipt en bovendien mag hij in huis niks. Hij mag totaal niets en je bemoeit je nooit met dat kind. En die drie andere kinderen hier, daar bemoei je je ook niet mee, die kennen hun vader amper. Die weten alleen dat die 's avonds dronken thuiskomt en dat die 's morgens weer gaat werken terwijl dat eigenlijk niet hoeft want hij is al 65. Ja zegt die toen, wat moet ik dan doen. Ik zeg, aandacht geven aan die jongen, eigenlijk zoekt die een vader in mij. En wat was het resultaat? Hij verbood mij de omgang met Wimpie. Ik zeg dat doe ik niet, ik ga stiekem met Wim om, dat merk je toch niet. Ik wil Wimpie wel loslaten, maar dan moet jij een vader voor hem worden. Dan moet die duiven mogen houden en dan moet jij ook een duivenkooi voor hem bouwen, dat kun je best. En verdraaid, ik kreeg een half jaar later een brief van Wimpie's moeder, dat ze het zo jammer vond dat ik niet meer kwam, maar ze was zo blij dat die man nu eindelijk eens aandacht schonk aan die kinderen. Wim mocht duiven houden en heeft een mooie kooi gekregen en het ging een stuk beter. Maar ik moest hem loslaten. Dat was heel erg, heel erg. Daar heb ik erg veel pijn van gehad.'

2.10. Verrassingen

Evenmin als een kind in staat is te overzien welk effect de opvoeding van zijn ouders op hem zal hebben, is het in staat van tevoren te bekijken welke gevolgen een pedofiele relatie zal hebben in zijn ontwikkeling. Het komt voor verrassingen te staan:

'Ik stond er natuurlijk wel van te kijken van die seks, van wat dat allemaal was natuurlijk. Vooral die eerste keer. Dat heb ik eigenlijk nooit geweten, die dingen; dus dat vind ik wel fijn dat ik dat nou wel weet want ik geniet er nog steeds van. De dingen die hij mij geleerd heeft, die, eh, ja die zou ik bij mijn moeder toch nooit geleerd krijgen, ook al zou ik twintig zijn, denk ik.'

Rob's reactie op zaadlozing van zijn oudere vriend was:

'Ik vond het toch wel vreemd. Ik dacht bij mezelf van; eh, goh zeg, wat komt er nou uit voor een hoop. Bij mij komen er maar een paar druppies uit, dus ik denk: zo, nou dat is niet gezond. Ik schrok er wel van. En later dacht ik dat ik veel te weinig had, dat er te weinig bij mij uitkwam. Maar toen kwam dat vanzelf meer en dat had hij ook gezegd dat het meer zou worden. Dus ik dacht dat zit wel goed.'

9. Gevolgen van pedofiele relaties

1. Inleiding

In dit hoofdstuk zullen we proberen zicht te krijgen op de gevolgen van pedofiele relaties voor kinderen. De vraag of die *per definitie* funest zijn, staat centraal. Het gaat daarbij niet om de gevallen waarbij een kind wordt verkracht of vermoord in samenhang met pedoseksualiteit. In de eerste plaats komt dat zeer zelden voor en in de tweede plaats is er dan onbetwistbaar schade, zodat de vraagstelling vervalst.

Geen enkele relatie is op zichzelf heilzaam of schadelijk, of het nu relaties tussen volwassenen, bijvoorbeeld in de arbeidssfeer of het huwelijk, betreft, of die tussen kinderen onderling, of die tussen volwassenen en kinderen. Seksualiteit op zichzelf, van welke aard ook, maakt een verhouding tussen mensen niet wenselijk, onwenselijk, goed of slecht. Belangrijker dan wat er tussen mensen gebeurt, zijn de mensen zelf. Ze bepalen de sfeer waarin de gebeurtenissen zich afspelen door hun karakter, hun invoelend vermogen, hun respect voor de medemens en hun bereidheid hun naasten lief te hebben als zichzelf. Als het daaraan ontbreekt, is een relatie zelfs onder de meest gunstige omstandigheden, allesbehalve optimaal.

Toch worden sommige relaties geïdealiseerd, omdat we traditioneel denken of blinde vlekken hebben. We leren bijvoorbeeld dat het huwelijk op zichzelf goed is. Eenmaal ouder en wijzer geworden, kunnen we ons niet altijd losmaken van achterhaalde denkpatronen en we geven ze zelfs vaak door tegen beter weten in. Ik ken mensen die van hun huwelijk één doffe ellende hebben gemaakt en hun kinderen toch aanmoedigen te trouwen. Ook de moeder-kind-verhouding wordt geïdealiseerd. De meeste moeders krijgen echter bij de bevalling niet automatisch een subliem moederinstinct, engelachtig geduld of rommel- en herrie-verdragende liefde mee. Ze blijven mensen en al houden ze nog zoveel van hun kinderen, soms kunnen ze ze wel van het balkon kieperen. Hoe veel pedagogie er ook in de opleiding van leerkrachten wordt gestopt, zij garandeert niet dat deze toekomstige opvoeders het nimmer falend vermogen meekrijgen kinderen juist te

beoordelen of te weten wie er met de ruzie begonnen is. Dus worden alle kinderen overal ter wereld af en toe onrechtvaardig behandeld, of genegeerd als ze aandacht nodig hebben.

Goed ouderschap is in feite op zichzelf een onmogelijke taak. Ik vraag me af of je kinderen kunt opvoeden zonder hun schade toe te brengen, al is er binnen een gezin ook nog zo veel warmte, tederheid en verdraagzaamheid. Er zit iets paradoxaals in ouderschap. Het wil immers zeggen: kinderen zelfstandig maken, ze de gelegenheid geven zich te ontplooien volgens eigen mogelijkheden. Maar het is onvermijdelijk dat in dat langdurige proces de normen en waarden van de ouders worden doorgegeven. Daarbij wordt altijd veel van het emotionele en spontane van kinderen onderdrukt ten gunste van de aanpassing aan gezin of maatschappij. We leggen kinderen regels op en alleen straf weerhoudt hen ervan die te overtreden. Pas in de prepuberteit heeft het kind de regels in zich opgenomen en regelt het zijn gedrag 'van binnenuit'.

In de ogen van kinderen falen zelfs de beste ouders op sommige punten, maar zelfs al zouden de kinderen daar anders over denken, dan hebben ouders toch gefaald, want dan kunnen de kinderen zich nergens meer tegen afzetten en dat is een voorwaarde tot zelfstandig worden. Als ouders onbetwistbaar verkeerde voorbeelden geven, kunnen kinderen die overnemen, maar ze kunnen er ook door worden gestimuleerd tot een positieve levenshouding, al moeten ze zolang ze afhankelijk zijn, hun kritiek voor zich houden. Liefdevolle, hartelijke, verstandige ouders worden soms in hun kinderen teleurgesteld en in hetzelfde gezinsklimaat waarin achtenswaardige, aangepaste burgers gedijen, kan één toekomstige anarchist opgroeien. Kinderen zijn nu eenmaal geen automaten waar je een gulden instopt en waar dan gegarandeerd een rol drop of een reep chocola uitrolt. De gevolgen van de opvoeding zijn niet vooruit te bepalen.

We weten ook niet vooruit wat schadelijk zal uitwerken en wat gunstig. We kunnen ons afvragen of een kind schade lijdt als het met leeftijdgenootjes of ouderen seksueel contact heeft. We kunnen ons echter ook afvragen of een kind dat in zijn seksuele verlangens gefrustreerd wordt daar schade van ondervindt, of hoe groot de schade is als het niet al op jonge leeftijd van volwassenen leert hoe het moet omgaan met seksualiteit. Wetenschappelijk noch statistisch is schadelijkheid van pedofiele relaties aangetoond.

Desondanks zijn we, irrationeel genoeg, geneigd aan te nemen dat er wel schade móet zijn. Als we geen fysieke schade kunnen vaststellen, zijn we ervan overtuigd dat er psychische schade is.

Dominee Alje Klamer van het radiopastoraat van Ikon, die deelnam aan de werkgroep Pedofilie van het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid, nam dat ook aan:

'Nog tijdens de eerste besprekingen van de werkgroep was ik van mening dat het aantonen van schadelijke gevolgen van pedofiele contacten voor het kind tot één van

onze belangrijkste opdrachten behoorde. Ik kende toen een paar pedofielen, met wie ik goede contacten had. Toch bleven bij mij bedenkingen betreffende de schadelijke gevolgen. Tijdens de besprekingen veranderde ik van gedachten. Ik ging steeds duidelijker de relatie zien die er tussen de volwassenen en het kind kon ontstaan. Ik leerde dat het niet in de eerste plaats ging om het "hebben", om het "bezitten", om de macht van de oudere over het kind, maar om het samen-zijn, samen-beleven van intimiteit, van vriendschap. Of de zorg over schadelijkheid verdween? Nee, maar ik ging die schadelijkheid wel anders zien. Wie brengt de angst binnen, wie de paniek, de verdachtmaking, de beschuldigingen? Wie maakt dat een beginnende relatie nauwelijks kans krijgt om dat te zijn wat ze kan zijn? Mijn eigen gevoelens, die ik zo fraai betiteld had met "bezorgdheid voor de pedofiel en het kind" keerden op hun basis terug. Ze werden vragen aan mijzelf, aan de samenleving waartoe ik behoor, aan eigen vooroordeel en dat van anderen.'

De woorden van de radiopastor zullen de angst van ouders niet wegnemen. Emoties laten zich niet wegdeneren door rationele overwegingen. Eén daarvan is: 'Maar je brengt het kind toch op ideeën die niet passen bij zijn leeftijd?' De overweging is niet logisch: hoe kan een volwassene een kind op ideeën brengen die het allang heeft? Zelfs al zouden door de opvoeding bepaalde ideeën onderdrukt zijn, wat is er dan tegen dat ze weer naar boven worden gehaald? 'Het kind kan in verwarring raken als hij geconfronteerd wordt met een andere moraal dan die van de ouders,' kan het antwoord zijn. 'Het is strijdig met wat het geleerd heeft.' We moeten ons dan wel afvragen wat er schadelijk is aan verwarring. Dat kan een uitdaging zijn om te gaan nadenken, uit verstarring te raken of de stoot geven tot het aanpakken van problemen. Mijn verwarring toen niemand me wilde vertellen waar de baby'tjes vandaan kwamen, loste ik op toen één van onze konijnen jongen kreeg. Ik nam toen maar aan dat baby'tjes uit de buik van één van de ouders kwamen. Het leek me logisch dat jongetjes uit de buik van vaders kwamen en meisjes uit de buik van moeders. Ik was opnieuw verward toen niet de buurman maar de buurvrouw ziek was na de geboorte van een jongetjesbaby, maar toen ik begreep hoe de vork in de steel zat, voelde ik me als meisje heel triomfantelijk over mijn toekomstige mogelijkheden. Andere verwarring, bijvoorbeeld door sommen over Piet die met een snelheid van 13 km per uur van Den Haag naar Amsterdam fietst, om 9 uur is weggegaan en om kwart voor tien Jan ontmoet die om half negen uit Amsterdam vertrok, liet ik, als zoveel dingen waar grote mensen een probleem van maken, langs me afglijden.

2. Wat maakt een relatie goed, wat schadelijk?

Een relatie is vrijwel nooit voor honderd procent prettig of goed. We hebben geen objectieve maatstaven om vast te stellen wat negatief en positief is. Het criterium 'alles wat je als goed ervaart, is goed' deugt niet. Wat kinderen fijn vinden, kan neutraal of zelfs slecht voor ze zijn. Dat

geldt voor snoepen, voor dure cadeaus en voor een schoolkeuze die niet aansluit bij de mogelijkheden of belangstelling van kinderen evenzeer als voor de omgang met anderen. Vaak zijn het niet de feiten, de dingen die gebeuren, die het negatieve of positieve uitmaken. Wat aanvankelijk een vervelend incident was of wellicht een psychisch ingrijpende, onaangename gebeurtenis, kan als hefboom werken tot ontplooiing of egoversterking. In dit verband zei Goethe: 'Was mich nicht umbringt, macht mich stärker.' Bij het materiaal dat ik bestudeerde om dit boekje te kunnen schrijven, was een grote hoeveelheid uitspraken van pedofielen over het aspect van schadelijkheid. Om daar althans enige ordening in aan te brengen, is een vrij grove indeling gemaakt in uitspraken over negatieve en positieve gevolgen op korte en lange termijn. Om de betrokkenen zoveel mogelijk zelf tot hun recht te laten komen, heb ik commentaar zoveel mogelijk beperkt.

2.1. Negatieve gevolgen op korte termijn

Pedofielen noemen als negatieve gevolgen voor kinderen:

- mogelijke isolatie van leeftijdgenootjes, doordat het kind minder tijd voor hen heeft of omdat de volwassene het kind te veel opeist;
- het kind wordt te veel verwend door de volwassene of deze gaat het kind 'bezitten' omdat het van hem houdt en bang is hem te verliezen;
- het kind gaat zich vastklampen aan de volwassene omdat het bijvoorbeeld niemand anders heeft;
- de sfeer waarin het kind komt, de concentratie van pedofielen waarin het vaak belandt;
- als de volwassene zichzelf nog niet geaccepteerd heeft of zelf volop in de problemen zit, kan dat een negatieve invloed op het kind hebben. Ook gedrag en karakter van de volwassene kunnen soms een negatieve invloed op het kind uitoefenen;
- het min of meer dwingen van het kind tot seksualiteit door gebruik van lichamelijk of psychisch overwicht.

Alle bezwaren, behalve de laatste, gelden voor iedere relatievorm van volwassenen met kinderen. Wat het laatste bezwaar betreft zien we een tegenstelling tot de opvoeding die gebruikelijk is: doorgaans wordt overwicht van volwassenen gebruikt om de kinderlijke onbevangenheid tegenover seksualiteit te doen verdwijnen. Omdat de genoemde gevolgen niet specifiek zijn voor de pedofiele relatie, lijkt het me zinvol na te gaan wat kinderen zelf als negatief ervaren in een pedofiele relatie.

Sommige jongeren vinden het jammer dat ze er niet met anderen over kunnen praten:

'Ja, 't is jammer dat het gek gevonden wordt, anders zou je er veel opener over kunnen praten.'

Er kan angst zijn voor ontdekking:

'Dan schelden ze je uit, dan krijg je meteen van "flikker".'

Grappig (maar neem ik het kind nu serieus?) vond ik de opmerking:

'Als hij zich niet geschoren heeft, dan prikt-ie. Net een stekelbaarsje. Dat vind ik niet leuk en dat zeg ik ook tegen hem.'

Als kinderen thuis ervaren hebben dat alles wat met seks te maken heeft stormen van verontwaardiging oproept, kunnen ze, vooral in het begin van een relatie, in een gewetensconflict komen. Een pedofiel:

'In wezen zitten ze er mee, want ze weten dat ze iets doen wat de ouders niet willen. Ze zeggen niet bij zichzelf of hebben niet het gevoel "wat ik doe is niet goed". Het is omdat ze iets doen wat de ouders niet willen.'

Ook uitspraken van kinderen geven aan dat overtreding van ouderlijke verboden tot een innerlijk conflict kan leiden:

'Tja, het mag niet, hè. En dan moet het wel stiekem.'

'Als ik het zou vertellen, dan ben ik bang dat ik niet meer hier mag komen, want ze zouden het niet goedvinden.'

Schaamte en schuldgevoel kunnen onmiddellijke reacties zijn na een ervaring met een pedofiel; religieuze opvoeding kan daarbij tot een gewetensconflict leiden.

Het valt op dat de meeste door kinderen genoemde bezwaren meer te maken hebben met vermoede of gevreesde reacties van derden dan met de relatie zelf. Gezien het feit dat herhaling van het seksuele contact vaak van de jongere uitgaat en het feit dat deze meer initiatief neemt naarmate de relatie hechter wordt, is de conclusie gerechtvaardigd dat kinderen de negatieve gevolgen graag overhebben voor voortzetting van het contact. Ze nemen ze op de koop toe.

2.2. Positieve gevolgen op korte termijn

De ouders van Remco vertellen:

'Remco was 8 jaar toen wij Wiebe leerden kennen. Vanaf zijn tweede jaar had hij ontzettend moeilijk gedrag vertoond. Hij was heel erg chaotisch en had duidelijke lijnen nodig. Die kon ik (moeder; MM) hem niet geven, ik was zelf erg chaotisch en onzeker. Dus Remco zat goed klem en wij op alle mogelijke manieren zoeken hoe we dat konden oplossen. We zijn zelfs bij een kinderpsychiater geweest. Zo gauw als hij wat meer mensen om zich heen meemaakte, begon hij te schreeuwen en dingen kapot te gooien en aandacht te trekken. En als ik hem dan die aandacht gaf, hem op

schoot nam, gleeed hij er weer af, dan wist hij er geen raad mee. Het was zo verdrietig. Nu woont Wiebe hier in huis. Vanuit zijn inzicht en zijn ervaring met kinderen in de kindertehuizen waar hij gewerkt heeft, kon hij Remco heel goed opvangen. Vanuit de rust die van hem uitging en de rechtlijnigheid van denken. Wij hebben daar over gepraat en we hebben gezegd, het lijkt ons erg moeilijk voor je om Remco goed op te vangen als wij er iedere keer inspringen. Dus als jij dat prettig vindt en makkelijker, dan laten we aan jou over hoe je reageert op Remco, zonder ons er mee te bemoeien. Dus als hij zich vreemd gedraagt, grijpen wij niet in. Tussen Wiebe en Remco is er een heel fijne vriendschap gegroeid en heel geleidelijk kwam ook de seksuele kant er bij. Het bleek dat Remco daar ontzettend goed op reageerde. En Wiebe zelf ook, trouwens. Die was eerst heel gesloten, maar langzamerhand begint hij wat meer over zichzelf te vertellen. We vinden die relatie heel waardevol voor beiden. Remco's gedrag is nog niet helemaal over, maar het is een eind verbeterd.'

Markus vertelt:

'Edgar was vóór het contact met mij onhandelbaar, tijdens het contact was het een heel lief knaapje, ook thuis. Hij zat toen in de zesde en later in de brugklas en hij had kennelijk plezier in zijn leven. Voor die tijd was hij moeilijk, had moeite met contacten leggen, geen vriendjes op school. Zijn ouders wisten niet wat ze met hem moesten beginnen. In die tijd met mij knapte hij op. Ik wil niet zeggen, dat weet je natuurlijk nooit, of dat nou kwam omdat hij mij als grote vriend had en dat dat hem zelfvertrouwen gaf, maar voor mezelf heb ik dat gevoel wel.'

2.3. Negatieve gevolgen op langere termijn

De enige uitspraak over een negatieve verwerking van een pedofiele relatie die ik bij bestudering van het materiaal ben tegengekomen, was van een man van 30, die over zijn ervaringen op 14-jarige leeftijd zei:

'Ik beleefde de contacten destijds als positief. Nu sta ik er negatief tegenover, want het was geen normale situatie. Ik was nog niet voorgelicht. Maar ik was toen bang hem te verliezen omdat hij zo aardig voor me was en daarom kon ik niet goed weigeren.'

Nadere kennismaking met de maatschappelijke normen, en niet de ervaringen die hij in de relatie opdeed, heeft achteraf een schaduw over het contact geworpen.

2.4. Positieve gevolgen op langere termijn

Mensen zijn in staat emotioneel negatieve ervaringen te verwerken en zelfs positief te integreren in hun leven. Schuldgevoelens met betrekking tot seksualiteit of tot het overtreden van verboden kunnen verdwijnen als er geen straf op de zonde volgt. De redenering is dan ongeveer: 'Hé, ik word er niet voor gestraft, dus zal ik wel geen strafbare feiten plegen.' Zo'n reactie kan positief worden als de ongehoorzaamheid leidt tot grotere

zelfstandigheid of het schuldgevoel met betrekking tot seks tot vreugdevol beleven van seksualiteit.

Bij het bestuderen van de interviews met pedofielen en kinderen viel me op dat kinderen wel praten over negatieve effecten op korte termijn, maar dat deze vergeten blijken te zijn als ze eenmaal volwassen zijn. Het negatieve speelt geen rol (meer) in de herinnering; het positieve weegt zwaarder:

'Ik was zeven. Hij was heel aardig voor me, hij nam me op schoot en streelde me seksueel. Ik vond dat fijn en keek steeds uit naar de woensdagmiddagen. Nu ik 68 ben, zie ik deze contacten van toen nog als zeer positief voor mijn ontwikkeling.'

'U kunt het zich misschien niet voorstellen, maar als meisje van 12 was ik verliefd op een man van 50 en hij op mij. We streelden elkaar en beleefden seksualiteit samen. Ik zou het niet erg gevonden hebben als mijn kinderen met ouderen deze contacten zouden hebben gehad. Ik sta er positief tegenover.'

'Toen hij me de eerste keer bevredigde, zag ik daar niets verkeerd in. Ik vond het een fijn gevoel. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik mezelf verknoeide. De man is nu nog een van mijn dierbaarste vrienden.'

'Ik heb geen spijt gehad over die tijd. Ik vind het wel jammer dat ik toen nooit heb gehad wat ik eigenlijk zocht: een oudere vriend waarmee ik niet alleen seks zou hebben, maar ook allerlei andere dingen mee zou doen.'

'Ik beleefde die seksuele contacten als prettig. Nu als volwassen, getrouwde man met vier kinderen zie ik de vroegere periode als een deel van mijn leven dat bij mij hoort. Ik wil dat er niet uit verwijderd zien.'

'Ik heb er veel van geleerd. Ik kom uit een zeer christelijk milieu. Alles wat seks is, is er verboden, dus je leert er niet mee omgaan en dat is funest voor later als je getrouwd bent. Ik heb een heel fijne seksuele relatie met mijn vrouw. Die komt uit precies zo'n gezin als ik. Ik heb haar langzamerhand alles geleerd wat ik toen van die vriend van me geleerd heb. Zonder die ervaring waren we nooit zover gekomen.'

'Ik had contacten met drie pedofielen. Ze waren een levensnoodzaak voor me. Mijn ouders hadden geen aandacht voor me, ze hadden alleen maar oog voor hun eigen relatie. Door die contacten kreeg ik eindelijk wat aandacht. Die mensen hebben ontzettend veel voor me betekend. Als ik ze niet had gehad, was ik naar de bliksem gegaan.'

Het zijn maar enkele uitspraken van enkele mensen. We mogen ons er niet door laten verleiden nu ineens te gaan jubelen over pedofiele relaties en pedofielen te gaan lokken als panacee voor alle kwalen die onze kinderen kunnen oplopen. Pedofielen zijn geen therapeuten, het zijn ook geen filantropen, het zijn gewoon mensen die vriendschap met kinderen willen.

3. Mogelijke gevolgen voor het kind van ingrijpen in de relatie door de ouders

Kinderen hebben recht op bescherming van hun ouders tegen alles wat hen bedreigt. Ouders hebben het recht en de plicht hun kinderen te behoeden voor gevaren. Ze houden doorgaans voldoende van hun kinderen om dat ook te doen. Ze mogen geschokt zijn en emotioneel reageren als er iets

ernstigs met het kind is gebeurd. Als een kind verkracht is, heeft het steun nodig. Het is moeilijk vast te stellen welke houding van de ouders het kind dan het meeste steun geeft, een zo rationeel mogelijke houding of juist een emotionele. De woede van ouders, eventueel zelfs verlies van zelfbeheersing maar vooral liefdevolle koestering, kan het kind duidelijk maken dat de ouders met hem meevoelen en dat ze begrijpen dat hem iets vreselijks is overkomen. Ook gerechtelijke vervolging van de misdadiger kan voor een kind genezend werken. Het feit dat deze de gevangenis indraait, kan zijn vertrouwen in volwassenen herstellen en als het daaraan zelf heeft kunnen meewerken, kunnen agressie en rancune tot beheersbare proporties worden teruggebracht.

Er dreigt echter kortsluiting als ouders zich in hun reacties op pedofiele relaties laten leiden door gebrek aan kennis daarvan of door onhoudbare mythen, in plaats van door de emoties van het kind zelf. Hun goede bedoelingen hebben dan het averechtse effect dat een kind juist door overdreven bezorgdheid schade wordt toegebracht. Iets wat een moment van plezier is geweest, of misschien een griezige ervaring die het kind toch weer gauw vergeten zal, of wellicht een warme vriendschap waaraan het kind voor zijn eigen gevoel veel waardevols ontleent, kan dan door de reactie van ouders en eventuele hulpverleners in de herinnering van het kind worden ingebrand als slecht of zelfs misdadig. Omdat veel kinderen gauw zullen doorhebben dat het om het seksuele element gaat, kan het zich slecht of schuldig gaan voelen vanwege dit element, vooral als het dat zelf had geaccepteerd of aangemoedigd. Als er alleen nog maar sprake was van vriendschap, zal een kind niet begrijpen waarom het niet met een volwassene mag t.v.-kijken, wandelen, dammen, kamperen, allemaal dingen die het met vriendjes en vriendinnen van zijn eigen leeftijd wel mag. Paniecreactie van ouders als bekend wordt dat het kind een pedofiele relatie heeft, is waarschijnlijk de belangrijkste factor die bepaalt hoe het kind deze verwerkt. Ouders kunnen vanuit eigen radeloosheid zo heftig reageren dat de ervaring *met terugwerkende kracht* tot een schadelijke ervaring gemaakt wordt. In plaats van te handelen vanuit de reactie van het kind zelf, projecteren ze hun eigen ongerustheid of afschuw op het kind en behandelen ze het alsof het een schok heeft gehad. Het kind moet dan wel denken dat er iets verschrikkelijks is gebeurd.

Peters (1976) noemt het geval van een zevenjarig meisje dat zei dat haar moeder bedroefd was vanwege wat er gebeurd was. Toen haar gevraagd werd hoe zij zich daaronder voelde, liet ze het hoofd hangen en antwoordde bedrukt: 'Ik ben ook verdrietig.' Gevraagd naar de reactie van haar vader klaarde ze op en zei ze: 'Hij is boos.' Onder de reactie van de vader voelde ze zich kennelijk beter.

Kinderen die gewend zijn hun ouders naakt te zien, zullen zich niet schamen voor hun eigen naaktheid. Het komt eenvoudig niet in hun hoofd op dat er iets is om je over te schamen. Als het om pedofiele relaties gaat,

is er voor ouders maar één manier om adequaat te reageren: openstaan voor wat het kind daar zelf van vindt. Per slot van rekening moet het zelfbeschikkingsrecht van een kind op zijn eigen lichaam gerespecteerd worden en heeft het het recht zich ook op seksueel gebied vrij te ontwikkelen. Hoe sterker dat respect voor het zelfbeschikkingsrecht door het kind ervaren wordt, hoe weerbaarder het ook in een pedofiele relatie zal zijn. 'Mijn lijf is van mij en daar gebeurt mee wat *ik* wil' is een van de dingen die een kind niet vroeg genoeg kan leren.

Verontwaardiging over gebrek aan respect voor dit recht kan heel lang blijven hangen. Een vrouw van middelbare leeftijd, getrouwd, vier kinderen vertelt hierover:

'Op zekere dag kwamen mijn ouders erachter en werd de politie ingeschakeld. De verhoren waren vreselijk. Ik ontkende en ontkende nogmaals. Toen sloeg ik door. Mijn vriend werd gearresteerd. Mijn ouders hadden na mijn *gedwongen* (cursivering van MM) bekentenis een formele aanklacht ingediend. Niets hielp meer. Ik heb dit nooit vergeten. Het is niet rechtvaardig geweest, het had zo'n mooie herinnering kunnen zijn.'

De moeder van Liesbeth reageerde verstandiger, ondanks haar eigen verwarring toen Liesbeth haar op een zondagmorgen vertelde dat Jan, een logé van 14 jaar, bij Liesbeth op de kamer was gekomen en zijn hand in haar pyjamabroek had gestopt, tussen haar benen. 'Hij wou kijken hoe het er uitzag.' Liesbeth was pas vijf. Haar moeder vertelde:

'Ik schrok me te pletter. God zij dank kon ik me nog net beheersen. Ik zag dat ze boos was, maar ze huilde niet. Ik had het gevoel, heel intuïtief, dat ik niet moest doorvragen. Ik ging op haar bed zitten en wachtte af of ze nog meer wou vertellen. Inwendig kookte ik. Ik hoop niet dat ze het gemerkt heeft, ik glimlachte en keek naar haar. "En toen heb ik hem gezegd dat hij op moest hoepelen." "Goed gedaan, wat denkt hij wel," zei ik alleen maar. Ik weet nog steeds niet wat er gebeurd is, maar dat wás al gebeurd en ik kon het alleen nog maar erger maken. Een paar jaar later heb ik het er nog eens met Lies over gehad, maar ze herinnerde zich er niets meer van.'

Een jongen van 18 zei:

'Door de harde reactie van mijn ouders op het gebeuren, kreeg ik de indruk dat ik iets verkeerd had gedaan.'

Alle ouders weten hoe gevoelig vooral jonge kinderen zijn voor emoties van hun ouders; ze kunnen die overnemen. Een meisje van zes dat eens bij mijn kinderen logeerde, begon hevig te huilen toen het ging onweten. Bij elke donderslag of bliksemflits kromp ze in elkaar, terwijl mijn kinderen het licht uit wilden hebben en bij het raam wilden staan om te kijken. Ik vind onweer prachtig, de moeder van Mirjam is er bang voor.

4. Gevolgen van politieverhoor voor kinderen

De meerderheid der functionarissen van het strafrechtsapparaat in ons land waardeert seksuele contacten met kinderen negatief. Ook als blijkt dat het kind graag bij de 'verdachte' bleef terugkomen of meewerkte aan de contacten, ook als duidelijk is dat het de volwassene als een vriend ziet. Barbertje moet hangen. Heel duidelijk bleek dit uit de woorden van een ambtenaar die een vriendschap tussen een 12-jarige jongen en een volwassen man veroordeelde, omdat hij meende dat er in deze relatie geen sprake kon zijn van een vrije keus voor de jongen. Hij zei: 'Praten met de jongen zie ik niet zitten. Dat kind is toch beïnvloed. Ik krijg er toch niet uit *wat ik eruit wil hebben.*' (Cursivering van MM). Sommige moralisten voeren hun vervolgingsdrang tot hysterische hoogte op. In 1977 werd in de U.S.A. een pedofielenjacht geopend waarbij de politie met getrokken revolvers invallen deed bij pedo's en kinderen op brute wijze tot 'bekentenissen' bracht. In Engeland kreeg Tom O'Carroll kort geleden twee jaar voor het oprichten van een contactgroep voor pedofiele mensen. Strafbaarstelling van seksuele geaardheid is geen geringe inbreuk op de mensenrechten. In Frankrijk bestaat dezelfde vervolgingsdrift. In 1981 werd in Parijs een pedofiel veroordeeld tot 9 jaar gevangenisstraf, ondanks het feit dat twee jongens die met de man bevriend waren de rechter smeekten hun vriend vrij te laten. Ze reageerden met verbijstering op het vonnis en waren er kapot van dat ze tijdens de indringende verhoren waren doorgeslagen en hun vriend hadden verraden. Het is eigenaardig dat geen enkele politiefunctionaris het onjuist schijnt te vinden dat een kind verhoord wordt. Op korte termijn zullen daar vaak emoties, angsten, spanningen en slapeloze nachten uit voortvloeien. Verhoor van kinderen wordt gerechtvaardigd door de ideologie dat vast moet komen te staan of er een misdrijf gepleegd is en zo ja, welk misdrijf. Dat kan verstrekkende gevolgen hebben voor de kinderen. Allerlei details over de seksuele handelingen moeten op tafel komen. Dat is niet alleen een moreel te veroordelen schending van de privacy van het kind, het moet ook wel als een klap aankomen, dat wat zij fijn vonden door anderen als smerig en strafbaar wordt beschouwd. Vaak zullen (opnieuw) schuldgevoelens ontstaan met betrekking tot seksualiteit. Een jongen van zestien:

'Ik had mijn ouders duidelijk gemaakt dat ik net zoveel schuld had als hij en dat niet alleen Jaap maar ook ik in de gevangenis hoorde te zitten. Dat had ik ook verwacht, dat we samen de bak in zouden gaan. Ik voelde me ook schuldig, maar wat kon ik doen, ik voelde me zo belabberd.'

Niet alleen kreeg de jongen schuldgevoelens, maar zijn gevoel voor rechtvaardigheid werd geweld aan gedaan. Het vertrouwen in de

rechtvaardigheid van volwassenen, die één mens straffen waar er twee bij een daad betrokken waren, moet wel geschokt worden. Als het kind psychisch weerbaar genoeg is om zich geen schuldgevoelens te laten aanpraten, kunnen er verzet en haat ontstaan tegen de ouders die de pedofiel hebben aangebracht en tegen de autoriteiten die hem in de gevangenis willen manoeuvreren.

Het grootste gevaar van een verhoor schuilt echter in het verraad waar het kind toe wordt gebracht als de 'verdachte' een goede vriend van het kind was. De dreiging dat de vriend gestraft zal worden door dit verraad, hangt als een zwaard van Damocles boven het hoofd *van het kind*: niets is immers gemener dan je vriend te verraden. 'Als ik hem verraad, ben ik intens gemeen,' zal voor sommige kinderen de enig mogelijke conclusie zijn.

Naar het effect van gerechtelijk onderzoek is o.a. door Gibbens en Prince onderzoek gedaan. Zij constateerden dat er vaker sprake was van duidelijke stoornissen bij kinderen die bij gerechtelijk onderzoek waren betrokken, dan bij kinderen die niet in aanraking kwamen met het gerecht. De Leeuw-Aalbers gaf in 1958 een beschrijving van wat er volgens haar gebeurt als kinderen aan een verhoor worden onderworpen: het verhoor appelleert aan 'de verdrongen seksuele impulsen van het kind, die normaliter zeer affectbeladen, schuldbeladen en angstig zijn, zodat er een vergroting van weerstand optreedt, een versterking van de schuldgevoelens, een vermeerdering van angst en als consequentie hiervan een slechtere kans op integratie van de driftmatige componenten in het geheel der persoonlijkheid'. Ze spreekt van 'een schadelijker invloed dan het delict zelf', omdat door het verhoor de seksualiteit wordt getrokken in de sfeer van 'het schandelijke, het ontoelaatbare, het strafbare'. Voor het kind betekent dat, dat zijn eigen lustgevoelens, schandelijk, ontoelaatbaar en strafbaar zijn, hetgeen fnuikend is voor het zelfrespect en de acceptatie van zeer sterke natuurlijke verlangens.

5. De kern van de zaak

Per jaar worden in ons land ongeveer 1200 kinderen door hun eigen ouders zwaar mishandeld. Tien procent sterft aan de gevolgen daarvan. De verontwaardiging daarover uit zich niet in demonstraties of het oprichten van actiegroepen. We gaan er weliswaar vol afschuw maar toch stilzwijgend aan voorbij. Het is onze zaak niet. Als een geweldsmisdrijf tegen een kind aan de buitenkant van de huisdeur wordt bedreven ontstaat er een publiek schandaal, maar zolang het aan de binnenkant van die deur gebeurt, blijven onze reacties beperkt tot een lichte huivering. Immers: de privacy van de huiselijke haard verdient ons respect en moet beschermd

worden. Het gaat ons dus niet om geweld tegen kinderen. Waar gaat het dan wel om?

Er is een gemiddelde van ruim 450 dode en bijna 9000 gewonde kinderen per jaar door verkeersongevallen in ons land. Alweer blijft de verontwaardiging beperkt tot een enkele actiegroep. We hebben wel andere problemen om ons druk om te maken. Zo sterven er bijvoorbeeld miljoenen kinderen per jaar de hongerdood. Daar kunnen we niet eens wat aan doen, behalve af en toe een cheque over maken om een vaag schuldgevoel over eigen welvaart af te kopen. We ontsteken niet in woede. Het gaat ons dus niet om het lijden van kinderen. Waar gaat het wel om? Onze woede ontbrandt evenmin over wat er gebeurt in pedofiele relaties, want daar weten we niets van. We houden ons liever bij onze scheefgetrokken beelden over kinderlokkers en onze fantasieën waarin elke pedofiel een potentiële kindermoordenaar is. Erger: we koesteren onze hevige emoties zo zeer dat we een barricade opwerpen tegen het kennis nemen van de feiten. Als het daar niet om gaat, waar gaat het dan wel om? Onze verantwoordelijkheid voor kinderen verplicht ons een antwoord op deze vraag te zoeken.

Als we de maatschappelijke tolerantie met betrekking tot seksualiteit bekijken vallen een paar dingen op. Weliswaar is er toenemende verdraagzaamheid inzake homoseksualiteit, maar als blijkt dat onze eigen kinderen homo zijn, zitten we daar behoorlijk mee in onze maag. De huidige abortuswet is weliswaar wat soepeler dan de oude, die uit de vorige eeuw dateert, maar geeft vrouwen nog steeds niet het recht over hun eigen lijf te beschikken zonder betutteling van artsen en wetgevers. De maatschappelijke waardering voor een vrouw die overspel pleegt, is nog steeds lager dan voor een man die hetzelfde doet. Een man met veel vriendinnen is een Don Juan, een vrouw met veel vrienden is een slet. We zitten nog steeds met een dubbele moraal. Wat seksualiteit zelf betreft, blijkt dat mannen steeds vaker aan impotentie gaan lijden. Frenken, seksuoloog, heeft hier onderzoek naar gedaan en het in verband gebracht met de emancipatie van de vrouw; vrouwen eisen steeds nadrukkelijker het recht op hun seksualiteit op hun eigen manier te beleven en zijn steeds minder bereid zich te schikken naar de – overwegend genitale – verlangens van de man. Ze willen initiatieven nemen, ze willen klaarkomen, ze zijn niet prestatiegericht in erotiek en houden niet zo van recht-op-en-neer. Ze willen zich vooral niet meer wegcijferen.

Voor mannen is het bedreigend dat hun het alleenbeschikkingsrecht ontnomen wordt dat ze eeuwenlang in seksuele aangelegenheden hadden. Voor ouders is het bedreigend als kinderen over hun eigen lijf willen beschikken en zelf willen beslissen met wie ze willen omgaan en hoe. Hun kinderen zijn hun dierbaarste bezit, ze zijn trots op hen, ze willen ze koesteren en hun leven zo goed mogelijk voor hen regelen. Dat is liefde, dat is ook macht. We vinden onze eigen normen goed, anders zouden we ze

niet hebben, en willen die overdragen, kinderen vormen naar ons beeld en gelijkenis. Maar kinderen hebben een eigen ik, ze zijn minder vervreemd van erotiek, ze hebben een eigen lichaam en eigen verlangens, andere verlangens dan wij. Het is moeilijk seksualiteit van kinderen te zien als hun privé-zaak en het is moeilijk het te zien als iets dat losstaat van waardeoordelen. Seks is niet goed of slecht, het is wat je ervan maakt. Ik denk dat de diepere oorzaak van de angst voor pedofiele relaties de angst is dat kinderen zelf over hun lichaam gaan beschikken, dat ze anders worden dan de ouders zich hebben voorgesteld en dat ze daardoor van de ouders vervreemden. Voor deze angst is geen reden. Kinderen hebben ons net zo hard nodig als wij hen en ze zijn erg vergevingsgezind. Ze vergeven ons al onze pedagogische blunders, zolang ze zich verzekerd voelen van onze liefde. Ze kunnen ons helpen de zedelijke moed op te brengen hun recht op hun eigen seksualiteit te respecteren als wij genoeg van ze houden en voldoende vertrouwen in ze hebben om hen hun eigen weg naar geluk te laten zoeken.

In de liefde is alles geoorloofd, mits ge u houdt aan de democratisch door ons voor u vastgestelde normen.

'Het bestaan van een norm alleen al,' zei Torsten Frey, 'bewijst dat deze norm goed is.' Daarom pleit hij voor het verdedigen van normen: 'Voor de opbouw van een stabiele samenleving is een rigoureuus normenstelsel een noodzaak.'

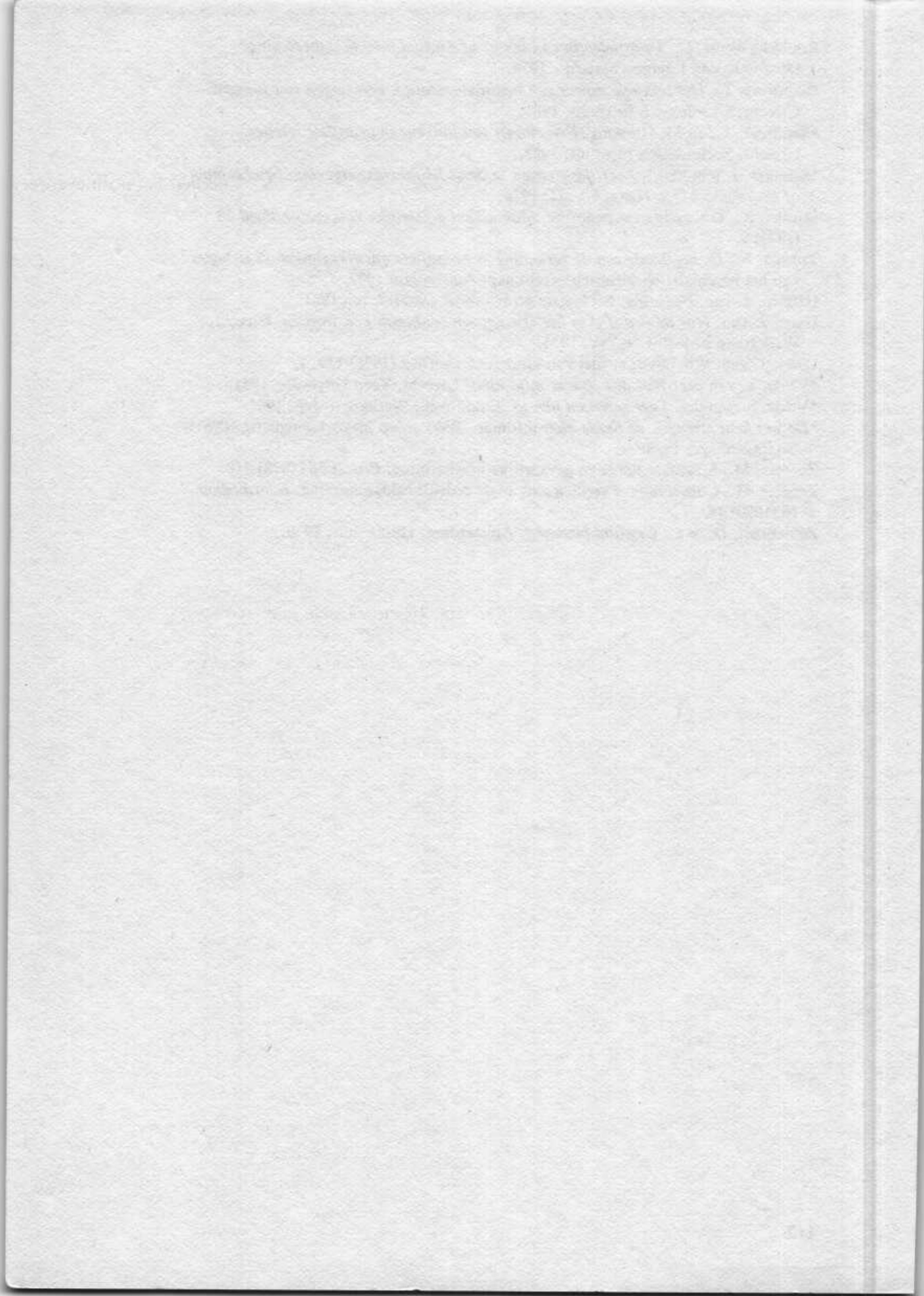
Een logisch consistente gedachtengang is dan: 'Het bestaan van misdaad alleen al bewijst dat misdaad goed is. Daarom moet criminaliteit worden aangemoedigd. Voor de opbouw van een stabiele samenleving is een goed georganiseerde onderwereld een noodzaak'. En: het bestaan van muggen, eierdopjes, neurosen, zuurstokken, de paashaas en haarkrulsets alleen al, . . . etc.

Normen veranderen in de loop der tijden, bijvoorbeeld omdat mensen nieuwe inzichten verwerven. Wetten veranderen als kamerleden hun visie wijzigen. Het indienen van een wetsvoorstel of een voorstel tot wijziging gebeurt op advies van een paar politici, die afgaan op hun eigen inzichten of hun eigen interpretaties van maatschappelijke activiteiten of veranderingen. Zedenwetten maken daarop geen uitzondering. Soms gebeurt het dat het inzicht van kamerleden overeenkomt met dat van de mensen die op hen gestemd hebben. De meeste politici zijn echter achtenswaardige heren van middelbare leeftijd en sommige wetten krijgen daardoor sterk het stempel van religieuze of morele traditie, waarbij de aansluiting met de realiteit of de wensen van de kiezers ver te zoeken is. Het is niet gebruikelijk voor het indienen van een wetsvoorstel dat belangrijke zaken in het leven van grote of kleine mensen regelt, hun om advies te vragen, zodat zedenwetten niet de neerslag kunnen worden van wat de betrokkenen onder zedelijkheid verstaan. Dat is jammer, want op zedelijk gebied bestaat deskundigheid niet, maar zijn er slechts zeer persoonlijke meningen. Zedelijkheid heeft meer te maken met respect voor het geluk van mensen en hun recht op erotisch plezier – ook van kleine mensen – dan met het regelen van hun seksuele behoeften. Ik heb geprobeerd zeer uiteenlopende meningen hierover tot hun recht te laten komen.

- Advies inzake homoseksuele relaties met minderjarigen, in het bijzonder met betrekking tot artikel 248 bis van het Wetboek van Strafrecht, 's-Gravenhage, Gezondheidsraad, 1969.
- Brongersma, E., Over pedofielen en kinderlokkers. *Intermediair* 11 (1975) li, 20 en 21.
- Brongersma, E., Feministen en pedofilie. *Opzij* (1981) 2.
- Buuren, I. van, Kinderen moeten zelf hun relaties kunnen kiezen. *Jeugdwerk nu* 8 (1976) 20.
- Buuren, I. van, Pedofielen, brokkenmakers in het kinderleven? *Jeugdwerk nu* (1981) 12.
- Carlier, Bob, Pas op voor de kinderlokker! Of de bescherming tegen genot. *Rooie vlinder*, nr. 1, dec. 1976.
- Constantine, L. L., en F. M. Martinson, *Children and sex, new findings, new Perspectives*. Boston, Little Brown, 1981, 288 p.
- Eindrapport van de adviescommissie zedelijkheidswetgeving. 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1980.
- Enkele kanttekeningen bij het rapport Melai m.b.t. seksuele handelingen met kinderen. *Tijdschrift voor criminologie* 23 (1981) 1.
- * . . . *En me vriendje houdt van mij, 23 verhalen uit het leven gegrepen*. Den Haag, Werkgroep jeugdemancipatie NVSH, 1977, 2e dr.
- *Groot, D. de, *Pedofilie*. G.G. pamflet nr. 4, 's-Gravenhage, PSVG, 1981.
- Huizinga, C., De Wet kent grenzen, de liefde niet. *Sjow* 5 (1977) 4.
- Huizinga, C., Pedofielen over zichzelf. *Tijdschrift voor orthopedagogiek* 16 (1977) 11.
- Huizinga, G., Kinderen en seksualiteit, seksualiteit zonder opvoeding? *Gezond gezin*, 1979, 12.
- *Jansen, J., e.a., *Seks is meer . . . dan recht op en neer*. Nijmegen, Stichting publicaties SOF, 1980.
- *Möller, Monique, Dubieuze liefde. *Gezond gezin*, okt. 1980 en nov. 1980.
- Möller, Monique, Erotiek en kinderen. *Sextant*, maart 1981, 3/9.
- Nijhof, G., Nederlanders over pedofilie. *Maandblad geestelijke volksgezondheid* 33 (1978) 1.
- Potrykus, D., en M. Wöbcke, *Seksueel contact tussen volwassenen en kinderen*. Baarn, Bosch en Keuning, 1976.
- Regt, Willem de, Kinderen hebben recht op avontuurlijke opvoeders. *Gezond gezin* (1979) 12.

* De met een * gemerkte titels zijn verkrijgbaar bij de Stichting Jep, postbus 440, 5600 AK Eindhoven, tel. 040-41 82 60.

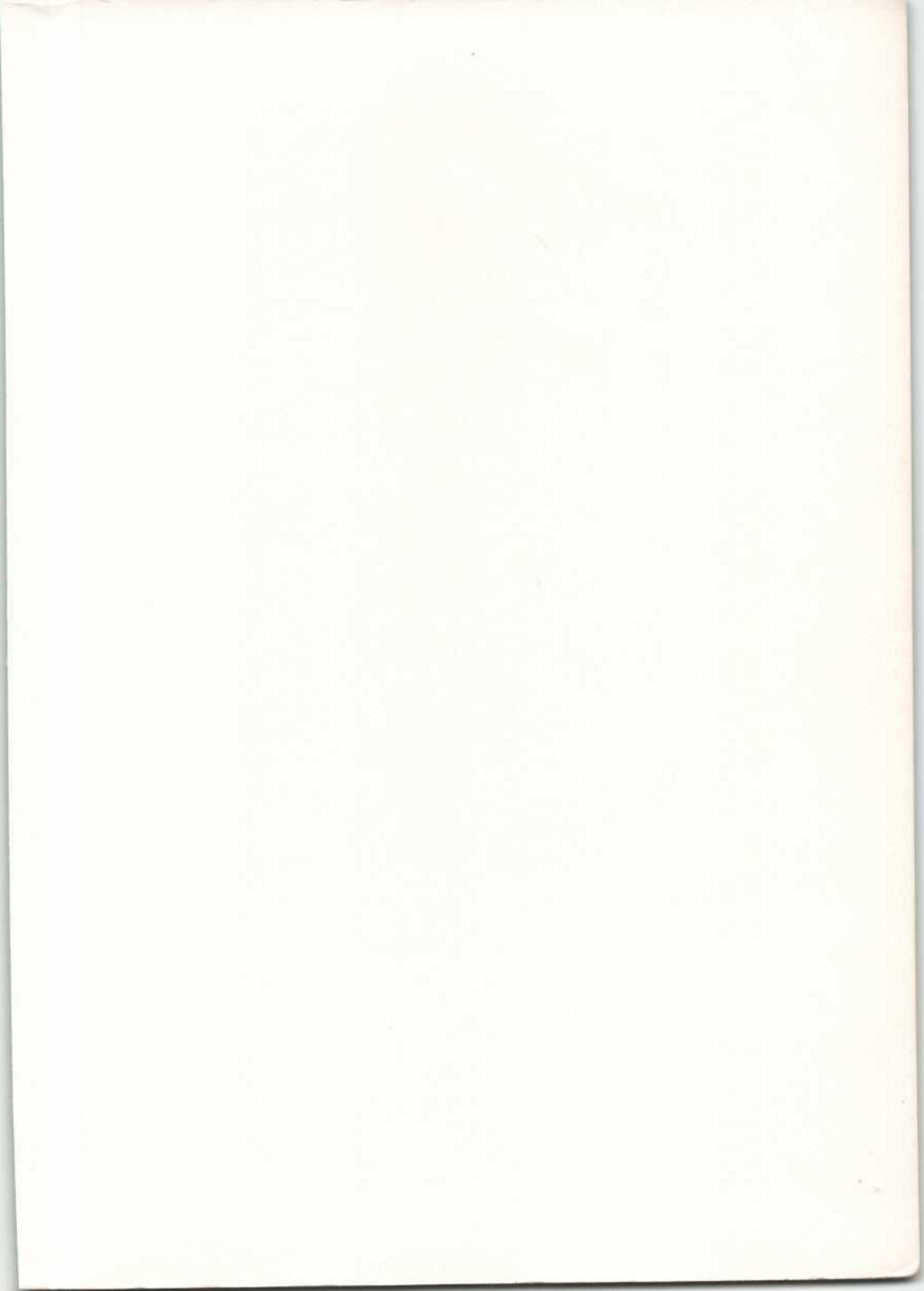
- Rouweler-Wuts, L., *Pedofielen in contact of in conflict met de samenleving?* Deventer, Van Loghum Slaterus, 1976.
- *Sandfort, T., *Het seksuele aspect van pedofiele relaties, ervaringen van jongens.* Utrecht, Sociologisch Instituut, 1981.
- *Sandfort, T., en M. Hoogma, *Ervaringen van jongens in pedofiele relaties.* Utrecht, Sociologisch Instituut, 1982.
- *Schuyer, J. (eindred.), *Leeftijdsgrenzen in de zedelijkheidswetgeving, bescherming of bedreiging?* Den Haag, NVSH, 1978.
- Straver, K., Discussie over pedofilie. *Maandblad geestelijke volksgezondheid* 28 (1973) 9.
- Tolsma, F., *De betekenis van de verleiding in homofiele ontwikkelingen.* Verslagen van het psychiatrisch juridisch gezelschap, Amsterdam 1957.
- Uffelen, J. van, Pedofilie, het laatste grote taboe. *De Tijd*, juli 1981.
- Ussel, J. van, *Hoe de pedofiel in het Westen een probleem kan worden.* Utrecht, Werkgroep pedofilie NCGV, 1975.
- Ussel, J. van, Wie houdt er niet van kinderen? *De Gids* (1976) 139, 7.
- *Velde, S. van der, *Wat doe jij met mijn kind!* Utrecht, Veen Uitgevers, 1981.
- *Velde, S. van der, *Leer ze vrijen niet af.* Eindhoven, Werkgroep Jep, 1981.
- **De wet kent grenzen, de liefde niet,* infomap. Werkgroep jeugdemancipatie NVSH, 's-Gravenhage, 1978.
- Zeegers, M., Strafbare liefde en gevaarlijke bescherming. *Proces* 56 (1978) 7/8.
- Zeegers, H., Conservatieve vernieuwing in de zedelijkheidswetgeving. *Intermediair* 16 (1980) 48.
- Zeldenrust, D., e.a., *Gewoon bijzonder.* Amsterdam, Humanitas, 1970.

Relatie en seksualiteit

- Carla van Brederode-Ritter en Miriam Floor, *Als je een borst wordt afgezet...; ervaringen van vrouwen en hulpverleners*
- Arnold Thoben en Jan Moors, *Vaginisme; een behandelingsplan en een discussie over een aantal aspecten*
- Lex van Naerssen, *Zoeken naar warmte; de werken van Jos van Ussel*
- Mariëtte Moors-Mommers, Willeke Bezemer en Jan Moors, *Seks als je ziek bent*
- Jea Kiers, *Seks en jeugdige gehandicapten*
- Jan Moors e.a., *Erfelijke en aangeboren ziekten*
- Cees Straver, *Kijken naar seks*
- Gerda de Bruijn en Marc Nevejan, *Groepstherapie voor partners*
- Robert-Jan van der Feen en Geert Sanders, *Homoseksuele jongeren en hun ouders*
- Eleanor S. Morrison en Mila Underhill Price, *Praten over seks en sekserollen: een nieuwe benadering van seksuele vorming*
- Ariane Amsberg e.a., *Zin en onzin over seks*
- Willem de Regt, *Meisjes en jongens en hun seksualiteit*
- Monique Möller, *Pedofiele relaties*

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Het beeld van de kinderlokker als een snoepjes uitdelende man die de onschuld belaagt, wordt van generatie op generatie doorgegeven. Het is echter niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Over die werkelijkheid geeft Monique Möller, lerares en moeder, in dit boekje informatie. De schrijfster neemt stelling. Zij benadert pedofiele relaties van de positieve kant. Zij baseert zich daarbij op wetenschappelijk onderzoek, op gegevens uit het rapport van de Werkgroep Pedofilie van het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid en op interviews met pedofielen en kinderen die een relatie met hen hebben of hadden. Door de vele citaten uit deze gesprekken en de directe stijl wordt een reëel en levendig beeld van dit soort relaties geschetst.

Het boekje is bedoeld voor allen die met kinderen omgaan: ouders, jeugdleiders, pedofielen, onderwijzend personeel en tevens voor hulpverleners: psychologen, artsen, maatschappelijk werkenden, pastores.